

(1)

1992-01-04, lördag.

Årets första rovfågel: en sparvhök kretsade lågt över Östra Torn på middagen. Det hade klarnat på morgonen. Dessförinnan hade året bjudit på regn och blåst och mildväder.

1992-01-05, söndag.

Alldeles enligt prognosen blev detta en vacker och solig dag, och Lena och jag gjorde en rundtur. Start 1010. Stark sol, molnfritt, god sikt, temp. något över noll. Svag vind omkring NV. Vi for via S Sandby - Tvedöra - Silvåkra slott - lilla vägen via Tvet - Veberöd kl 1045 - Blentarp 1052 - tar av österut strax före Knickarp 1057. Stopp med utsikt norrut 1058-1107. Fint väder hela tiden, men i motljus är solskenet mycket "hårt". Stoppet här på den höga punkten rörde att vinden var kall och betydligt friskare än vi trott. Vi fortsatte via Liens gård - Bellinga lagård - Skårby - Krageholmssjöns sydspets. Stopp här för osedvanligt grann andflock i vattnet. Sjön helt isfri. Rast här 1122-1142. Fortsatte via Krageholm - Årsjö - in på enskilda vägen som går öster om sjön via Vitestens gård ~~men stannade kort dessförinnan på en bra utsiktsplats~~ och åt vår matsäck och spanade flitigt runtomkring. For vidare till Ebbarps gård söder om Ellestasjön. Ny spaning, därefter tillbaka samma väg till Årsjö och sedan vidare via ~~Eneborg - Assmåsa -~~ till P-platsen från vilken man på några minuter når Ellestasjöns NV hörn, med god utsikt. Här stod vi 1250-1305. For så förbi Snogeholm och in till Saxeröd vid Sövdesjön, gick här c 1325-1350 och gladdes åt det fina vädret och letade fågel. Fortsatte förbi Sövdeborgs slott - f d Sövdeborgs station, stopp omedelbart norr därom och granskade Orans (=Sjöbo Oras) sydsida. Därefter via Tågra - Spjälla - Ilstorps gård (numera delvis riven) - Ilstorps by - korsade väg 12 - Björka by - genom Vombs Fure utan att stanna - Vombs by - Vombs ängar c 1440 - 1455, och slutligen hem via Silvåkra by - Tvedöra - S Sandby - ankomst Lund 1525.

Det blev en skön tur. Aktiviteten på rovfågel var visserligen inte så hög som jag trott. Många långvariga rundspaningar gav föga eller intet, trots det granna vädret. Men dagen var ovanligt ljus, och vi tyckte båda att den hade en viss prägel av förvär, ~~men även om vi begrep att detta intryck kan vara helt felaktigt.~~

Arter:

- 1 häger: Krhs 3 ex i dött träd och 1 ex vid stranden.
Vomb: 1 ex fällde brant mot Bysjön
- 2 bläsgås: VÄ. Precis när vi stannade för spaning kom flera flockar norrifrån, m 1 m rakt över oss, livligt ropande. Summa 6-7 flockar med ialles c 110 ex.
- obest. gäss: ett par smärre sällskap sedda flygande på långt håll, Sös etc.
- 3 knölsvan: en juv i ~~Sös~~ i kanten av den stora gräsandmängden
- 4 gräsand: Krhs: en osedvanligt stor och välsamlad flock i sydligaste viken. Bestod av c 2500 gräsänder,
c 250 viggas
c 25 sothöns
c 10 salskrakar och 2 krickor!!

Förkortningar

Krhs = Krageholmssjön
Sös = Sövdesjön
VÄ = Vombs ängar

Låg tätt och nästan alltigenom med ungefär samma inbördes avstånd mellan fåglarna. Viggarna dock delvis tätt ihop nära västra stranden; även sothönsen mest där. Mycket praktfull syn i solskenet. Efter rätt långt letande fann jag 2 krickor intill varandra, bland gräsänderna. Några salskrakar, ~~men~~ bl.a. 3 + 1 utsökta gamla hannar, också där.

I Ellestasjön, i motljus, sågs minst c 400-450 änder, och jag hörde gräsand, som säkerligen utgjorde huvudmassan.

Sös: oro på änder på långt håll, men högst c 50-60 ex sågs flyga.

Fort.

- 5 kricka: bara de två i Krhs, se gräsand
- 6 vigg: bara sedd i Krhs, men där i stort antal. Se gräsand
- 7 salskrak: bara sedd i Krhs. Dels (my. approx.!) 10 ex bland gräsänderna (se denna art), dels längre ute på vatten en flock ~~med~~ som innehöll ungefär 10 gamla hannar och ett ovisst antal ex i andra dräkter, men några honor resp. honfärgade fåglar såg jag tydligt trots avståndet.
- 8 storskrak: ett ensamt ex lyfte ur Krhs, långt ute. Senare sågs en flock på 8 ex över Sös.
- obestämda änder: de flesta av de c 400-450 som sågs i Ellestasjön kunde inte bestämmas kritiskt, även om jag anser att gräsänderna här var i stor majoritet
- 9 ormvråk
- 10 fjällvråk } se tabell på
- 11 kungsörn } nästa sida!
- 12 glada
- 13 tornfalk
- 14 sothöna: bara sedd i Krhs och där i ringa antal. Se gräsand
- 15 fiskmåsar: ofta sedd. Vid Årsjö drog spridda ex, både ad och juv, lågt västerut över fälten, och detsamma sågs sedan vid Sövdesjön, Tågra, Ilstorp etc. Ofta 10-20 samtidigt i sikte, och över Krhs rätt mycket måsar ehuru långt bort; ~~och~~ där kan även gråtrut ha förekommit.
- 16 gråtrut: över Sös vid Saxeröd och längre ute flera ex, både ad och juv.
- 17 havstrut: en mäktig ad kom rakt över skogen när vi gick ner till Ellestasjön NV. Senare 1 eller 2 ad Sös.
- obestämda måsar: glesa smärre sällskap sågs några ggr, delvis högt uppe. Rörde sig ungefär västerut.
- 18 koltrast sedd Årsjö by
- 19 snöskata: flock minst 50 ex lyfte från åker nära Skårby, vid vägskalet mot Krageholm.
- 20 grönfink } blandflock i snår
- 21 pilfink } vid Eneborg, kanske c 25 ex; även andra arter kan ha funnits.

- 22 skata sedd flera ggr
- 23 kaja: vid den frigående flocken av tamsvin vid Måryd vistades c 40-45 ex när vi kom förbi på förmiddagen och väl 75 ex på eftermiddagen. Nära Ilstorps by c 15 ex runt två kretsande glador och ytterl. c 60 ex på högspänningstråd i närheten.
- 24 råka sedd men i oväntat ringa antal.
- 25 kråka: vid grisflocken på f.m. kanske 10 ex, på e.m. nog drygt 20. Dessutom sågs kråkor ofta, enstaka eller 2-3-4 nära varandra, men inte en enda stor flock av kråka och/eller råka, och inte heller av kaja utöver de nämnda. (Spridda par av kaja däremot sedda några ggr).

Kommentarer:

- a) obs den relativt fåtaliga förekomsten av kråkfågel
- b) obs också att icke en enda ringduva sågs
- c) ej heller en enda fasan!
- d) vissa rätt långa vägsträckor var påfallande fågelfattiga, t ex Veberöd - Blentarp - Knickarp kl 1045-1057, därefter Bellinga-Skårby och hemvägen från Silvåkra by till Lund.
- e) för kommentarer rörande rovfågel se nästa sida.

Av däggdjur sågs endast 2 rådjur på Vombs ängar. Precis vid Skårby finns numera ett rätt litet vilthägn, och därinne låg c 15-18 dovhjortar tätt samlade, med den största (kanske enda stora) tjuren tronande i mitten.

FORTS

1992-01-05

forts.

	ormvråk	fjällvråk	3 kungsörn	glada	tornfalk	Summa
nära Tvedöra	1					1
Tvet - Veberöd	2					2
Veberöd - Blentarp						-
- Knickarp						
Knickarp - Bellinga		1		1		2
- Skårby						
Skårby - Krageholm				2		2
Årsjö - Ebbarp	2			2		4
Eneborg - Ellestasjön	3	1		2		6
vid Söudesjön	1					1
nära Tågra	1		1	1		3
Spjälla - Hlsörp	2			2		4
Vombs ängar		1			1	2
Silvåkrakärret	1					1
summa	13	3	1	10	1	28

Kommentarer till rovfåglarna:

ormvråk: ofta flygande m 1 m lågt, något ex högt. Några sittande, ett ex på död hare i vägkanten, med kråkor runtom. Ett ex på staket vid Tvedöra, nära mycket stor koncentration av boskap, över 150 ex. Dagens enda "börningevråk" satt i granskogsbryn nära Spjälla, lyste vit på långt håll. Skulle aldrig setts om den varit normalfärgad. Fjällvråk: 1 ex flygande och ryttlande, övriga sittande. Kungsörnen var juv med mycket stora vita vingfläckar, seglade, flög lågt, fällde slutligen på toppen av hög kraftledningsmast av metall. Glada: alla flygande, från en till 50 meters höjd, något ex mycket högre. Tornfalken ryttlade, fällde i litet träd, lyste tegelröd i solen. Allmänt: himlen var trots vädret vanligen mycket tommare än jag trott. Tidningsartiklar denna dag gav utförligt besked om örn-räkningen på Vombs ängar 4 januari, som resulterat i ungefär fyra kungsörnar (ålder ej angiven men säkerligen ungfåglar) och tre havsörnar varav två gamla och en ung.

1992-01-07, tisdag.

Vid middagstiden kom en sparvhök mycket lågt (2-4 meter) över trädgården, ännu lägre över grannhuset och vidare mot SV. Rask jaktflykt.

1992-01-08.

Grått och milt väder, men regn först på kvällen. - Omkring kl 14 gick jag rätt kort runda på Östra Torn. Hagtornshäckarna längs gångvägarna hade ännu rätt mycket bär kvar. Enstaka buskar (eller småträd) rikbärande, lyste röda. En sträcka på c 400 m sådana hagtornsbuskar hyste endast följande fåglar: en ringduva, två koltrastar nära varandra, två snöskator (men ej i sällskap, minst 100 m från varandra), en blåmes och en pilfink.

1992-01-12, söndag.

Klar sol hela dagen, alldeles molnfritt, svag vind omkring NV. Tunn is låg kvar även på middagstimmarna på små pölar i hjulspår etc., men ~~temperat~~ skuggtemperaturen vid den tidpunkten var nog något över noll. - Lena och jag gick en runda:

1350-1420 österut vanliga vägen på Hardebergaspåret,

1420-1422 stannade några hundra meter öster om allmänna vägen, spanade runt,

1422-1500 hemvandring, delvis på annan väg.

På utvägen sågs summa 7 koltrastar, en och en, men fyra av dem satt i hagtornshäck med c 20-25 m avstånd mellan varje fågel. Vidare en gles flock av c 15 råkor och 15 kajor och en kråka vid över-
svämning på nya byggplatsen. Någon skata också sedd.

Vid vändplatsen kom en ensam fiskmåls juv lågt över fälten mot väster. Två tamduvor uppe och flög, ej i sällskap, ~~men~~ verkade oroliga. Orsak: en sparvhök kom sakta från S överträden vid den ensamma gården, fortsatte lågt över fälten mot NO.

På återvägen: några få koltrastar en och en; c 9 snöskator varav två i haftornarna, de åt bären, de övriga flygande förbi i närheten, delvis fällande. Därtill vid ovannämnda översvämning en flock kråkfågel på c 23 kajor, c 20 råkor och minst 4 kråkor. En skata i närheten. I litet träd vid villabebyggelsen en ensam domherrhona. I tätt snår vid villor en ovanligt högljudd gråsparvflock, antal minst 15 ex, troligen flera.

Hagtornarna utefter vandringsvägen granskades noga. Av flera ~~någon~~ hundra buskar var nu de flesta m 1 m kala, många hade tunt med bär som allra oftast var svartnade, kanske var ~~någon~~ tionde buske hade nämnvärt med röda bär kvar, och bara 3-4-5 buskar bar fortfarande rikligt med röda bär.

1992-01-13.

En rödhake i trädgården. Därutöver (i trädgården alltså) bara någon talgoxe, en eller två koltrastar, och besök av en eller två skator.

1992-01-14.

Hade ärende till Bokförlaget SIGNUM, som har sina lokaler på Sunnaväg 18 L, samma hus där jag bodde i gamla dagar. Efter besöket gick jag upp till stadens centrum. Såg i de numera högt uppvuxna träden utanför huset en liten fågelflock, bestående av c 3-4 talgoxar, 1 eller 2 blåmesar samt minst 4 domherrhonor. Obsen synes mig anmärkningsvärd, man ser inte mycket småfågel i Lund numera. - I popplarna vid idrottsplatsen satt 24 + 8 snöskator. Och över bostaden på Tenorgränden kretsade en sparvhök; den såg påtagligt stor ut men jag fick den långvarigt i kikaren, såg ~~detaljer~~ detaljer i dräkt och flygbild, för att inte tala om flygbeteende. Bergsäker sparvhök, men stor var den.

1992-01-17, fredag.

Biltur med Bertil Nosslin. Från Lund 0940. Väster om staden c 100 betande gäss på fält, art oklar. Utmärkt vackert väder. Vi tar motorvägen norrut. Där är stark trafik. Korsar Löddeån: ovanligt högt vatten, c 250 kanadagäss ligger i vattnet ganska nära bron. Mycket litet kråkfågel, bara få ex, och inga flockar. Inga rovfåglar hitills. Enstaka måsar och trutar.

1026 söder om Landskrona. Litet svan ligger i havet. En del mås ses förstås. Tämmligen långt ute ligger massor av gäss, delvis mycket tätt, antal grovt skattat till 1000 - 2000, art oklar men viss misstanke om kanadagäss. Kråkfågel ses, men inga flockar! På grönt fält dels c 20 sångsvanar, dels 10 kanadagäss. Många ungfåglar bland svanarna. 1 tornfalk ryttlar vid vägkanten kl 1031. Fasanhöna sedd.

1040 vi är tvärs för Helsingborg. På avstånd till vänster en stor soptipp, därovanför en jättelik krets av måsar/trutar. Detta strax söder om den plats där E 4 och E 6 delas. Klockan är 1043 när vi passerar här. Stor flock vitfågel (gråtrut troligen) på grönt fält. Inga flockar av kråkfågel.

1045 1 tornfalk på nära håll, kort därefter ännu 1 tornfalk ryttlande. 1 mörk ormvråk sitter i träd. Ännu 1 tornfalk vid Varalöv, och strax ännu en tornfalk (nummer 5 idag) flygande tvärs över vägen.

1053 vi korsar Rönneån. Tornfalk nr 6 flyger över vägen, helt nära. 1 mörk ormvråk flyger lågt.

1059 Margretetorp: tornfalk nr 7 (!!). Vi tar in mot Torekov. På stolpe nära vägen 1 ormvråk.

1105 Förslöv 1 ormvråk lågt. Vi in på väg 115 mot V Karup - Hov. Flock c 45 svartfågel, det är kråka och råka. Öväntat sparsamt med mås, bara helt få ex sedda, praktiskt taget säkert är det gråtrut.

Torekovs hamn. Vi spanar ut över havet i den friska motvinden. Stark sol. Flygande småskrake ♂♀, dito knipa ♂, gräsandflockar ligger på håll nära stranden. Skarvar enstaka flygande, några har vit fläck på låret fast det ännu är januari månad! Gråtrut vid hamnen bara c 25 - 28 ex, och ingen havstrut sedd, däremot 1 fiskmås ad. Vi far till Hovs Hallar, grant är det, men ingen rovfågel sedd.

1205 vi stannar vid P-platsen Hovs Hallar. 1 tornfalk vid denna plats och en annan tornfalk över klipporna. Vi går en ganska lång runda, ser i havet enstaka ejdrar, både gudingar och andra; och 2 + 1 + 2 lommar flyger förbi ungefär mot väster, sannolikt storlom. Gråtrut bara spridda, juv och ad. Ingen havstrut. Några fiskmåsar. Några kråkor, ett fåtal skator, minst 3 korpar. Enda småfågel denna timmes rundvandring blir en rödhake, som ses i enbuskmarken nedanom P-platsen! Ingen förtätning av fågel kan spåras här.

1320 vi fortsätter efter en mycket skön vandring. 6 - 7 kråkor ses. Tar liten väg mot Kattvik, här sitter en flock på c 10 pilfinkar i solen just där vi svänger skarpt ner mot stranden. 6 - 8 skator. Vid hamnen flock c 120 gräsänder, vid dem en ensam knipa ♂. 10 gråtrutar, inte flera. Råkkoloni, my. approximativ snabbräkning gav 45 bon. Vi fortsatte längs kustvägen till Norrvikens trädgårdar (men stannade förstås inte där; trädgårdarna är stängda på vintern). - Ett område av den vackra strandkogen mellan Kattvik och Norrviken hade avverkats och blivit P-plats för husvagnar. Ja, jag har ju rätt ~~mycket~~ nyligen läst att Naturvårdsverket nu anser sig ha räddat den svenska naturen.

1333 förbi Norrviken. Råk-koloni sedd nära stranden. - Vi fortsätter via Båstad - Salomonhög - Grevie kyrka - Krogstorp - Axelstorp - lång enskild väg via Hulrugerød 1412, korsar motorvägen strax norr om motellet. På denna långa sträcka sågs en flock på c 60 svartfåglar i trädtoppar nära Salomonhög; eljest intet, men det mesta av denna väg går ju genom m l m tät skog.

Vi kommer in i Halland. Tätvuxen planterad granskog, oerhört mörk, ogallrad, dyster,. Men 1420 på öppen mark vid liten gård står en älg! Den gick eller travade bort ett kort stycke men betedde sig så oskyggt

1992-01-17 forts.

att vi misstänkte att den var halvtam. Men vi stannade bara kort. Inga människor att se vid gården. Strax skogsmark igen.

1428 Hasslöv. Passerar Lugnaro, stannar inte. 1 ormvråk sitter på telefonråd. Kort därefter 1431 Vindrarp, här 1 ormvråk flygande.

1438 vi tar till höger, där en vägs skylt meddelar: Rössjöholm 11.

1442 kommer in i Kristianstad län, Skåne. Mest skog, en del öppen mark. En nötskrika flyger nära, eljest noll. Mycket stora ytor med granskog, en del bokskog också dock. Kalavverkade områden passerar.

1450 vi stannar vid norra stranden av Rössjön. Ute på vattnet ligger c 300 gräsänder, oväntat mycket för en sådan skogssjö, tycker jag. Nära gräsänderna 2-3-4 knipor och 5 fåglar som jag absolut måste bestämma till brunänder, avgjort oväntat i denna sjö. Längre ute i sjön en ensam storskarv, och på andra håll 1 knipa ♀ och knipa ♂, vidare flock c 20 gräsänder och ytterligare enstaka knipor.

1505 vi fortsätter, passerar slottet men stannar inte, Passerar Tåssjö, far mot Eket. Skog, med kalavverkade ytor. Bassholmen: här kommer en sparvhök över vägen precis framför bilen. OBSERVERA att sikten på ömse sidor i regel är skydd av skog ända fram till vägen. I glänta flock c 20 kråkor. Mycket lärkträd på en sträcka här.

1530 ankomst Esborrarp, tar mot Söndraby på en mycket krokig väg. Mest skog, denna dock ofta m 1 m risartad. - 1540 passerar liten sjö som är delvis isbelagd. Annars hela dagen absolut snöfritt. I sjön, vid öppen strand, ligger på en plats 5 ad och 2 juv sångsvanar, kort därifrån 3 juv sångsvanar. Summa 5 ad 5 juv, indikerar god föringring ~~inom~~ sista häckningssäsongen. 1 ormvråk sitter i träd c 7 meter högt. Ett par skator. Många bestånd av lärkträd.

1547 Vedby, vi tar mot Perstorp genom mycket granskog, ofta m 1 m halvvuxen, dock även en del lövskog.

1556 in på väg 108, sätter kurs mot Ljungbyhed, avståndet dit är 9 km. Ännu 1 ormvråk sittande. Vi passerar Västra Sorrödssjön, som ses bra, men vi stannar inte.

1602 Spången vid Rönneå.

1605 Skäralid. 1 ormvråk flygande. Det är en mycket ljus kväll,

1610 men nu, vid Röstänga, blir det för mörkt för att anteckna mera. En råkkoloni vid vägen.

1623 Håstenslöv, djup skymning, en ormvråk flyger nära förbi! Därefter färd till Lund i mörker. Mycket skön dag, roligt att se marker som åtminstone jag aldrig tidigare genomkorsat. Helt väntat att antalet sedda rovfåglar skulle vara lågt i sådant landskap, dels eftersom det högst sannolikt är mycket lägre än i Sydskånes bästa marker, dels eftersom fåglarna helt enkelt i regel förblir osynliga i tät skog. - Tabell över rovfågel se sidan

1992-01-22.

Vid middagstiden flög en häger på rätt stor höjd över Östra Torn med rak kurs mot NO.

Denna dag såg jag i ~~inom~~ trädgården den koltrasthane, som har en lateral stjärtpenne snövit. Har sett samma ex för några veckor sedan på samma plats.

1992-01-17, *frits,*

7

Artlista:

(endast säkert bestämda arter
är numrerade)

- obestämda lommar
- 1 storskarv (obs: även 1 Rösjön)
- 2 Kanadagås
- obestämda gäss
- 3 knölsvan
- 4 sångsvan
- 5 gräsand
- brunand (praktiskt taget säker)
- 6 knipa
- 7 ejder
- 8 småskrak
- 9 ormvråk
- 10 sparvhök
- 11 tornfalk
- 12 fasan
- 13 fiskmå
- 14 gråtrut
- 15 havstrut
- 16 rödhake
- 17 koltrast
- 18 pilfink
- 19 nötskrika
- 20 skata
- 21 kaja
- 22 råka
- 23 kråka
- 24 korp

däggdjur:

en älg i sydligaste Halland,
rätt nära Hasslöv.

Rovfågel:

	orm- vråk	sparv- hök	torn- falk
Lund-Landskrona	-	-	-
Landskr.- Hel- singborg	-	-	1
Helsb. - Margretetorp	2	-	5
Margretetorp - Torekov	2	-	1
Torek.-Hovs Hall. vid Hovs Hallar	-	-	-
Hovs Hallar - Båstad - Axelstorp - Hulrugered - Hallandsgränsen	-	-	-
svängen inne i Halland	2	-	-
Hallandsgränsen - Rössjöholm - Tåssjö	-	-	-
Tåssjö - Vedby	1	1	-
Vedby-Ljungbyhed vid Skäralid	1	-	-
vid Håstenslöv	1	-	-
summa	10	1	9

1992-01-23, torsdag.

8

Bilrunda med Lena. Start i härligt väder 1035, för kort ärende ner i stadens centrum, såg en flock sidensvans på c 40 ex nära järnvägsstationen. Därefter ut väster mot. Molnfritt och (som vanligt) fullständigt snöfritt, hygglig sikt, men soldis. Nära korsningen av E 6 en ormvråk. Litet kråkor och kajor på fälten. Flock c 75 obestämbara gäss flyger lågt på mycket ~~långt~~ långt håll.

1103 passerar Önnerups station (som är nedlagd sedan länge). Ytterligare c 60 + 90 gäss flygande mot SO på långt håll. Vi färdas delvis på små och av oss sällan befarna vägar. 1 tornfalk sittande.

Bjärred: in på gamla kustvägen, ser litet kajor, annars intet.

1115 ankomst Löddeköpinge stormarknad, tar oss god tid, går tre kvartstimme här, köper en del, besöker sedan ett annat stort varuhus i Löddeköpinge (jag har glömt vad det hette). Efter ytterligare en del inköp samt en kaffe med smörgås far vi vidare.

1320 start, far via Borgeby slott. Här, på äng eller grönråk(?) betar 10 sångsvanar, nära Kävlingeån. Kajflockar, råkor, kråkor, men totalantal mycket måttligt, högst 40 ex inalles. - Det är soldis, molnfritt, frost, och lugnt väder.

1326 Stävie. Vacker gård vid vägskalet. Vi fortsätter genom Furulund och in på den (ganska) nylagda delen av väg 108 och därefter in på väg 104 österut. Flock c 25 råkor. Även denna väg är m l m omlagd; inga alléträd här. Små grupper av kråka och kaja ses på vägbanan, det ser ut som om de plockade grus. Ytterligare 10 kråkor dito dito, plus 25 blandade kråkfåglar.

1343 Viderup. Därefter vid Gårdstånga 6 sångsvanar på grönsäd, det är 5 AD OCH en juv. - Blandflock ~~av~~ av kaja och råka på c 45 ex inalles, därefter c 20 ex till nära Flyinge.

1354 Holmby 1 ormvråk lågt flygande. Nära Hammarlunda 6 sångsvanar på grönt fält, det är 3 ad och 3 juv. Ungefär 12 kråkor. 2 ormvråkar i sällskap, de lyfter från marken för passerande bil.

Vid Harlösa över 100 kråkfåglar, mest råka. Kl 1401 viker vi söderut, på vägen mot Silvåkra, ankomst Silvåkratornet 1406.

1407-1430 står i Silvåkratornet. Sjön är isbelagd, folk på isen, men en vak syns långt ute. I den vaken ses c 160 svanar, art tyvärr inte lätt att avgöra. Därtill, grovt skattat, c 250 änder, det är mest gräsänd, men knipa och storskrak ses. Änderna ligger delvis mycket tätt. - På isen på avstånd från vaken, långt bort, ses 8 svanar varav 3 ad 5 juv. På isen dessutom c 300 gräsänder med inslag av andra änder. Häger: 2 överflygande, och 1 ex på iskanten. Ensam domherrehona i trädtopp. 4 gulsparvar, kort därefter 8 andra gulsparvar i en al. - Stark avverkning har skett runt tornet, bland annat har flera grova alar fallit.

1435 vi fortsätter. 1 fjällvråk sittande i träd. 3 ormvråkar sitter nära varandra vid vägkanten. Vi ut på vanliga vägen över Vombs ängar. Där ses c 70-80 råkor och några kråkor.

1445. Vombs by. Därefter Vombsjön: den är helt frusen. 12 obestämbara svanar långt ute. I buskagen vid stranden flera koltrastar. På isen nära Kävlingeåns utlopp ur sjön står c 14 sångsvanar. - Vi följer västra stranden norrut alltså men far inte runt sjön utan ~~svänger~~ svänger västerut vid Hjälmared. Då är klockan 1450. På höstsäd nära Vikens gård ses 10 sångsvanar, varav 4 ad och 6 juv.

1455 Harlösa. Vi sätter kurs hemåt genast vägen via Revingeby. Nära detta samhälle 1 sittande ormvråk, på marken. Ett par km öster ~~om~~ om S Sandby flyger en ung havsörn österut, mycket grant, ganska nära.

1508 S Sandby. Kort därefter en mycket stor flock svartfågel, ganska spridd, antal c 300 ex eller kanske mera. Kort därefter ses en tornfalk nära vägen. - Ankomst bostaden i Lund 1535.

Summa rovfåglar: 8 ormvråkar, 1 fjällvråk, 1 ung havsörn och

Tillägg: i trädgården i Lund på morgonen den blåmes som låter höra en sjunkande tonräcka: ••• Har hörts i årtal där, men ofta med långa mellanrum.

2 tornfalkar. Av andra fåglar obs bl.a. sångsvan: av de artbestämda sångsvanarna, ~~av~~ som även bestämts till åldern, är 12 ad och 10 juv, vilket rimligen vittnar om rätt god föryngring sistlidna sommar.

1992-01-29, onsdag. Ny långtur. Lena och jag gjorde en mycket spännande runda med Bertil Nosslin. Han kom enligt överenskommelse klockan 0930. Berättade att han igår haft en flock på c 100 sidensvansar nära sin bostad. - Vi far i dimma österut via Dalby - Torna Hällestad, ser föga: c 70 svartfåglar, mest kaja, på naken jord. Bortom Torna Hällestad en stor men gles samling svartfågel på betesmark, det är c 250 ex, mest råka. En flygande ormvråk i dimman

0955 Silvåkra by. Mycket alm har avverkats. Vombs ängar: noll så när som på c 10 -15 kråkfåglar. - Vombsjöns västra sida: is, men bara högst c 500 meter ut. Sikten är här högst c 1000 m, vi ser det öppna vattnet. - På isen på sjön 250-280 gräsänder, och i det öppna vattnet i ån alldeles nedströms dämnet ses c 65 storskrakar varav hög procent gamla fina hannar. Vid skrakarna litet knipa och litet gräsand. Det är mycket längesedan jag såg nämnvärt med fågel på denna plats. I gamla dagar, innan sjön reglerades, ~~stod~~ låg där nästan alltid rikligt med änder och särskilt storskrakar. Men, som sagt detta var förr i världen, innan godsägare och lantbrukare reglerade ån för att "rädda fågellivet undan förödande översvämningar", som Otto Ramel förkunnade i tidningen Arbetet år 1938. - 1 tornfalk på stolpe här.

1010 PASSERAR Svansjö, ser 12 obestämda gäss beta på grönsäd och nära dem 6 sångsvanar varav 2 ad 4 juv. Sikten är hela tiden usel, men vi ser att många ekar vid Vombsjöns strand är döda eller döende.

1026 Skumparp; här ett område med trevlig kärrartad skog, som jag tidigare aldrig observerat. I dimma, delvis tät, fortsätter vi förbi Fränninge - ~~Vallarum~~ Vallarum; ser litet småfågel och c 35 glesa svartfåglar. - 1042 Andrarum: 1 ormvråk sitter i skogsbrynet; dimman har lättat men inte försvunnit. Eljaröd: 50 kajor och andra svartfåglar, därefter 15 kråkor när vi vänt norrut från Vitaby. Ravlunda: 1 sittande ormvråk, några snöskator, kort därefter ännu 1 sittande ormvråk. Sikt mycket bättre, äntligen.

1100-1140 Haväng, åmynningen och dösen. Här är det solsken. Vi går en bit vid stranden, ser några kajor och några råkor. Råkkoloni i träden. Havstrut några ad, skrattnås en ad, kråka ett ex, men inga småfåglar, ej heller rovfåglar. Knölsvan 2 ad och 1 juv ligger i strandkanten. Paradisisk plats trots fattigdomen på fågel.

Vi far via Dammåkra upp till väg 20, vägen går delvis genom ~~granskog~~ granskog, delvis genom fin bokskog. ditupp

Fortsätter norrut på väg 20 men viker ner till stranden vid Juleboda, står här 1157-1207. Av fågel bara litet gråtrut. Vi fortsätter därifrån på enskild väg parallellt med stranden via Rigeleje. Här måste vi vika inåt land till Folkestorp. Nu sol och bra sikt. Nära Olseröd sitter en klar börningevråk på telefontråd. Därefter 7 kråkor, därefter 1 flygande tornfalk och 1 sittande ormvråk.

Yngsjö kapell 1225. Vid bron över ån 1 sittande mörk ormvråk, kort därefter ännu 1 sittande ormvråk och 1 obestämd vråk. Vi kör ett par krockar på småvägar nära Everöd. Vid Egeside sjö ses på avstånd 3 havsörnar, ~~en~~ en flygande, detta är en juv, de 2 andra sitter i höga trädtoppar men lyfter just, ålder omöjlig att se, det är långt håll, men arten är bestämbar med blotta ögat. Även 1 ormvråk sittande, denna på närhåll. Liten flock 10 gråsiskor.

1240 vid försök att komma närmare den plats där örnarna sågs hamnar vi vid Ängagården. Dålig väg, omöjligt att komma längre åt det håll vi vill. Inget folk att se på gården. Låglänt och platt och rätt sank mark. 1 fjällvråk sittande och 1 ormvråk uppskrämd.

1253 vi måste vända här. Mycket fågelholkar i träden i detta område. 1 havsörn juv faller i trädtopp rätt nära. Bakom trädridån ses gäss flyga, men bara ett par tiotal sedda, och obsen dålig. Sistnämnda havsörn kan ha varit bland de tre tidigare nämnda. Nu ser vi en havsörn också på håll över den dunge höga träd där de tre örnarna först sågos. Sannolikt sedd förut, i varje fall inte "ny" med säkerhet.

Hornagård: 1 ormvråk faller, annan ormvråk sitter på marken. 22 sångsvanar varav ett fåtal juv.

Kavrö c 1305-1330 matrast, smakade utmärkt. Fint och soligt väder. Massor av gäss, säkert 1500 ex, flyger över, det är åtminstone mest

1992-01-29 forts.

sädgäss. Andra väldiga gåsflockar, skattat c 1500 ex även där, ses fälla på håll. Åtminstone delvis sädgäss men ~~inte~~ inte på långt när alla kunde bestämmas kritiskt. Kanadagäss var det emellertid inte.

Vi far mot Kristianstad. Nära Hovby lyfter en flock på 60 kanadagäss! Hammarsjön islagd. i södra utkanten av Kristianstad ses en flock på c 40 sidensvansar på TY-mast vid villa.

1355 inne i Kristianstad. Vi stannar med god sikt över Hammar-sjön, men här är is och nästan inga fåglar, bara litet mås på håll och en flock på 7 domherrar i trädtopp nära. - Far i krokar inne i staden, kommer - precis som vi ville - till Isterinäset, ser här en stor mängd måsar, c 500 - 700 ex, kretsa över soptippen. Uppenbart mest gråtrut. Stannar ~~inte~~ inte länge här utan far mot Torsebro. Fin sol över markerna. Norr om avtagsvägen mot Torsebro och ~~söder~~ söder om kraftledningen går en ny jätteflock gäss och ~~betar~~ betar på vida öppna, en aning undulerande fält. En räkning, rätt noggrann men inte fullständig ty en del av flocken var m l m dold av svag höjdsträckning, gav c 2500 gäss, allra mest kanadagäss. På stolpe sitter en tornfalk.

Vi rundar Araslövssjön. Nordänden av sjön ser jättefin ut; sjön är ju också berömd som fågelsjö.

1430 vi är vid vägskaöl som meddelar: Färlöv 4 km. 1 ormvråk flyger över vägen. Här är fin sikt över Araslövssjön. Färlöv: infarten går genom ett område med stora block. Vi far mot Önnestad och sedan via Assaretorp - Bockeboda genom mycket trevlig skogsterräng.

1445 Bockeboda: solsken, fint väder. Fortsätter mot Djurröd. Finamossiga stengården längs den lilla vägen. Djurröd - Rickarum - Äsphult. Här mest skog med gläntor. Sparsam bebyggelse, småhus. På en del ställen i skogen litet snö kvarliggande! Trevligt landskap, oerhört starkt kontrasterande mot slätten, riktig "tassamark" delvis. Men obs så litet fågel man ser.

1512 Bosarpssjön. Stopp. Den är istäckt. Det har nu mulnat avsevärt. Vi fortsätter via Hagstad - Funderset, dit 1522. Icke en fågel att se, men nu mot slutet är detta föga konstigt, ty det har blivit dis eller snarare dimma på nytt! - Södra Rörum 1 kråka.

1528 Kvesarums slott, kort därefter Misseröd och ankomst Höör 1532. Stenskogen. Skator. Ormanäs 1538. Därefter Sjöholmen: i ån vid landsvägsbron ligger knipa ~~79~~. Ringsjön isbelagd. Vid Stehags kyrkby är det mulet men ej dimma. Vi far mot Kungshult och ser på vägen dit 1 ormvråk som lyfter från marken, en stor delvis tät flock svartfågel ~~på~~ på c 400 ex, mest råka, även kråka och kaja. Råkoloni. Ny flock svartfågel c 175 ex, häri mycket kråka. ~~Ännu~~ ~~1~~ ormvråk, den sitter på marken.

Östra Strö: 1 sittande ormvråk och 1 lågflygande ormvråk. 10 kråkor. Kristineberg 1605. Ellinge 1611. Vi gör en sväng förbi Örtofta - Vaggarp - Örtofta kyrka, trevlig mark delvis men ingen fågel att se. Nära Örtofta samhälle däremot en helt jättelik flock svartfågel i kvällningen, jag såg säkert 500 ex men totala antalet var större. De flesta flög lågt över fälten, rimligen på väg till nattkvarteret, som kanske låg i parken vid slottet. Nu ej dimma.

Nu raka vägen till Lund, ankomst vår bostad 1635. Vi tackade Bertil för en mäktigt rolig och särpräglad rundtur.

1992-01-29 forts.

(11)

färdväg eller Lokal	ornvråk	obestämd vråk	havsörn	Tornfalk	Summa	kommentarer
Lund-Silvåkra	1				1	tid 0930-1040; dimma, sakta låtande efter c. 1015.
Vombs ängar och vid Vombsjön				1	1	
Vombsj. - Öved - Fränninge - Vallarum					-	
Andrarum och Ravlanda	3				3	god siket från c. 1050
Haväng					-	
Juleboda-Ölseröd	2			1	3	en börringevråk.
Yngsjö, Egeside	4	1	≥ 3		8	örnar: se nedan
Horna, Kavrö	2				2	vackert väder hela tiden till c. 1515
Kristianstad				1	1	
Örslövssjön och Färlöv	1				1	
hemväg via Bockeboda- Djurröd- Kvesarum					-	Tid c. 1530-1635, sikt försämras, det blir dimma
Stehag-Kungshult	2				2	
Ö. Strö - Ellinge	2				2	
Örtofta-Lund					-	
summa	17	1	≥ 3	3	24	

havsörn: en juv, de andra oklar ålder. Antal totalt
troligen över 3 ex, men risk för dubbelräkning.

1992-02-05, cnsdag.

Omkring kl 1330, när jag i vackert och milt väder var på väg hem från Ekologihuset, fann jag en högt kretsande sparvhök. Efter några trånga och långsamma kretsar satte den kurs mot NO, kretsade ytterligare ett par ggr ~~men~~ men fortsatte sedan åt samma håll. Detta var första soliga dagen efter flera dagars dimma och dis och mörkt väder.

På kvällen sammanträdde i ~~den~~ Fysiografiska Sällskapet med föredrag av universitetslektor Tansjö över ämnet: "Christian Wilhelm Blomstrand - en av tio gamla lärde i Lund". Ett alldeles ovanligt intressant och väl framfört föredrag, bland de bästa jag hört på många år. Gav utmärkt gott utbyte även för dem, som inte har kemi till huvudintresse.

1992-02-11, tisdag.

Efter flera dimmiga och mörka dagar åter en dag med sol och, åtminstone på eftermiddagen, mest molnfri himmel. Klockan c 16 såg jag en sparvhök sakta flygande över Vipeholmsområdet och vidare in mot staden. Låg höjd. Verkade vara på kvällsjakt.

1992-02-12, onsdag.

På morgonen omkring kl 0930 kom en flock på c 10 steglitsor, rätt lågt och livligt lockande, över området vid Tunaparken, flög mot O eller NO. Endast sällan ser jag arten inne i Lunds stad; säkert är det många år sedan sist.

1992-02-13, torsdag.

Regn och regntjocka på morgonen, men framåt förmiddagen slutade regnet, och efter kl c 1200 blev sikten bättre, och det ljusnade neråt sydväst. Jag gick österut på Hardebergaspåret kl 1345-1415, stod ett par minuter vid vändpunkten något hitom golfbanan och gick sedan samma väg, exakt samma väg, tillbaka kl 1417-1445. Milt och nästan vindstilla, knappt förnimbar vind omkring V. Molnigt, men små luckor i molntäcket ett par ggr.

På utvägen sågs: grönfink 3 ex i trädtopp, gråsparv flock på högst 10 ex i häck vid villatomt, blåmes 2 ex nära sammanhållande, koltrast summa 3 ex (se nedan), skata minst 2 par och 2-3 ex som tycktes vara ensamma; kaja liten flock på 6 ex på avstånd, råka 1 ex.

Vid eller nära vändpunkten kl 1415-1418 sågs och hördes 2 + 3 sånglärkor, årets första, de kvittrade dämpat och flög stadigt mot N eller kanske NNV. Även någon kråka långt bort över fälten.

På återvägen sågs summa en koltrast, vidare 1 + 1 + 1 talgoxar, dessutom hörd någon gång; skata sannolikt 3 par. Därutöver intet. Utomordentligt magert utbyte, både ifråga om arter och individer.

Jag granskade hagtornsbestånden längs vandringsvägen, flera hundra meters sträcka ~~men~~ och många hundra stora buskar, vanligen c 3-5 m höga, oftast 4-5 m, även om naturligtvis inte varje buske fingraskades. Resultat: minst 95 procent av buskarna helt utan bär, kanske en buske på 25 med bär, men dessa oftast sparsamma och svarta och tråkiga. Högst en buske på hundra hade bär som fortfarande var m 1 m röda, men ingen av dessa buskar bar rikligt.

Oerhört fattig fågelfauna! Inte en mås, inte en överflygande gåsflock, inte en rovfågel, inte en bofink eller gulsparv. Till och med kråkfåglar bara sedda i mycket ringa individantal.

Tillägg:

Anders Dahm berättade att en liten flock bergfink visat sig i hans trädgård 12 febr.; och natten till 12 febr omkring kl 2330 hade både han och hans maka Karin vaknat av det vinande ljudet från en flock överflygande ~~men~~ knölsvanar. Tydligen hade de kommit lågt över huset.

1992-02-18, tisdag.

(13)

Ny rundtur med Bertil Nosslin. Det var för ovanlighets skull vinterväder, temp. omkring minus 5° C på morgonen. Sol, en del moln, svag vind som väntades öka något och bli omkring NV. - Lena följde inte med idag.

Bertil kom 1000. Vi hade bestämt oss för att färdas åtminstone delvis i våra vanliga marker men inledde med att sätta kursen mot Malmö. Vid starten 1010 var det nästan klart väder. Söder om S:t Lars, söder om Höjeån, mycket stora vägarbeten, det skall bli en ringväg söder och väster om Lund med ty åtföljande planskilda korsningar och grävningar i prisläget hundra millioner (ungefär).

Kort härefter, när vi hunnit in på motorvägen, kom en glada elegant och med släpande vingslag förbi, rätt lågt.

Malmö 1020, vi far inre ringvägen, nästan intet att se utöver enstaka kråkor och någon koltrast samt en liten flock på 5 fiskmåsar flygande västerut. - Vid sista "karusellen", där vägen går mot Vellinge och Falsterbo, fanns minst 10 skator, 10 råkor och några kajor. Väder: svag by av kornsnö, men landskapet är snöfritt. En fasantupp. 1 tornfalk på lyktstolpe. Flock 12 kanadagäss flygande. Flock c 25 kråkor på marken. Vellinge: 3 fasaner. En obestämd vråk på lyktstolpe, troligen fjällvråk. Ett par tre smärre gäsflockar flygande på avstånd, c 15 + 10 + några till

1035 Kungstorp. Fasantupp. 1 + 1 kråkor sittande. - Kämpinge: vi viker österut på kustvägen. I havet ett fåtal svanar och ett par tre tiotal gäss, dessa är sannolikt kanadagäss; på stenarna även trutar som vanligt, i måttligt antal, men rätt långt ute bakom en fiskbåt ses massor av trut. 2 + 1 gravänder, 5 + 8 knipor, några gäss i vattnet. Fler trutar på stenarna. 10 fiskmåsar över fältet nära vägen.

Skåre läge: vi far ner till hamnen. Här ligger 10 knipor varav 3 gamla hannar. På vågbrytare sitter c 50 gråtrutar, jag hann räkna och åldersbestämma 33 ex varav 21 ad och 12 juv. - Längre österut, norr om vägen, ses därefter en jättelik trutflock lyfta, säkert uppskrämd, säkerligen från en soptipp. En havstrut ad sedd däri. Vi stannade inte, men kort därefter fann vi en mycket tätt stående flock gråtrut på c 260-300 ex på åkerfält. - Nalkas Trelleborg. 6 sothöns i havet, 75 flygande gäss långt borta, obestämbare. I havet 6 bergsäkra Kanadagäss.

Stopp vid monumentet vid Stavsten, fortsätter mot Trelleborg. På den långa raka men låga vågbrytaren(?) av stora block sitter som vanligt mängder av gråtrut, säkert 500 ex.

1055-1110 vi stannar på nytt kort före infarten i själva stadsbebyggelsen. Här ligger i vattnet c 25 gräsänder, delvis tydligt i par; med dem kricka ♂ + en ♂. Några få gravänder, c 70 skratmåsar mest ad, 100-tals gråtrutar där, jag gör en räkning som gav 24 ad + 25 juv. Några kråkor, några tamjuvor också på tångbankar etc vid stranden. Längre ute c 20 knölsvanar och småflockar av knipa.

Trelleborgs hamn: stora områden, rätt smutsig sand etc, såg ut som utfyllnadsmark, jag hade aldrig varit där förut. 1 tornfalk höll till här, vidare minst 10 kråkor och en del stående gråtrutar. Det var tydligt att en ny hamnbassäng var under utbyggnad. I vattnet här bara 2-3 par gräsänder och några få knipor, men inne i ett hörn av bassängen låg tätt c 300 dykänder varav c 240 vigg, c 35 brunand och c 20 bergänder. I luften väl 500 gråtrutar och en havstrut, på marken och på byggnader vid den alldeles närbelägna fiskehamnen ytterligare c 350 stående gråtrutar varav en avgjort hög procent juv.

Vi går ner till fiskehamnen, där båtar ligger och lossar sin fångst och stora lastbilar fylls med massiva behållare med frusen fisk. Mycket folk, tätt mellan truckarna, tjockt med gråtrutar i luften och även på asfalten bara någon halvmeter från folk och bilar; absolut minst 800 - 1000 gråtrutar utöver vad som hittills noterats. Bland dessa gråtrutar mycket kraftig övervikt för ungfåglar, jag fick ett stickprov som gav 11 ad och 50 juv. Även råka och kaja här, men i ringa tal. Denna undersökning gjordes c 1125-1135.

Vi fortsätter österut, hamnar i rätt trevliga (och enligt Nosslin

FORTS

1992-02-18 forts.

mycket eftersökta) bostadskvarter vid stranden. I vattnet nästan ingen fågel, men 30-40 skrattmåsar just i vattenlinjen, c 5 gråtrutar likaså, och litet kajor rörde sig där också.

1150 till Dalabadet, en plottrig och rätt tråkig plats för husvagnar, men delvis något trivsammare områden. Grönfink 2 ex, och flock av talgoxe i buskarna. Vid stranden 15 gräsänder ♂♀ och i deras sällskap en utmärkt vacker bläsand ♂ ad. Även några skrattmåsar.

1207 forts. Vi beskådar Dalköpinge ängar, en trevlig strandbit som enligt Nosselin blivit skyddad tack vare Trelleborgs Biologiska Förenings insatser. - Gislövs läge: ej stopp, men även här någon aktivitet i hamnen; c 100 gråtrutar flög runt däröver.

1212 ut på nya vägen. 1 + 2 snöskator. Simmermarken, Böste; kort därefter flock 12 vipor lågt flygande över strandängen, ett avgjort tidigt datum, säkerligen betingat av den i stort sett mycket milda vintern, även om det just dessa dagar är rätt kärvt vinterklimat. 2 skogsduvor flyger förbi, också mycket tidigt datum, men jag vet sedan 40-talet att de första skogsduvorna brukar vara märkvärdigt tidiga.

Smygehuks fyr: svartfågelflock. Smygehamn: även här en ansamling av gråtrut, c 150 ex, mest ad. Några havstrutar ad. I vattnet litet alfågel: 7 + 2 + 1 ex. Hannar sågs med både lång och kort stjärt. Flock c 40 gräsänder i hamnen, därav en helvit fågel! Enstaka skrattmåsar. - Väder: fint solsken. - Gravand ♂♀, några knipor samt 4 flygande viggur.

Vi fortsätter österut förbi Smyge kärr. Nästan oavbruten villabyggnad längs vägen. Av fågel bara kajor. Vid ett öppet vatten norr om vägen ses 75 gräsänder och 2 hägrar. Även 30 svartfåglar bland vilka jag ser kajor parvis samt två synbarligen tätt sammanhållande grupper om fyra kajor vardera. 1 tornfalk sittande. - Passerar Beddinge.

1235 Skateholm. Flock 20 vipor! Gravänder parvis. Svartfågel. Gräsänder. - Hörde: bra utsiktsplats över stranden och havet. Två flockar gräsand, en på drygt 100 ex, en på c 200, därtill mer gräsänder på avstånd. Vidare utanför gräsänderna en flock på 110 knipor samt någon liten flock till på c 10 ex!! Fågelrik plats, men jag ser att änderna är koncentrerade till ett par hundra meters strandsträcka.

1245 Abbekås. Solsken. Enstaka kråkor på fälten. Björkar med Taphrina. Därefter Mossby: en blåhök alldeles lågt över fältet; det är säkerligen en ♀ ad (och ingen ungfågel). 2 koltrastar. - Vid Högasten viker vi av vinkelrätt mot kusten. Snårestad 1255, här ses enstaka kråkor i träden. Snöfritt. - 1302 Marsvinsholm: en lågt ryttlande fjällvråk och 2 vipor. Skator. På håll 1 + 4 rådjur.

Amalielund: lunchrast på vägen några hundra meter söder om skogsbrynet. Fin sol, men kallt. Vi åt vår matsäck inne i bilen. Men först en rundspaning med början mot SO; den ger: 1 havsörn juv flyger norr ut helt lågt, en kungsörn juv kretsar rätt lågt; havsörnen passerar förbi rätt nära och på lägre höjd, men ingen reaktion ses. En blåhök ♂ ad precis lågt över fältet, följs flera hundra meter; i kanten av fältet kom den alldeles inpå en fasantupp som rusade ett par meter bort och försvann in i en tät buskridå. Vidare kom 1 sparvhök österifrån, en glada kretsade makligt över kullarna, och minst tre olika ormvråkar ses flygande. Korp hörs, och 1 + 1 ex flyger över. Därtill 7 + 1 + 2 rådjur och långt bort en stor tät småfågelflock (helt oklar, men kanske bergfink, se nedan). Rast här 1315-1340.

Vi forts. till utsiktsplatsen V om Ellestasjön, går en runda nerom skogsbrynet vid sjön 1350-1417. Sjön mest öppen, men en mindre del har nyis, uppenbart tunn. Över sjön 1 havstrut ad, över land 1 normalfärgad ormvråk och sittande i skogsbrynet 1 ljus ormvråk, undersida my. Ljus, stjärtbas ganska ljus men alls inte vit, och översida knappast ljusare än "normalt". I boktopparna och även på lägre höjd i träden en mycket stor mängd småfågel; de ser på avstånd faktiskt vita ut i solljuset. Det är bergfink, de lyfter efterhand och far mot V eller NV. Totalt c 1500 ex; några grönfinkar sågs i

1992-02-18 forts.

flocken. En god del av flocken satt kvar tills vi kom nära. Ganska sannolikt att mer bergfink fanns västerut. - I sjöns norra del, framför hög vass, låg en stor flock gräsand, skattat antal c 250. På avstånd 2 betande rådjur, och i skogsbrynet 11 rådjur tillsammans!!

1 glada kretsar, går ner, tar något på marken

1435 vägskalet vid Assmåsa: 50 kråkor i trädtoppar. Just vid vägskalet har ett vackert lövträdsbestånd avverkats. Vi far mot Eriksdal men strax före det lilla samhället, där vi ser en glada, vänder vi in på den enskilda vägen via Styröd - Nyvångsskogen, ser på denna sträcka 1 flygande glada och 1 sittande ormvråk, ~~den~~ den sitter lågt inne i skog. Här ligger snötäcke, dock tunt. Nyvångsskogen också med snö på marken, så även i Fyledalen. Först tomt, men sedan, nära Lyckås som vanligt, ses 1 kungsörn juv dragande lågt längs kanten, vidare 2 glador, 3 fjällvråkar och 1 ormvråk. Snötäcke. Flygande gräsandpar.

Vi far sväng via väg 20 - Ödemarksgården - Stenby - tillbaka ner i dalen. Ser ännu 1 glada lågt flygande. Kaja och råka få ex. Ödemarksgården 1 ormvråk och 7 glador, och nära Stenby 1 + 1 ormvråkar. Far i dalen mot NV, ser 6 kajor, 1 glada flygande, 1 häger dito, ser 1 + 6 + 4 + 2 rådjur, far via väg 12 - åter ner i dalen till Röddinge by - mot Eriksdal, ser här 1 + 1 ormvråkar, båda kretsande. Genom Oran; nära stora vägskalet S Sjöbo ses skidåkare flera stycken på ~~norvettande~~ sluttning med snö.

Vid Åsum strax N om Sjöbo tar vi mot Torp - Öved, ser först två svartfågelflockar på c 200 resp. c 300 ex, mest är det kaja. Därefter nära Torps gård 1 sittande ormvråk och 1 flygande ormvråk samt 1 flygande glada.

1555 passerar Öved. Vombsjön är öppen! 2 harar ses. 1 glada flyger mycket lågt; lång smal stjärt, släpande vingslag. Vi far ner öster om Vombsjön, stannar på vanliga utsiktsplatsen vid sjöns SO hörn. Rådjur ses på håll. Över vattnet litet mås mestadels långt ute. Likaledes långt ute ses en smal men långsträckt flock storskrake, ljuset är sådant att honorna inte syns bra, men hannarna kan urskiljas ganska väl; totalantal ex mycket osäkert, men kanske 80 - 100 ex. - Långt i fjärran o norr på ett vitpudrat fält ser vi en stor betande gås-flock, grovt skattat 250 ex.

Vombs by intet. Vombs Södergård en del kråkor. Vombs ängar inte mycket fågel tilläta att börja med, däremot en enorm rikedom på färska jordhögar av vattensork. Nära Klingavälsån på betesmarken går 4 + 4 grågäss och betar, ovanligt orädda. Några kråkor här i närheten, och en fjällvråk på marken och en annan fjällvråk på en stängselstolpe, därtill på annat håll en ormvråk på marken. 4 sångsvanar betande söder om vägen.

1635 vi lämnar Vombs ängar, far via Tvet - Torna Hällestad. Enstaka kråkor. 2 ormvråkar uppskrämda, satt precis intill varandra. Från Torna Hällestad in på den enskilda vägen mot Måryd via Trollskogen. Men innan vi hunnit ut ur samhället, stannar vi för en man på vägen, helt nära hus och tät vegetation, snår etc. På vägen ligger dels en cykel, dels ett rådjur som sprattlar vilt. Mannen berättar att 4 rådjur stod på vägen när han kom, de rusade bort men ett ex slog i ett metallnät i vägkanten. Bröt tydligen nacken! (De tre andra rådjuren syns på avstånd på halvvägen). Ett par små barn kommer, även vuxna personer från närmaste hus. Vi lyfter rådjuret ut i vägkanten: det har dött nu. När vi står där tätt ihopa, kommer en sparvhök högst tre decimeter över marken, bland täta snår och ungträd, passerar ett par meter från mig och fortsätter med samma höga fart precis lågt in i tät undervegetation! - Vi fortsätter genom Trollskogen med granna vresbokar etc, ser ännu en gång många rådjur, 2 + 3 + 6 närmare bestämt! På håll ses flygande gås-flockar.

1705 Södra Sandby. Väster om samhället högst 100 svartfåglar och i närheten en ormvråk på marken. - Ankomst Tenorgränden 8 kl 1725.

Mycket rolig färd. Ej minst anmärkningsvärda är obsarna av så många rådjur! För tabell över rovfågel se sidan

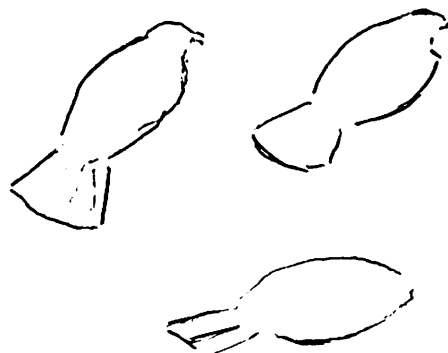
1992-02-18

	ormvråk	fjällvråk	obest. vråk	sparvhök	blåhök (16)	havsörn	kungs- örn	glada	tornfalk	summa	anm.
Lund-Malmö								1		1	
Malmö-Kämpinge			1						1	2	
Skåre- Trelleborg										-	
i Trelleborg									1	1	
Dalabadet-										-	
Gislöv-Smygehuk										-	
Smygehuk									1	1	
-Beddinge										-	
Bedd.										-	
Abbekås											
nära Mar- svinsholm		1			1					2	blåhök: ej ♂ ad
rastplats	3			1	1 ♂ ad	1 juv.	1 juv.	1		8	
Amalielund	2									2	en 1 juv
rastplats											
Bellinga											
nära											
Ellerstad								1		1	
Assmåsa											
-Eriksdal								1		1	
Eriksdal-	1							1		2	
-Styröd											
Fyledalen	1	3					1 juv.	2		7	
vid Lyckås											
nära Öde- marksgården	3							8		11	
Fyledalen	2							1		3	
nära Fylan											
Sjöboöstra										-	
-S. Åsum											
S. Åsum - Öved	2							1		3	
vid Vombsjön								1		1	
Vombs ångar	1	2								3	
nära V. Tvet	2									2	
Torna Hälle- stad - Lund	1			1						2	
summa	18	6	1	2	2	1	2	18	3	53	

1992-02-23.

17

- 0920 jag skådar ut över trädgården från dörren. Just då kommer en sparvhök och faller på en horisontell gren på ena äppelträdet. Avstånd (senare uppmätt) ungefär 13 meter. Höken sätter sig med ryggen mot mig. Det första jag observerade var de två mycket stora och i huvudsak vita fläckarna, eller snarare färgfälten, på skuldrorna.
- 0935 höken "hoppas runt", vänder nu buksidan mot mig. Jag gör ett par skisser.
- 0950 höken "hoppas runt" på nytt, vänder ryggen åt mig. Skisser.
- 1015 " avger exkrementer
- 1019 " sträcker ena foten nedåt-framåt. Kroppssidorna är blekt rostfärgade.
- c 1020 1 + 1 måsar drar över mot V
- 1023 2 småfåglar kommer mycket snabbt över mot öster i vinden
- 1030 höken kvar, sitter stilla. Skisser.
- 1035 en koltrast hanne faller brant i högt busksnår c 10-15 meter framför höken. Trasten är exalterad, slår hela tiden med vingar och stjärt. Höken tittar hela tiden just åt det hållet, vrider också litet på huvudet ett par ggr
- 1038 koltrasten hoppas högre upp i snåret, är hela tiden my. exalterad, håller stjärten högt
- 1039 koltrasten hoppas ännu högre upp, flyger bort. Höken kvar, orörlig. Jag noterar att nacken är rostspräcklig.
~~Vädret, som på morgonen var grått, milt och fuktigt (efter regn) ändrar sig: det klarnar avsevärt, blå himmel syns. Vind måttlig, omkring V.~~
- 1043 en skata överflygande. Ingen reaktion från något håll
- 1045 det blir solsken. En råka flyger över, lågt. Höken är en juv. Stjärtpennorna har vita spolar ner till näst nedersta mörka tvärbandet; därnedanför mycket otydligare. Höken har några löst sittande fjädrar, vid krysset på en av skisserna. 3-4 råkor flyger förbi, lågt. Höken brer ut stjärten flera ggr, sitter då relativt starkt framåtlutad, se skiss här:
- 1046 en blåmes faller i snåret, c 10 m framför höken och högre än denna. Höken lyfter huvudet ett ögonblick men sitter kvar. Blåmesen livlig, tittar på höken, rör sig hela tiden, verkar upprörd. Höken sträcker ena vingen starkt men återtar strax normal ställning.
- 1052 läget lika; mesen sitter fritt i snåret, rör sig ideligen med små hopp åt olika håll
- 1054 mesen flyttar sig 4-5 meter upp i trädtopp, flyger bort. Höken kvar. - Nu solsken stundvis.
- 1057 Höken brer ut stjärten enormt starkt, se skiss: Sträcker också höger vinge mycket starkt, det ser högst egendomligt ut. Men höken sitter kvar, m 1 m horisontellt; den pillar sig delvis i bröstfjädrarna, på vingknogarna etc.
- 1103 Höken pillar sig flitigt. - 3 trutar kommer förbi mot V, rätt högt i den friska vinden.

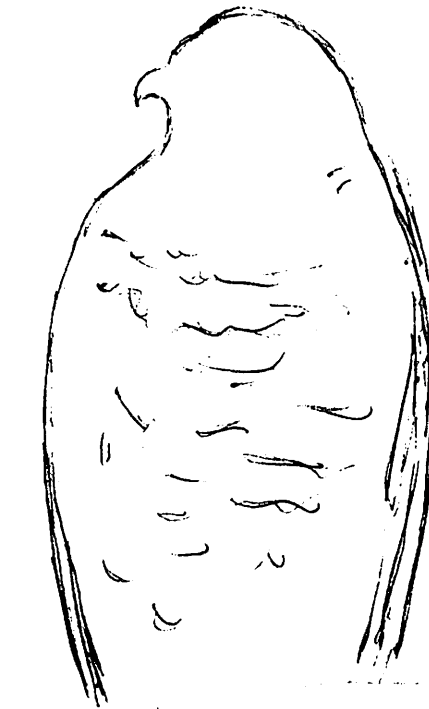
- c 1105 höken pillar sig fortfarande, lyfter vänster vinge. Den lyfter också stjärten i kantställd position, något som jag aldrig sett förut, och pillar sig på bakryggen. En lång löshängande fjäder ses, det är en vit undre stjärttäckare. - Vinden ökar.
- 1110 höken lyfter vingarna och brer ånyo ut stjärten kortvarigt, pillar sig på framhalsen, ser sig om. De blekt roströda flankfjädrarna blåser ut och blir synliga på båda kroppssidorna
- 1114 fågeln brer åter ut stjärten mycket starkt; den ter sig så i perspektivet:
Sträcker också vänster vinge,
pillar sig ideligen, ser sig omkring.
- 1115 Sitter stilla. - Nu skugga.
- 1120 jag avbryter obsarna
- 1135 jag återkommer. Höken kvar
- 1150 höken kvar. Det har blåst upp starkt; fågeln måste balansera, sitter ibland i mycket horisontell ställning. - Flera råkor och kajor flyger över, låg höjd. Ingen reaktion. Det är stundvis sol, och temp. är +5° C.
Jag avbryter obsarna på nytt.
- 1205 Höken har flugit bort.

Se även skisserna, med kommentarer.

Tillägg: under tiden c 0930 - 1030 böjde sig höken många gånger ner mot grenen, på vilken den satt, och gnuggade näbben mot grenen. Kanske ~~man~~ försökte den avlägsna något litet föremål, som häftade vid näbben eller mungiporna; men något sådant kunde jag inte urskilja, trots de goda obs-möjligheterna.

c 0935

0950

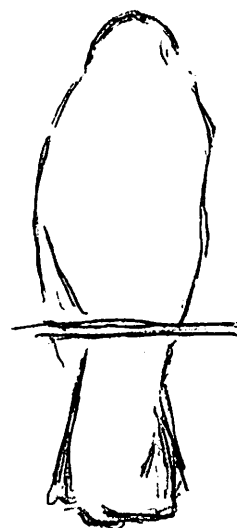
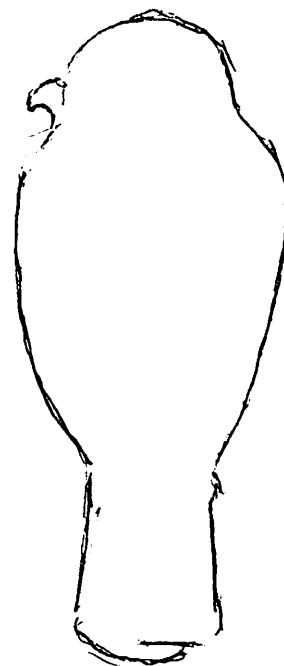
c 0935

De härövan markerade stora fälten på skulderna var mycket ljusa, tedde sig snarast vita. I vardera fältet fanns nämligen 4 eller 5 rent vita, m 1 m runda fläckar, visserligen bara delvis skarpt avgränsade.

1992-02-23

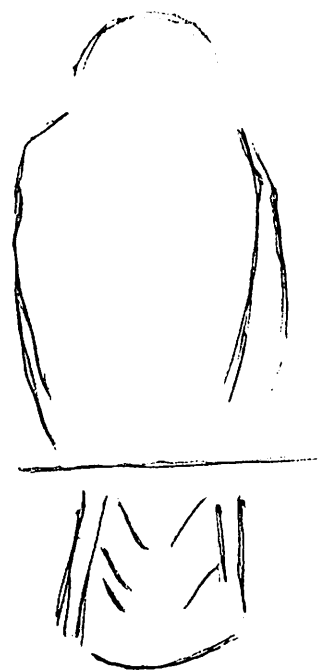
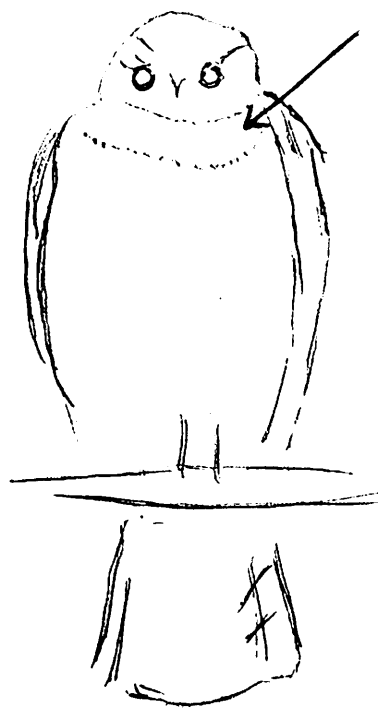
forts.

20

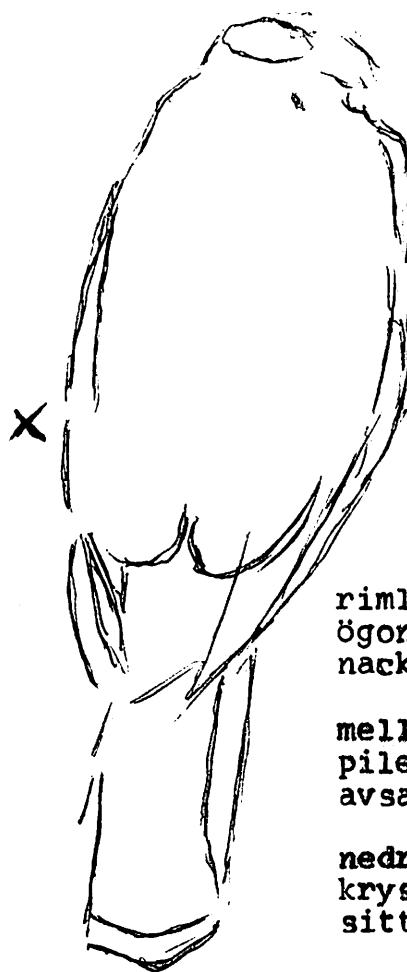

sparvåk 1992-02-23

1992-02-23
 forts.

(21)

Övre vänstra
 skissen: pilen
 anger "mörk brygga",
 rimligen mellan ljust
 ögonstreck och ljus
 nackfläck.

mellersta övre skissen:
 pilen pekar på ett väl
 avsatt ljust fält.

nedre högra skissen:
 kryssset markerar löst
 sittande fjädrar.

sparvhök 1992-02-23

1992-02-27, torsdag.

Vandring med Christel Johnsson. Buss från Lund 0911, ankomst Kvinnevads ~~hållplats~~ 0950. Gick därifrån söderut på gamla järnvägsbanken ner till Silvåkratornet, ankomst dit 1035, stod i tornet till 1055. Gick sedan tvärs över "stora heden" till dess östra sluttning ner mot Vombs ängar. Matrast där gick sedan norrut nära Klingavälsån och kom förbi (med sikt över ängarna) ett område där rätt mycket folk arbetade med schaktningar och grävningar. Ankomst Kvinnevad 1305, tog bussen till Lund, ankomst 1355. Därefter drack vi thé hos Christel, sedan vandrade jag hem till Tenorgränden, ankomst 1540. -

Väder: hela DAGEN dis på gränsen till dimma, sikt 400 - 800 m, någon stund litet mera (men så icke vid Krankesjön!). Svag vind, milt. På utvägen från bussen en ormvårk vid Flyinge.

Vandringen gav följande:

- 1 häger: minst 6 vid Kr incl. ett par ex i kanalen från Silvåkrakärret
- 2 grågås: i sjön flera par, även grupper på 3 eller 4 ex! Högljudda. Rundflygande par sedda flera ggr. Inga andra gäss s eller h.
- 3 gräsand: några par Kr närmsta klarvatten. Längre ut: osynligt!
- 4 vigg: Kr c 11 + 5 + några ex
- 5 brunand Kr c 8 + 10 ex sedda
- 6 knölsvan: några par sedda
- obestämd svan: flock c 12 ex vid vassrugge i dimman, nästan säkert knölsvan.
- en svan på närmsta klarvatten var kanske sångsvan
- 7 ormvårk: 1 Vombs ängar i busktopp, 1 Kvinnevad.
- 8 blåhök: 1 ex, hona eller juv, lågt jagande över stora heden
- 9 glada: 2 lyfte från grantopp nära Kvinnevad
- 10 sothöna: hörd i Kr, men icke ett enda ex sågs på närmsta klarvatten!
- 11 gröngöling: 1 ex Kvinnevad
- 12 spillkråka: 1 ex flög över, ~~ropade~~ ropade prytt prytt prytt, fällde i toppen på hög alm, ropade då kliää kliää kliää, satt kvar länge
- 13 sånglärka: 2 ex överflygande vid Krankesjön, dessutom hörd sjungande på nervägen dit.
- 14 gärdsmyg: 1 ex vid tornet
- 15 koltrast: några sedda.
- obestämd trast: något ex överflygande, kanske var det rödvinge

- 16 talgoxe sedd
- 17 stjärtmes: flock vid tornet, glest fördelade, men c 8 ex sedda. De vistades mest i grenverket på höga träd, nära toppen
- 18 gråsiska: 1 + 1 ex överflygande vid tornet
- 19 kaja: enstaka ex och par sedda
- 20 råka fåtaligt sedd
- 21 kråka också fåtaligt sedd, bara enstaka ex, inga flockar.

- - - - -
kanin sedd
hare sedd

Vintermyggor (Trichocerider) dansade över heden när vi håll matrast.

Mycket klen utbyte på grund av vädret. Men vi hade en skön och ganska grundlig promenad och trevligt samspråk. Vi hade siktat på att ta bussen hem från Kvinnevad kl 1411 men kom, trots rätt krokig vandring sista sträckan, ditupp alldeles lagom för att hinna närmast tidigare buss, kl 1318.

1992-02-29, lördag.

Det blev en innehållsrik exkursion på eftermiddagen och kvällen. Vi hade en gäst hemma sedan ett par dagar: Louise Ivarsson från Borås. Hon och Lena har varit lärarkolleger i Uppsala i gamla dagar. Hon har bevistat en kurs, jag tror i farmakognosi, i Malmö och därvid bött hos oss.

Vi startade 1430 i gråmulet väder, dock var det mycket milt, och svag vind. För via S Sandby - Tvedöra - Silvåkra by - Vombs ängar - genom Furet till utsiktsplatsen vid Vombsjöns SO hörn, därefter till ■ Stannys affär - Övedskloster - till Torps gård, där vi vände tillbaka till Övedskloster. Sedan till vägen mot Bjärsjölagård men vred söderöver och kom på enskilda vägar genom skogen norr om Vombsjön ner till väg 104 - Vombsjöns N sida, ~~men vi gick inte ner till sjöns NO del, vandrade kort på gamla järnvägsbanken, fortsatte sedan via sjöns V sida - Vombs by - Vombs ängar - Silvåkra by - fågeltornet vid Krankesjön. Fint utbyte här på kvällen. Återfärd till Lund 1815 - 1845 via Tvedöra - S Sandby.~~ gick ner till sjöns NO del, vandrade kort på gamla järnvägsbanken, fortsatte sedan via sjöns V sida - Vombs by - Vombs ängar - Silvåkra by - fågeltornet vid Krankesjön. Fint utbyte här på kvällen. Återfärd till Lund 1815 - 1845 via Tvedöra - S Sandby.

På utvägen kort stopp på Vombs ängar c 1500: ingenting att se förutom några kråkor. Men vädret lättade snabbt. Över Vombs by seglade en glada. Det blev sol och grant. Från obs-platsen vid Vombsjön SO sågs - nu i mycket vackert väder - två flockar storskrake långt ute, rätt långt från varandra, antal ex bara skattat till c 120 och 250, därtill på närmare håll en liten flock på 15 ex varav mest gamla fina hannar, därtill ett knip-par som flög iväg; vinglätet hördes länge. Över sjön inga måsar på låg höjd, men högt uppe kom ett par gamla gråtrutar med kurs mot V. Över östra stranden gled två glador, röda i solskenet trots avståndet, och på oväntat stor höjd över skogen kom en ung havsörn sakta mot SV. Liten flock på 8 knipor också sedd.

Vid Stannys affär stopp, damerna gick in men jag stannade utanför och såg dels en häger, dels 8 fiskmåsar ad, sakta och mycket glest flygande över naket fält, ett par ex gick ner och tycktes ta något på marken. Mer om Stannys affär sist i texten.

Svängen uppom Torps gård gjordes för att leta efter betande gäss. Detta misslyckades helt, men vi såg en tät flock på c 100-125 kajor samt ett par tre fasantuppar.

Övedskloster beskådades och beundrades. Ingen fågel att se här.

Färden upp till Tulesbo gjordes också eftersom vi ville se gäss. Stora flockar har vi tidigare sett på fältén öster om vägen. Men idag inga gäss att se, däremot en ganska stor flock sångsvan betande på grönt fält på håll, antalet ex kunde jag inte se men flocken var på minst 15 skulle jag tro. En obestämbbar vråk i trädtopp. En del kråkfågel på håll.

Uppehåll vid glänta i skogen norr om sjön: här kom en ormvråk nära förbi. Nu skugga.

Gamla banvallen vid sjöns NO strand, nedanför hembygdsgården: i sjön låg ett par flockar gräsand, summa c 80 ex, därutöver ingen fågel sedd i sjön, men en häger kom med rak kurs mot S-SSO. Vädret ändrade sig, det blev mulet igen. Vi obsade här 1640-1655.

Vombsjöns V sida: fågelfattigt som vanligt, men jag såg c 8 gräsänder, mest parvis, vidare en häger överflygande.

Vombs Södergård och Vombs ängar på återvägen: 2 hägrar överflygande mot S. Angarna märkvärdigt tomma, men på betesmarken söder om Silvåkra by, nära vägen, gick 48 grågäss, delvis i par, men ~~två sällskap på vardera c 8-10 ex sågs också. Icke en sädgås att se hittills!~~ -Lämnade denna plats 1720.

Ankom Silvåkratornet 1725. 1 ormvråk i trädtopp. Nu grått och inte särskilt ljusst, men milt och stilla, och sikten var måttlig: Krankesjöns västra del syntes men fågel på vattnet därborta kunde knappast ses ens i kikare. Vita svanar på det hållet kunde ses med möda.

Jag stod i tornet 1735-1810. Damerna stod på plattformen på tornets halva höjd. Det blev en högst intressant stund:

FORTS

- 1735 jag spanar över sjön. Sothöns hörs men syns inte. På närmsta klarvatten (förkortat: NK) ligger mycket litet fågel, och glest: något enda gräsandpar, några få knipor och storskrakar, längre ute en hel del svan men redan
- 1736 kommer en flock på 13 sångsvanar och en mörk stor fågel och faller, de kommer nära förbi tornet, och innan de når fram hör jag ett läte som absolut inte kommer från svanarna. Saken blir klar: lätet kommer från den mörka fågeln, som är en kanadagås. Alla lägger sig på NK, gåsen verkar orolig och låter höra sig, men svanarna är tysta. - Jag fortsätter obsandet över sjön: på måttligt håll ett par "flotttiljer" fågel, nästan säkert sothöns, lätet hörs men inte mäktig kör. Långt ute även stora andflockar, summa synliga vattenfåglar utom svan och utom allt det som m 1 m svagt kan ses bortåt västra änden är 500, för-siktigt räknat. Ett par hägrar hörs och syns, flyger, faller det blir minst 4 samtidigt. Svan: minst 65 ses, parvis eller spridda, flocken på 13 sångsvanar ej medräknad. De svanar, på måttliga håll, som kan bestämmas till arten, är knölsvan,.
- Ljuset är underligt: inte starkt. Det är nästan lugnt, vatten ter sig ljusgrått, men även de 13 sångsvanarna på NK är alldeles märkvärdigt svåra att urskilja, trots att de är rent vita och alls inte långt borta! Svanar på långt håll: jag ser att sådana finns och att antalet är större än ovan angivet, men de är mycket svåra att se, och eventuella ungdrafter syns antagligen inte alls. - Några grågäss på NK, m 1 m fritt synliga. Nedanför tornet hörs gårdsmyg. -
- 1742 flock stare på c 300 ex flyger runt över vassen, dock mest c 30-50 m högt, ibland tät, ibland mera ~~utdragen~~ utdragen. Fortsatt granskning av vattenfågeln. Sothöns hörs men ej nära.
- 1747 starflocken rundflyger hela tiden, men den har minskat i antal: nu får jag högst 200 ex. Några grågäss, som hörts redan tidigare, simmar fram fritt, det är bl a 4 ex i ~~sällskap~~ sällskap, kacklar. Krankesjöns östra del, utanför stranden och några hundra meter ut, är som vanligt mycket fattig på fågel, jag ser bara 8 - 10 glesa ex. Flocken på 13 sångsvanar nu omöjlig att se utan kikare.
- 1755 två underliga, hesa "pumpanden" hörs, jag tänker motvilligt på rördrom, men saken blir snart klar, se nedan
- 1759 fasan kacklar. 7 sädgäss flyger över mot NV, faller inte i sjön Sångsvan ropar utifrån sjön
- 1800 ~~tät~~ tät flock på 12 bläsgäss syns och hörs, kommer lågt från öster, flyger ut över sjön men faller inte så långt de kan följas
- 1805 rördrom hörs kanonsäkert, "pumpar" med litet oregelbunden rytm, men det blir en serie, dock inte fulltonig. Såvitt jag vet är detta första gången jag hör arten i februari. Fin flock på c 50 sädgäss kommer från SO på c 50-75 m höjd med rak kurs, kacklar ivrigt, faller inte, sänker sig inte Liten flock gäss, c 8 ex, kommer och faller, nästan säkert är det grågäss som lyft från betesmarken nära sjön.
- 1806 11 sångsvanar kommer nära förbi, faller på NK. Jag hinner se att det är 6 ad och 5 juv, icke vita, detta ses när de ännu är i luften. Nu "pumpar" rördrommen några gånger, sakta och dämpat.
- 1808 rördrommen låter höra 4 stötar, kraftigare än förut men en ~~aning~~ aning oregelbundet i rytmen. Sothöns hörs. Bläsgäss hörs också. Precis när nyssnämnda rördrom tystnat tycker jag mig höra en annan drom, mycket svagt, men flera stötar. Dock så svagt att jag inte kan ~~se~~ anse saken klar. - Jag ner från tornet.
- 1813 drommen hörs fint! Kattuggla ropar! ~~10~~ 10 gräsänder flyger förbi. Kattuggla hörs på nytt flera ggr.
- 1815 vi gör oss redo att avresa. Ankomst Lund 1845.

1992-02-29 forts.

(25)

färdväg eller lokal	ornvråk	obestämd vråk	glada	havsörn	summa	kommentarer
Lund-Silvåkra					1	havsörnen juv.
Vombs ängar					1	
Vombs by, Vombsjön			3	1	4	
Övedskloster -Tulerbo		1			1	
vid Vombsjön på återvägen					1	
Silvåkra	1				1	
Krankesjön från SilvåkraTorner					1	
summa	1	1	3	1	6	

Exk. startade 1430; återkomst 1845.
 Vackert väder ungefär från 1500, vid
 ankomsten till Vombs by.
 Observationer från SilvåkraTorner
 bl. 1735-1810. Mycket gott utbyte,
 men ej en enda rovfågel.

1992-03-01, söndag.

En mycket vacker dag, mest molnfritt, svag vind, och mycket milt: middagstemp. i Malmö var 10° C enligt väderleksrapporten. Härlig vårstämning. I trädgården fann jag tre gula Crocus blommande, minimala visserligen, ~~men~~ och inte ordentligt utslagna, men gula var de. I samma rabatt en blomma fullt utslagen av Veronica Tournefortii, den som har stor ljusblå och vit krona (jag tycker mig minnas att den numera bytt namn).

1992-03-05, torsdag.

Idag kl 1325 kom två knölsvanor med rak kurs mot SV över Östra Torn. Vinglätet hördes på långt håll. De flög tätt ihopa, följdes länge. Vädret: efter dimmig och fuktig morgon hade det blivit ljusare och sikten bättrats starkt. Men fortfarande helt grått. Milt, och svag vind. I detta väder hade jag snarare trott att eventuellt sträck skulle gå mot N eller NO. - Antalet obsar av fåglar eller fågelflockar på sträck denna vinter har varit ovanligt ringa. Även antalet fågel-individer i trädgården och de närmaste omgivningarna har varit mycket lågt. Om jag skådar ut från fönstren mot trädgården, är där oftast tomt, ibland någon blåmes, ibland en eller två skator, då och då kanske ett par grönfinkar; och ofta koltrast. Men ~~ingen~~, om där alls finns fågel, sällan mer än en art åt gången. Lena har placerat ett nytt fågelhus mitt för fönstret, men det attraherar nästan ingen fågel.

1992-03-06, fredag.

Vid middagstiden flög en turkduva högt och lätt och snabbt och rakt mot SV över Östra Torn. Jag ser arten mycket sällan i Lund. För några år sedan brukade den höras (och ibland ses) när man vandrade längs Adelgatan, vid Kulturen. Men dagens obs var för min del den första på årtal i Lund.

1992-03-07, lördag.

Gick kl 1410-1515 på Hardebergaspåret österut och tillbaka. Utmärkt vackert väder: uppbrytande molntäcke, mest mild sol, många plusgrader, mycket svag vind, dock kännbar, var omkring V. Såg en flock på c 35 kajor på marken vid nya villaområdet, även ett fåtal koltrasthannar i hagtornshäckarna längs banvallen, ty där har de inte huggits bort. Summa bara 4 ex varav ett rätt livligt sjungande, my. orädd också. Även råka och skata i måttligt antal. Men trots det fina vårvädret bara en enda individ som säkert kan betecknas som sträckare: en glada, kom glidande på måttlig ~~höjd~~ höjd söderifrån, började kretsa och vann höjd långsamt, fortsatte slutligen med kurs mera mot NV. - Över golfbanan i öster en ryttlande tornfalk. ~~Ungefär samtidigt~~ kom en ensam lärka överflygande, kvittrade kort. Och något senare ~~flög~~ flög en ensam ringduva österut. Icke en enda fågelflock, av något slag, på sträckflykt, trots att vädret tedde sig så lämpligt. Det blev förresten allt finare, nästan molnfritt c kl 1530 och senare.

På grannhusets TV-mast satt en ringduva kl 1630; så har den inte uppträtt tidigare i år.

Redan c kl 1700 drog det upp nytt molntäcke; efter kort stund var det helt grått igen.

1992-03-13, fredag.

På f m kl 0950 kom en sparvhök, liten fin hanne med blågrå mantel, mycket lågt över mig när jag gick till busshållplatsen. Kom nästan genast mot mörk bakgrund, varför jag såg ryggfärgen utmärkt. - Kyligt väder med frisk byig vind och stundvis snöflingor i luften.

1992-03-09, se följande sidor

1992-03-09, måndag.

Molnfritt, soligt, och svag vind. Men disigt, sikten bara 1 - 2 km, detta är ungefärligt, och det växlade åtskilligt under dagen. Enligt överenskommelse infann sig Bertil Nosslin kl 1000. Han berättade att han matat fågel hela vintern i sin trädgård och att han f n får besök av en svartmes, en rödhake, minst en nötväcka, två turkduvor och c 20 ringduvor; vissa dagar är dock antalet ringduvor lägre.

Vi startade 1005. Lena följde med idag. Vi for Lund - Dalby - Veberöd 1020 - väg 102 mot Skurup - Janstorp 1030. Från Skurup via Hassle Bösarps kyrka 1040, sedan väg 101 mot Ystad. Skivarp 1046. Kom till sydkusten 1050. Dis även över havet. Ystad 1105, for genom Sandskogen (där ingenting sågs) fram till Kabusakorset 1114. Uppehåll kort därefter för gäss, se nedan, forts 1130, Kåseberga hamn 1135 till 1155. Sedan Löderups strandbad, kort besök även nere vid stranden. Hela tiden dis över havet, sikt 1 - 2 km. Forts därifrån 1207.

Vid Backåkra matrast, vi satt på meditationsplatsen. Inte en enda människa att se! Fortsatte 1245, besökte Hagestad-reservatet ända ner till havet, mycket fin terräng men praktiskt taget tomt på fågel. Sol och molnfritt, men diset likadant, fanns hela tiden om ock av något växlande täthet.

Ankomst Sandhammaren 1308, stannade till 1325, for nu rakt inåt land mot NV - väg 103 mot Ystad en kort bit - sedan via Löderups kyrka och samhälle - Hörup med ett trevligt arboretum av barrtäd, där vi dock bara stannade någon minut. Sedan via Hannas - Örum som passerades 1340 - Bollerup, där vi körde runt ett par varv - Gärarp - Tosterup - Svenstorp - Fårarp 1410 - Baldringe 1420 - Eneborg 1430 - Assmåsa - Tågra - Spjälla - Ilstorps f d gård (numera riven) - Ilstorps kyrka 1445 - Björka, Björkadammen - Stannys affär 1450 - in i Furet vanliga vägen mot väster, men det blev stopp här, en lastbil som antagligen blivit manöveroduglig spärrade vägen. Vi vände 1510, for via Stannys affär - Övedskloster + Öveds kyrka - Svansjö - Vombsjöns V sida - Vombs by 1535 - Vombs ängar - Silvåkra by - Silvåkratornet vid Krankesjön. Upp i tornet, stod där c 15 minuter, fortsatte sedan via "Prästavägen" - Kvarnen - småvägar via Sandby mosse 1622 - S Sandby - Lund 1640.

Det blev som synes en ganska lång och samtidigt ovanligt snabb färd. Väder inte alls idealiskt för att obsa kretsande rovfågel eller fåglar på sträckflykt överhuvudtaget, men flera intressanta saker upplevde vi.

<u>Sträcka</u>	Arter, antal etc
Lund - Dalby	minst 60 kråkf., mest råka och kaja
Dalby - Veberöd	ormvråk 2 kretsande tillsammans, därefter 1 till
Veberöd-Skurup	i Veberöd råkkoloni minst 8 bon + fåglar; vid
	stenbrottet 12 råkor. Disigt vårlandskap. Ytterl.
	ganska mycket svartfågel + 10 råkor + 15 råkor.
	Vipa summa 1 + 1 ex. 2 ormvråkar krets., varav en
	börtringevråk, mycket ljus "framtill". 2 lärkor
Skurup-Hassle }	över jordig åker glesa strövande fiskmåsar.
Bösarp }	
Hassle B-Skivarp	1 vipa, enstaka kråkor, mer svartfågel, en fasan-
	tupp, c 35 måsar stående på fält, åtm. mest fiskm.
Skivarp	Svartfågel i motljus, kanske 25 ex
	invid samhället råkkoloni 25 bon. - Letar hela
längs kusten }	tiden efter gäss, ser inte en enda.
till Ystad }	flock 38 starar; 2 + c 5 vipor; summa c 30-35 må-
	sar, blandat skratt och fisk. - - I havet vid
	stranden nu inga änder på de platser där det vid
	förra besöket fanns hundratals gräsänder m m.
	Även antalet måsar över havet nu mycket ringa.
	Nära Svarte c 10 gräsänder och några få osäkra
	viggar
Sandskogen Ö Ystad:	ingen fågel sedd

FORTS

1992-03-09 forts.

strax öster om }
Kabusakorset

på betesmark/ängsmark, både norr och söder om vägen, gick gäss: sädgäss i små glesa grupper rätt nära, S om vägen säkert 200 ex över rätt stor yta (flera hundra m i diameter). Norr om vägen större och tätare flockar av sädgäss med betydande inblandning av bläsgäss, totalantal här säkert 300-350 ex, en del därav långt bort. 2 ormvråkar, båda två klara börringevråkar, kretsar i norr. I vattensamlingen en knölsvan. Litet mås lågt över markerna. - Ny undersökning av gässen gav, av dem som kunde kritiskt bestämmas, c 150 sädgäss och 35 bläsgäss. - Glest flygande fiskmåsar ad.

Kåseberga hamn:

stående på stranden och/eller på vågbrytarna: c 30 skratmåsar i olika dräkter, högst 10 fiskmåsar och c 30 gråtrutar, därtill i luften högst några tiotal gråtrutar ad och juv.

I vattnet 1 alfågel ♂ + alfågel ♂ + 3 ex till längre ute. En knölsvan också.

I diset några hundra meter ut passerade en andflock på 20 ex österut, helt lågt; kort därefter kom 45 ejdrar på precis samma sätt mot öster. Tedde sig precis som sträckflykt, i så fall ett synnerligen tidigt datum.

Kajor och kråkor: ett par tiotal sedda. Och tre korpar lekte i luften över den branta stranden i öster.

vägen mot Löderup: råkflockar på jordiga fält

Löderups strandbad: intet att se över det soldränkta men disiga havet. Sikt approx. 1 - 1,5 km. - Skata sedd, och 4 ringduvor.

Backåkra, matrast: många sånglärkor sjöng. Fin vårstämning men ingen fågel utöver lärkorna!!

Hagestad-reservatet: mycket fint område, men utöver 1 + 1 oklara småfåglar faktiskt ingen fågel, ej ens nere vid stranden. Diset kvarstår hela tiden, men det är solsken, om ock m l m slöjigt. - Mycket häxkvastar på björkarna.

Sandhammaren: en ejderflock på c 40 ex kom utanför stranden, c 250 m ute, "rundade" landet, klar sträckflykt. Några enstaka trutar flygande. 2 kråkor på sandstranden. Jag granskar alltid kråkorna här särskilt noga eftersom jag har sett svartkråka i SÖ Skåne relativt ofta, jämfört med vad jag ser i SV och runt Lund. Hade idag en misstänkt svartkråka vid nedfarten till Sandhammaren, men säker blev jag inte.

Sandhammaren- }
Löderup-Hörup-Örum } några glesa vipor, c 8 ex. Litet fiskmås och på avstånd obestämda måsar. Nära Löderup massor av häxkvastar på björkarna. Råkor i flockar på marken och i luften, totalantal dock ej stort. vi for runt i parken och såg på byggnader etc. Med förvåning fann jag att endast mycket få råkbö var att se, högst c 15 m l m tydliga, och inga råkor vid bona eller eljest i närheten!!! Ensam knölsvan i vallgraven.

Bollerup:

Bollerup-Gärarp- }
Tosterup }

1 ormvråk sittande i ensamt träd, annan mörk ormvråk rätt lågt kretsande, 3 glador också kretsande. Över 100 måsar vid Gärarp på fält. Kort därefter ytterl. 2 ormvråkar lågt kretsande och på håll en ljus rovfågel mobbad av kråkfågel; högst sannolikt en mycket ljus ormvråk, men ej bergsäkert.

- Svenstorp: ensam gravand i liten damm! Mitt på slätten.
- Fårarp-Baldringe: 6 rådjur, någon hare, 1 glada lågt. Ett fåtal fisk- och skrattmåsar, 3 fasantuppar, några vipor och kråkor, 1 ormvråk lågt, flock betydligt över 100 måsar mest lågt flygande, stor majoritet av fiskmåsar, men några gråtrutar däri, kanske även skrattmåsar?
- Baldringe-Eneborg: 1 sparvhök, liten fin hanne, lyfter för bilen nära den "förstörda dammen", d v s den som varit en fin lokal bl a för lövgroda men som blivit fylld med tegelstenar för att tjäna som kläckningsplats för signalkräftor. - Mycket grov bok hade avverkats vid denna damm. - Litet svartfågel. 1 lågt sittande ormvråk.
- Eneborg-Tågra- } 1 kretsande glada och 1 dito ormvråk. En grann
Spjälla } gulspurv i grantopp i solen, Därutöver intet.
Ilstorps f d gård } 10 vipor, några starar. Letade gäss hela tiden
-Ilstorps by } men fann inga alls utöver de nämnda. 1 blåhök
ej hanne ad, my. lågt över fälten
- Björka incl. } 1 glada lågt kretsande. I vattnet c 10 änder varav
Björkadammen- } majoriteten brunandhannar, även knipa ♂♀ och
Övedskloster } kanske något par vigg. 30 svartfåglar.
Vombsjöns N och } 1 ormvråk flygande inne i skogen. 5 rådjur. Skator.
NV del, Svansjö } Minst c 60 gräsänder, delvis i par, storskrak 2 par
+ någon hanne därtill, knipa ♂♀ . Måsfågel långt
ute över sjön
- Vombsjön V sida: vipor i ringa antal samt i vattnet c 20 gräsänder och c 4 storskrakar
- Vombs ängar: ingenting!
- Betesmarken S om } här betar grågäss i par, summa 26 ex räknades, de
Silvåkra by } allra flesta parvis
Krankesjön från } på närmsta klarvatten inte mycket fågel, men längre
Silvåkratornet } ute låg gräsand, kricka, brunand, vigg, storskrak,
knölsvan, sothöna, skäggdopping och på långt håll
dels spridda vattenfågelskaror, m l m glesa, dels
en smal men tät och lång "flottilj" av (grovt
skattat) 250-300 ex, nästan säkert sothöns. Rik
fågelfauna i sjön även om räknandet blev brist-
fälligt och inte på långt när allt kunde bestämmas.
- Vid tornet en stjärtmesflock och minst en ormvråk.
- Krankesjöns N sida: en ormvråk och kort därefter, vid Ellagård,
ännu en ormvråk, den sistnämnda ovanligt mörk.
- Sandby mosse: 1 ormvråk. Flock c 50 obestämda småfåglar, kanske
siskor.

Färden var verkligen skön och utbytet intressant. OBS bl a de sträckande ejderflockarna, rovfåglarnas förekomst m m samt - som negativ överraskning - frånvaron av gäss på nästan alla "normala" lokaler. Detta dock en måttlig överraskning eftersom jag redan tidigare mig uppleva samma sak i år. Kanske gässens huvudmassa dragit norrut ovanligt tidigt på grund av det milda vädret? - Rovfåglarnas aktivitet måttlig eller låg i detta väder, ungefär som väntat.

tidigare

1992-03-09 forts.

(30)

Artlista:

skäggdopping	knipa	ringduva	hare
sädgås	storskrak	sånglärka	rådjur
bläsgås	ormvråk	stjärtmes	
grågås	sparvhök	gulspurv	
knölsvan	blåhök	stare	
gravand	glada	skata	
gräsand	fasan	kaja	
kricka	sothöns	råka	
brunand	vipa	kråka	
vigg	skrattnås	korp	
ejder	fiskmå	summa 34	
alfågel	gråtrut	bestämda arter fågel	

forts.

1992-03-09 forts.

(31)

sträcka	ormvråk	sparvhök	glada	blåhök	obestämd rovfågel	kommentarer
Lund-Veberöd	3	-	-	-	-	
Veberöd-Skurup	2	-	-	-	-	
Skurup-Skivarp	-	-	-	-	-	
Skivarp-Ystad	-	-	-	-	-	
Ystad-Kåseberga	2	-	-	-	-	
Kås.-Sandhammaren	-	-	-	-	-	
Sandh.-Bollerup	-	-	-	-	-	
Bollerup-Tosterup	4	-	3	-	1	obest. rovfågeln: trol. ljus ormvråk
Tosterup-Baldringe	1	-	1	-	-	
Baldr.-Eneborg	1	1	-	-	-	sparvhöken: klar ♂ ad
Eneborg-Tågra	1	-	1	-	-	
Tågra-JlsTorp	-	-	-	1	-	blåhöken: inte ♂ ad
JlsTorp-Björkeå	-	-	1	-	-	
Bj.-Vombs ångar	1	-	-	-	-	
-Silvåkra	3	-	-	-	-	
vid Krankesjön	1	-	-	-	-	
Krankesjön-Lund	1	-	-	-	-	
Σ	19	1	6	1	1	28

extremt ljusa ormvråkar ("börtingevråkar"): 1 ex mellan Veberöd och Skurup, och båda ex nära Kåbusa mellan Ystad och Kåseberga.

1992-03-19.

Exkursion med Berith C och Peter Larsson till Forsakar och Örup. Jag gjorde endast korta anteckningar.

Vid Forsakar, där vi vandrade motströms i ravinen någon kilometer och sedan tillbaka, mest uppe längs södra kanten, blev det trevligt utbyte:

forsärla 2 eller 3, strömstare 2, gårdsmyg 2, vidare ormvråk, nötväcka, gulsparrv. Mulet väder men inget regn.

Vid Örup rätt långt uppehåll. Peter skulle måla av fuktängen och även den döda almskogen, om jag minns rätt. Här sågs: fasan några tuppar, nötväcka, skogsduva, blåmes, en glada lågt kretsande över spökskogen. Två gröngölingar; deras vårläte hördes också. En blåhök hanne ad kom över, en storskarv överflygande, någon ringduva. Vinbergssnäckor, dels levande ex, dels bokstavligen tusentals döda skal. Sånglärka. På avstånd flera glador och några kretsande fiskmåsar.

Ytterligare fasaner, minst 12 - 15 tuppar och många hönor. En ormvråk och ytterl. ett par tre glador.

Vi lämnade Örups almskog 1445, satte kursen hemåt via Lyckås i Fyledalen. Väder: det lättar starkt. Vi ser 1 ormvråk och 1 glada kretsande tillsammans. Det blir solsken. Ytterl. 3 ormvråkar och ~~ett~~ kort därefter 3 till, varav en börringevråk sittande; den var mest gräddgul eller nästan vit. En annan av dessa tre vråkar var vad jag brukar beteckna som "halvljus". 2 nya glador. Vi gran-skade bestånden av Petasites albus, de var rikliga. Är ju alltid mycket tidiga, men idag ~~sa~~ vi att de delvis var frostnupna.

Vi for nere i dalen på den enskilda vägen till Röddinge, såg ännu en sittande ormvråk, halvljus.

For hem via Sjöbo Ora - Sjöbo samhälle, där Berith hade ett ärende till industriområdet. ~~ett~~

H såg

1992-03-20, fredag.

Bussexkursion med ett trettiotal mestadels äldre personer, tillhörande den s.k. Seniorakademien inom Medborgarskolan. Detta hade överenskommits för flera månader sedan.

Samling vid gamla tullhuset vid Clemenstorget. Det var ösregn och dålig sikt. Lena körde mig ner. Start utsatt till 0830. Jag trodde faktiskt att många personer, som anmält sig bindande, hellre skulle betala och stanna i sängen än ge sig ut i sådant väder. Men jag be- drog mig. Bussen blev fullsatt. En del nya ansikten, men de flesta kände jag igen från tidigare turer. Färdvägen var uppgjord i förväg: Lund - Håckeberga - sydkusten österut till Svarte (ungefär) men däri- från norrut via Krageholm - Snogeholm - Sövde - Lund. Den hölls också. Smärre avvikelser tolereras alltid och gjordes också, dock utan att förlänga totala färdsträckan.

Start 0840.

Lund - Dalby: intet utom svartfågel i måttligt antal, och enstaka måsar

Dalby - Björnstorp: nära Björnstorp c 10-12 sångsvanar på grönt fält. Jag hann demonstrera dem och hann också se att ungfåglar fanns i flocken. Men vi stannade inte. Miserabel sikt! Och fortsatt ösregn!

Genarp - Håckeberga } i sjön litet gräsand och några storskrakar,
incl. Håckebergasjön: } de sistnämnda helt nära. Jag såg också en storskarv lyfta från vattnet just när vi passerade, men den kunde inte demonstreras. Vi stannade inte. - Kort därefter stor flock dov- hjort på öppet fält; stopp, räknade till c 17 ex varav ingen med stora horn.

rätt nära Rockarp: på stora, mestadels nakna och jordiga fält, stod massor av mås, delvis tätt, delvis glest, de flesta nära och väl synliga trots vädret. Det var iallles c 450 - 500 ex, varav 95 procent fiskmåsar och resten skratmåsar. Unga fiskmåsar sedda i rätt ringa antal. Av skrat bara ad med mörka huvuden.

nära Näsbyholm } fiskmåsar, allra mest ad, sågs men högst 100
- Gärdslov-Önnarp: } eller 150 iallles. Fasaner sedda flera ex. En bofinkflock lyfte i sista ögonblicket för bussen; troligen bara c 30-35 ex.

V.Vemmenhög-Skivarp } ytterligare litet fiskmåsar, litet skratmåsar.
fram till Abbekås: } Ringduvor några ex. Fasan flera ggr; enstaka flygande vipor.

Abbekås hamn, kort } Regn, regn, regndis över havet. Svag vind.
stopp c 1010: } Några par knölsvan nära hamnen, enstaka trutar i luften, några gräsänder. Jag såg också en alfågel flygande. Inga ejderflockar eller andra sträckande fåglar över havet. Diskussioner.

Abbekås-Svarte: nästan total brist på vattenfågel! Inte en and utanför stranden, knappt en seglande trut. Och av landfågel såsom kråkor, råkor etc. bara ringa antal.

Svarte-Ruuthsbo- } mycket fågelfattigt, även om hänsyn tas till det
över E 14 till } dåliga vädret. - Mycket alm har avverkats både
Krageholmssjön } här och annorstädes, ~~mycket~~ särskilt grova almar. Även andra träd.

Krageholmssjöns } lunchrast c 1050-1115. Fortsatt regn. Somliga
S sida, vanliga } satte sig dock utanför bussen. I sjön en flock
rastplatsen } vigg på c 30 ex. Några par gräsand, ett knölsvan- par. Dålig sikt: knappast möjligt att se vad som låg i norra delen av sjön. - Diskussioner.

FORTS

1992-03-20 forts.

Skårby-Snogeholm:

fasaner sedda flera ggr. Fågel f.ö. nästan intet, men i Snogeholmssjön nära slottet låg ett knölsvanpar, och jag såg på samma plats hane och hona av salskrak. - Ovanligt stora avverkningar av bok i skogarna, både grova stammar och klenare.

längs Sövde flygfält - Ilstorps by - väg 12 västerut till vägskalet mot Vomb

mycket magert. Svartfågelflock föranledde diskussion om fåglars sällskaplighet och i motsats därtill deras revirhållande under häckningen etc.

Vombsjöns västra sida:

stopp. Som vanligt föga fågel i vattnet här, men vi såg skäggdopping, litet änder samt en förbiflygande strandskata.

forts. via Harlösa till Silvåkra-tornet vid Kranke-sjön

vistades vid tornet c 1230-1310. Regnet hade upphört, och himlen var ljusare grå. Såg 3 hägrar, några par grågäss, helt få gräsänder men en flock på c 8 brunänder; några viggas, några storskrakar delvis i par, en flock grönsiska på minst 50 ex (möjligen två flockar, c 30 och c 50 ex). Sothöna hörd. En manlig deltagare hade i höstas sett ett bo av pungmes på en exakt angiven plats vid kanalmynningen; vi gick dit men boet var inte kvar. - Vi gick inte upp i tornet, men vistelsen här blev faktiskt lyckad och utbytet bra (eller riktigare: relativt bra!).

hemfärd via Kvinnevad - Revinge - S Sandby

inte mycket att se på hemvägen. Tal om kråkfågel, och flera andra ämnen. Ankomst Lund 1335, vilket var tidigare än beräknat, men jag kände att det var lagom att sluta.

Artlista (tecknet x innebär att arten inte kunde demonstreras för deltagarna)

x	skäggdopping	knipa	x	koltrast
x	storskarv	fasan		bofink
	häger	sothöna		grönsiska
	grågås	vipa		stare
	knölsvan	strandskata		skata
	sångsvan	skrattmå		kaja
	gräsand	fiskmå		råka
	vigg	gråtrut		kråka
	brunand	x silltrut?		
x	alfågel	(se nedan!)		summa 30 bergsäkra arter!
	storskrak	ringduva		
x	salskrak	sånglärka		

Några slutkommentarer: stare: flock c 15-18 ex nära Gärdslov. vipa flerstädes men bara enstaka eller 2-3 samtidigt. Sånglärka flera ggr, men föga sång. Fasan oväntat ofta, och många ggr flera ex samtidigt.

Silltrut: från bussen väster om Svarte: jag såg 3-4 svartmantlade mäsar intill varandra, de tedde sig för mig helt avgjort som silltrutar, men obsen blev mycket kortvarig. Tidigt datum men bör ej anföras som bergsäkert.

OBSERVERA: naturligtvis tråkigt att leda en exkursion i sådant väder. Turen kan tjäna som exempel på vad man ser och inte ser i regn och regndis. Icke en rovfågel! Men deltagarna verkade helt belåtna. Jag diskuterade med dem om olika ämnen, som de, eller jag, fann anledning att ta upp. - Kanske blir denna tur den sista som jag lett efter förhandsöverenskommelse med någon förening eller organisation.

1992-03-28.

En gärdsmyg i trädgården.

(35)

1992-03-29, söndag.

Sol och grant väder, fin sikt, och rikligt med små eller medelstora cymuli. Måttlig nordlig vind, och mycket kyligt, bara c 3° eller 4° C i skuggan kl 1430.

Lena och jag gick 1255 - 1410 på det s k Hardebergaspåret österut nästan till Kungsmarkens golfbana, och tillbaka sammaväg. Utbyte:

arter	utvägen 1255 - 1325	"vändpunkten" 1325 - 1335	hemvägen 1335 - 1410	anmärkningar
ormvråk	1 ex, "stod" ofta mot vind	-	1 ex mot Ö, medelhöjd	
fjällvråk	-	1 ex, fällde i träd, golfbanan	-	
vipa	-	1 ex flygande	-	
storspov	-	1 ex spelade flera ggr	-	
skrattmås	c 40	-	10	} rastande vid vattensaml. nya villaomr.
fiskmås	c 10	-	2	
gråtrut	1 juv över- flygande	-	1 ungrut mot Ö, högt	
ringduva	sedd	2 flygande	flock c 10, och 2 ex vid bo	flocken ver- kade skräm
sånglärka	sjöng	sjöng	-	några ex i allt
koltrast	några få	-	sedd	hagtornshäckarna delvis kapade
talgoxe	-	-	sedd + hörd	
grönfink	hörd	-	hörd	
gråsparv	några sedda	-	-	
skata	-	-	något par	
kaja	några rastande vid måsarna	-	36 + 20, alla snabbt mot S	verkade skräm
råka	-	-	1 + 2 sedda	
kråka	enstaka sedda	sedd	enstaka sedda	

Jag letade hela tiden mycket flitigt efter tranflockar och andra högflygare, men tyvärr förgäves. Kanske för kallt? Kanske dåligt väder på tranornas normala uppbrottsplats, d v s ön Rügen?

1992-03-30, måndag.

Var på arbetsrummet på Ekologihuset på f.m. Gick hem i långsam fart 1255-1325. Fint och mjukt väder, jag letade efter flyttande tranflockar hela vägen men såg intet, hörde heller intet. Men strax efter hemkomsten blev det annat av. Jag stod med kikare ute i trädgården 1325-1535 oavbrutet. Därvid hände detta:

1325 passning börjar (men egentligen hade den ju börjat redan 1255, se ovan) 1328 liten tranplog på <u>11 ex</u> upptäcks på jättelik höjd, glider i rak kurs hela tiden; kurs snarast NNO, men flocken passerar rätt långt öster om mig; därför omöjligt att mäta kursen 1333 ny flock, bara <u>9 ex</u>, ungefär rakt över mig, högt men inte på långt när som första flocken. - Dessa 9 börjar kretsa, därvid hörs deras läte svagt några få ggr. Nästan vindstilla, men flocken <u>förskjutes mycket sakta österut, samtidigt som den stiger oväntat fort.</u> Och stiger <u>länge</u>, till oerhörd höjd 1338 kretsar och stiger fortfarande, blir svåra att följa, tappas. Mot klar himmel svårt att se så högflygande flockar; mot de rätt små vita molntrasorna går det bättre. 1339 några glesa bofinkar snabbt mot N ungefär, går så lågt att jag både hör och ser dem. Därmed ej sagt att de flög verkligen lågt. Kurs kanske snarast mot NNO c 1339 ensam skrattnås ad mot NNO 1342 1 sparvhök ungefär mot NNO eller kanske NO, högt, börjar kretsa, stiger, återtar kursen ungefär mot NNO 1344 nu kommer <u>10 + 2 + 4 + 16</u> tranor, <u>kurs mycket tydligt</u> annorlunda, ONO, snarast tenderande ännu mera mot O. DE kommer rätt nära varandra, omfördelas, jag tappar 4 + 2 ex, de övriga fördelar sig 5 + 5 + 16. Jättehöjd. Kretsar inte 1400 tranor mycket högt uppe finner jag tre kretsande kråkfåglar, kanske råkor, inbördes avstånd 50-100 m, tappas.	1404 3 skrattnåsar ad passerar mot NO, rätt högt. <u>väder:</u> molnfritt, dock ses små platta cumuli med mörka undersidor långt nere i S-SO, högst 10° över horisonten. 1410 mycket långt nere i SO, och relativt lågt, finner jag <u>9 tranor</u> med kursen (ungefär som förut) skattad till NNO. De är svåra att se mot blå himmel 1413 rakt i söder (kursen tagen med kompass: 180°) finner jag c 9 + 22 + 2 + 4 tranor. Siffror ungefärliga, ty erhöjls när de var på my. långt håll. Rätta siffror, när de kommit närmare, blir <u>8 + 22 + 2 + 3</u>. Flocken på <u>8 ex</u> kretsar inte, fortsätter som förut ungefär mot NNO men svänger till ungefär rakt N. De övriga kan ej följas, återfanns ej. Nu jättelång paus! 1502 flock på c 10 obestämda småfåglar kommer lågt och snabbt mot N. Säkert finkar, kanske snarast hämpling eller någon siska 1503 en stor mås, säkert en trut, upptäcks, kretsar mycket långt bort 1507 flock <u>14 tranor</u> upptäcks långt nere i SO, glider framåt, börjar kretsa, stiger, är kvar ännu 1513 1508 en ensam, mycket stor fågel kretsar länge, ligger några hundra meter lägre än tranflocken. Sannolikt, eller nästan säkert, en stor rovfågel, men den kommer aldrig närmare, tyvärr. 1535 obsar slut. Summa tranor = 110 ex. OBS de rätt små flockarna. Sammanhållning parvis kunde ibland ses i flockarna

1992-03-19: en gärdsmyg i trädgården

- 22: även idag en gärdsmyg i trädgården. En sparvhök kom mycket sakta över Tunavägen vid Draco, reagerade inte för biltrafiken, passerade mycket "snålt" över taket på Draco-byggnaden, bara någon decimeter över taket.
- 24: en järnsparv i trädgården, rörde sig på sitt karaktäristiska sätt ut över gräsmattan, plockade ideligen osynliga ting. Första ex på flera månader i trädgården.
- 26, torsdag: efter många dagar med grått molntäcke, delvis även dimma och småregn, klarnade det på förmiddagen upp och blev sol och mycket skönt och vårlikt väder. Svag vind. Jag gick hem från Ekologihuset kl 1330-1355, spanade mot himlen men såg intet. Hemma, gjorde först några korta obsar utan resultat. Gick ut i solskenet i trädgården kl 1458. Då hände följande:

- 1458 obsar börjar. Blå himmel med spridda vita moln. Spanar med kikare, mest mot molnen, ty eventuella högsträckande fåglar svåra att se mot klar himmel.
- 1500 finner en plog tranor mot ett moln på helt oerhörd höjd, det är 15 ex, de glider ungefär mot NNO.
- 1501 kort efteråt, på precis samma kurs, kommer ytterligare 12 + 3 tranor, lika högt. Skulle (liksom första flocken) ha varit svåra att finna mot blå himmel, men när man väl funnit dem, är de lätta att följa. Rak kurs. De kom inte vertikalt över mig, men kursen var ungefär NNO. Mycket fint.
- 1508 summa 9 måsar anträffas, stora, mycket glest fördelade, kretsar i sydost, glider sedan - även nu mycket glest - mot OSO. Högt, men inte på långt när som tranorna.
- 1519 en stor mås, säkerligen en gråtrut juv, kommer med rak kurs mot NO. Tämligen högt, kanske 250 m
- 1520 obsar slut
- 1527 obsar börjar igen
- 1531 flock 11 tranor anträffas, kretsar högt ungefär i norr, skattad höjd 400-500 m. Stiger under kretsande, men vinner inte höjd fort. Flocken förskjutes under kretsandet mycket sakta västerut.
- 1535 flocken har vunnit kanske 200-250 m i höjd. Kretsar fortfarande. Jag släpper den för att leta efter annat. Nu nästan inga moln eller molntussar kvar (utom långt bort mot SV, milsvitt borta).
- 1542 obsar slut, intet mera sett.
- 1605 jag hör domherre, en grann hanne sitter i högsta granträdet på granntomten, lockar ofta, låter dessutom höra enstaka lågmålda "knirkande" toner. ~~90000~~ Sitter länge.

- c 1740-1800 } nya obsar, hoppas på passerande ejderflockar,
1815-1835 } men därav blir intet. Däremot ser jag två bofinkhannar i äppelträden, de första jag sett i trädgården på flera månader. Dessutom sågs i trädgården, både på kvällen och tidigare, blåmes och talgoxe ofta; jag tror att de kämpar om häckplats. Vidare några gråsparvar, mest hanner, de kommer rätt ofta till fågelhuset och fäller då oftast på taket som består av halm. Letar sädeskorn där, finner något ibland. Även koltrast sedd som vanligt; och ringduva i par.

1992-04-02.

Fint väder, rätt varmt. En nässelfjäril sedd i trädgården.
(Lena såg ett ex samma plats redan 31 mars)

1992-04-03.

Delvis fint väder. En citronfjäril i trädgården.

1992-04-04.

Mulet väder, men på middagen och eftermiddagen sakta lättande; det blev god sikt: Malmö sågs. Trots att det var övervägande skyigt blev det stundvis kvällssol. Savg vind. Jag gjorde kortvariga obsar (huvudsakligen efter ejderflockar) på dagen men såg då intet. Men därefter hände detta:

1823 obsar börjar

1824 en mycket stor ejderflock passerar högt mot Ö; antal ex c 170-200, men skattning rätt grov, ty avståndet var mycket långt. Passerade söder om Lund, liksom praktiskt taget alltid. Jag har fri sikt mot VSV-S-SO-O, men ej mot norra halvan av horisonten.

1829 ännu en flock, c 120 ex eller något mera. Alldeles ovanligt stor höjd, som föregående flock.

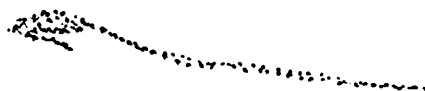
1831 ännu en flock, c 75 ex, också ovanligt högt.

Alla dessa flock mycket långt borta, knappt synliga för blotta ögat. De två sistnämnda flockarna exceptionellt högt. Alla tre flockarna höll, eller tycktes hålla, kurs ungefär rakt mot öster. Alla flockarna upptäcktes ovanligt långt västerut, d v s i kurs 220° eller 222°. Med andra ord: de upptäcktes i god tid och kunde alltså följas med kikare en lång sträcka, skattningsvis några kilometer. Ovanligt högt flög de, som sagt.

1833 obsar slutar

1847 vid tillfällig utblick fann jag en flock på jätteavstånd, som en dimfläck neråt Malmöhållet. Antal ex omöjligt att avgöra, men flocken föreföll medelstor. Flög inte lika högt som de tidigare

1859 ny flock, stor, mycket långt bort, högt, såg ut "som ett släp med en förtätning främst" (som ofta är fallet).
Se skiss:
Obsar ej oavbrutna.

1912 obsar återupptagas; jag skulle visa Lena en flock

1914 kom den, rätt högt och mycket närmare än alla föregående idag: avstånd (när den var som närmast) under en kilometer. Antal ex 77-80. Fast kurs österut. Kul!

1992-04-05.

Eftermiddagen mulen, men sikt rätt god. Rätt kyligt. Tidigare idag har det kommit regnbyar.

Kl 1500 hör jag plötsligt ivriga skrik av fiskmåsar. Tittar ut: 2 fiskmåsar attackerar en långsamt förbiflygande ormvråk. Måsarna håller på länge, störtar mot vråken men viker alltid undan ett par tre meter innan de når fram.

1992-04-07.

Fin eftermiddag: lätt dis, m l m oskarpt avgränsade skyar, men mest blå himmel, något matt. Vårlikt: skuggtemp kl 1630 cirka 9° C.

Klockan 1555 kommer Lena inrusande från trädgården och ropar att massor av tranor nalkas. Jag ut: ja, det var verkligen en alldeles ovanligt stor flock. Ungefär 220 ex kom enligt skiss, flygriktning NNO, höjd under 250 m. Fåglarna ropade, men ej livligt. Lena sade (när jag tillfälligt vistades inomhus), att tranorna snart började kretsa.

Jag obsade sedan till kl 1610, men intet mer var att se, utom en stor humla med ~~grå~~ bakkroppsspets; den flög på Crocus.

Klockan 1624 ringde Anders Dahm, som bor helt nära. Han meddelar att tranor kretsade ~~över området~~ neråt Thulehem. Jag fann dem, det var 46 ex, höjd c 300 m, de stiger, glider sedan mot NNO, ~~svänger~~ svänger och kretsar på nytt men fortsätter sedan på samma håll som förut. Jag gör därefter observationer en stund, dock med avbrott, ser intet.

1740 och senare: ånyo passning en stund med korta avbrott, men finner intet.

Tillägg: denna dag, ungefär kl 1000, när jag just lämnat Signums förlag, beläget vid Sunnaväg 18, såg jag några steglitsor i ungträden.

gråvit

(40)

1992-04-08, onsdag.

Härlig vårdag: rätt varmt, molnfritt, ganska god sikt: Malmö syns svagt.

- 1153 jag ut på gräsmattan, tittar uppåt, hoppas få se sträckande tranor. Finner genast två mycket stora fåglar, som kretsar i motsol på högst 200-250 m höjd. Det må förlåtas mig att jag de första sekunderna fortsatte att tänka på tranor. Men inte längre heller, ty flygbilden gav besked: det var två storkar! De steg sakta i vida ringar, kom fort i gott ljus, det var helt otroligt grant. Ett tu tre befinnes det att en glada kretsar med dem, men den försvinner snart. Storkarna försvinner däremot inte så fort, de stiger kraftigt och kommer därvid sakta västerut.
- 1156 gles flock bofink passerar lågt över, kurs ungefär NNO. Bara c 10-12 ex. Storkarna kvar, är nu högt uppe, dock högst c 600 m.
- 1157 storkarna kretsar inte längre, de sätter kurs mot väster med god fart, och jag tyckte mig se att de förlorade höjd ganska fort. Ena ex gjorde, just när den tog rak kurs, ett djupt slag nedåt med vingarna.
- 1158 2 mycket små fåglar i päronträdet, det är två kungsfåglar. Ses ovanligt bra, jag ser det guldgula strecket längs hjässan på ena ex. Inte fler än dessa två. Arten ses åtminstone numera bara sparsamt inne i trädgårdarna.
- Jag ringer Skånes Naturvårdsförbund för att berätta om storkarna för Berith Cavallin, som förestår stork-projektet i Skåne. Träffar hennes kollega Mia Lange, ber att få min hälsning framförd, får veta att "ett och annat par (stork) rör sig fritt". Jag är inte förvånad att obsarna kunde gälla fåglar från ett storkhägn. Det var roligt i alla fall.
- 1210 små cumuli bildas, växer till. Grönfink i spelflykt ses flera ggr. Även ser jag ringduva och blåmes. - Lång paus, intet!
- 1233 en stor trut juv flyger högt ungefär mot V eller VNV. Bofinkens flyttläte hörs
- 1235 en sädesärta flyger över, lågt, kurs ungefär N. Min första för i år
- 1239 en ensam småfågel, troligen en fink, mot N, ej högt
- 1242 några få glesa småfåglar också mot N, ej högt
- 1244 en kretsande vråk upptäcks mycket långt bort och på väldig höjd, den stiger, blir svår att hålla kvar i kikaren; högst sannolikt en ormvråk. Genom synfältet passerar en eller två småfåglar på jättehöjd, ungefär mot ONO.
- 1245 bofink hörd två ggr
- 1250 cumulusmolnen har vuxit starkt, särskilt i SV - V
- 1256 5 ringduvor på måttlig höjd, rätt krokig kurs men ungefär mot NV. 2 småfåglar, nästan säkert bofink, kommer mot N eller NNO ganska lågt. - Talgoxe sjunger
- 1257 ensam småfågel, nästan säkert en fink, mot ONO, ungefär
- 1258 36 tranor nalkas avgjort lågt, högst 150-175 m, de glider framåt fint och rakt. Passerar ungefär 500 m öster om mig, försvinner bakom grannhuset men ses inte mera, hörs inte heller, började alltså inte kretsa trots att de kom så lågt. Kurs skattad till ungefär NNO, kanske m 1 m rakt N. Det är nu delvis skugga av stora cumuli. - Råka hörd
- 1309 30 tranor högt, mycket längre bort i öster, kurs omkring N. Rak kurs så länge de kan följas. - Kråka flyger över, hörs och syns.
- 1312 16 tranor upptäcks, de kretsar på jättehöjd och mycket långt bort i sydost, riktning 140°.
- 1315 Ensam småfågel mot NO. - Jag släpper tranorna men har tur: de återfinnas, nu flyger 2 ex ett par hundra m framför de övriga 14, alla flyger nu framåt i rak kurs (vanlig kurs ungefär). - Jag spanar hela tiden mycket noga men ser ej ett liv.

1992-04-08 forts.

- 1324 en gråtrut ad nalkas från S lågt, kretsar, stiger, ses länge
1328 fortsätter den, kurs åtminstone nära N
Nu har cumulusmolnen tätat mycket, det är stundvis skugga
1339 nu är himlen till 95 procent molntäckt. - Mycket tranor nalkas
nästan rakt i söder och med kurs praktiskt taget rakt mot mig.
Det är en samlad flock på c 53 ex och till vänster om flocken
(när den kommer mot mig) 2 + 4 andra, samt till höger om
flocken 5 + 7 + 1 + 2 = summa c 53 + 6 + 15 = 74 ex. De glider
rakt framåt, visar en gång helt kortvarigt en tendens att kretsa
men ångrar sig och fortsätter, kursen blir 4°, alltså nära
rakt nord
1345 nya tranor: 14 + 20 + 38 i tre flockar nära varandra, summa
72 ex, tämligen långt öster om mig, högt, rakt, kurs måste
varit mycket nära nord.
1 citronfjäril flyger förbi. Humlor syns, flyger lågt, och
en väggspindel färgad i svart och gråvitt rör sig rätt snabbt
på muren
1355 18 tranor mycket högt, spikrakt, kurs nästan säkert NNO
Alla flockar fr o m kl 1339 har nalkats mot grått molntäcke,
men det är ojämnt till strukturen, och man ser att det består
av cumuli som flutit samman
1402 en kaja överflygande
1404 3 småfåglar mot NNO på medelhöjd, ser ut som stora finkar
1406 3 gråsparvar i trädgården
1410 en glada med ett par felande handpennor i vänster vinge upp-
täcks, kretsar på måttligt avstånd och inte högt, ~~men inte högt~~
~~men inte högt~~. OBS: absolut inte samma ex som sågs med stor-
karna; det exemplaret hade hela vingar.
Gladan (den trasiga) stiger rätt starkt innan den försvinner
neråt S-SV
1413 en koltrast hane på gräsmattan
1421 en fiskmås ad på låg höjd, svänger och kretsar men stiger
knappast högre
Molntäcket lättar något, blå fläckar ses i NO och i zenit
Mycket lång paus, jag spanar hela tiden men finner intet
1445 gles flock på c 11 småfåglar mot NO på måttlig höjd
1455 molntäcket går sönder, det blir sol. Kvarvarande moln nära
zenit ser snarast ut som altocumulus(?), därtill en del cumuli
1456 koltrast sjunger på avstånd, rätt ihållande
1502 2 måsar kretsar långt borta, lågt
1503 obsar slut.

OBS-tid 1153 - 1503. Summa tranor 246, alla passerade mellan
kl 1258 och 1355 (sommartid!)

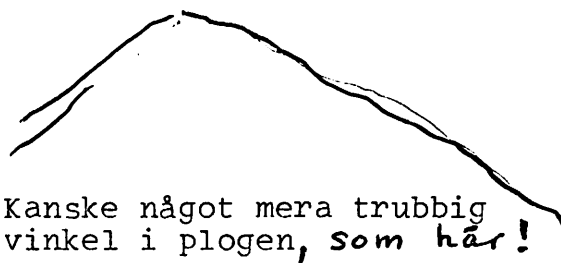
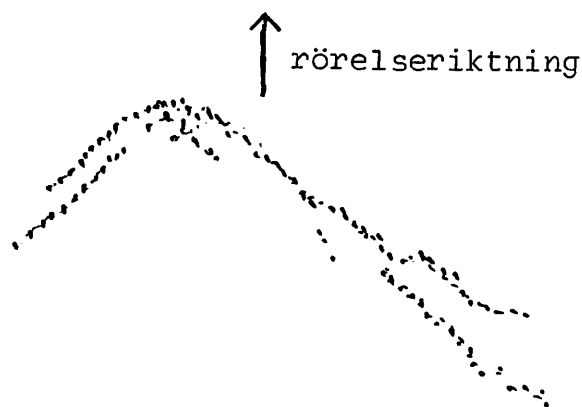
1992-04-09, torsdag.

Molnigt men f ö fint väder på morgonen; längre fram på förmiddagen blev det molnfritt och nästan vindstilla, jättefint. Jag obsade bara korta stunder på middagen, såg och hörde då mycket litet utöver det vanliga, dock hördes hämpling sjunga, och kort därefter sågs ett hämplingpar. Även en mot norr flygande sädesärta, allt detta c 1310 till 1325.

1330 en lågt kretsande sparvhök upptäcks, steg inte till att börja med, gled sakta runt över villakvarteren ett stycke bort. Började stiga; då kom en ensam råka förbi, mobbade höken synnerligen närgånget, ibland så nära att fåglarna nästan tycktes beröra varandra. Sparvhöken dock hela tiden märkvärdigt oberörd i den meningen att den inte vek undan ett dugg mer än nödvändigt. Steg; råkan följde med och fortsatte ofredandet, men slutligen tröttnade den och for bort. Höken steg ytterligare, tappades my. högt i öster.

1337-1410 inga obsar

1415 jag stod på gräsmattan, spanade runt, såg intet men efter ett par minuter tyckte jag mig höra ytterst svaga fågelläten, omöjligt att avgöra ens gruppen fågel. Rundtitt: i zenit upptäcktes en väldig fågelflock, underifrån sedd såg den ut ungefär som på skissen här:
Det var c 210 - 220 vitkindade gäss! Flocken höll i början en starkt ostlig kurs, men ett kort slag verkade den "obeslutsam", vred mera norrut och försvann med kurs 62°. Flyghöjd ungefär 500-600 m. Avgjort gynnsamt ljus, färgen syntes bra, och hela flockbildningen var som den brukar vara hos stora flockar av Branta-gäss. Avlägsnade sig i rak kurs varför kompasskursen är noggrant tagen.

1992-04-13, måndag.

Klockan 1330, när jag vandrade från närmsta busshållplats till bostaden på Tenorgränden 8, kom en morkulla på helt låg höjd (c 10 meter över marken) rakt över villakvarteren. Flög hastigt i rätt frisk medvind. Många år sedan jag såg den levande i staden Lund; men jag känner till ett par fall, även från senare år, då fåglar anträffats färskdöda i staden och vid något tillfälle lämnats till Zoologiska Museet.

Omkring klockan 17 denna dag, när vi haft ytterdörren mot trädgården öppen ett par timmars tid, fann jag att en Eristalis tenax (den stora grovt byggda blomflugan) flög omkring i matrummet. Det råder faktiskt intet tvivel om att den kommit in genom den öppna dörren. Arten är känd som flyttare, därmed dock ej sagt att alla individer flyttar söderut på sensommaren/hösten. Eftersom jag länge har varit intresserad av insektflyttning, hade jag redan för några år sedan gått igenom Entomologiska Museets samling av Eristalis tenax. Fann då att (praktiskt taget?) alla ex var tagna mellan mitten av juli och mitten av oktober. Den är ju också känd som sensommar-art. Jag trodde, att den övervintrade som ägg eller möjligen som ung larv. Insamlade därför exemplaret.

1992-04-14, tisdag.

Gick till Zootis med Eristalis-exemplaret. Hugo Andersson granskade det och fann att arten var OK och att det var en hona. Han slog upp ett tyskt, modernt arbete om Syrphider, och där stod korta distinkta besked, bland annat: "♀ Überwintert"! Hugo antydde redan från början att han ♀ trodde på viss övervintring: arten brukar ju komma in i hus på hösten, liksom vissa andra flugor, rimligen för att söka vinterplats. Men detta beteende kunde ju också bero på att sådana mängder av exemplar flyttar (åtminstone vissa år). - Tydligen hade jag fel i min förmodan. Men den som vill kan ju argumentera, att övervintring kan vara regelbunden i Tyskland men sällsyntare i Sverige. Hur som helst var det roligt att diskutera fallet med Hugo, som alltid är lika vänlig som kunnig. På Diptera är han storexpert.

1992-04-15.

En järnsparv satt fritt synlig i en busktopp på gränsen till granntomten och sjöng ljudligt på förmiddagen.

1992-04-17.

Järnsparven sjöng även idag, dock från en annan plats c 75 meter längre bort. - På middagen, när jag helt tillfälligt gick ut i trädgården för en rundspaning, kom en liten lättbyggd sparvhök mycket sakta flygande på högst 25-30 meters höjd, svängde, fortfarande i långsam fart - men då fick den tydligen syn på något spännande, drog ihop vingarna och gled snabbt och rätt brant nedåt och försvann bakom vår takås.

1992-04-20, måndag, annandag påsk.

Praktiskt taget molnfrött, skarp sol, alldeles utmärkt sikt, men frisk till hård vind omkring väst, och mycket kyligt.

På förmiddagen såg och hörde jag den blåmes, som låter höra en avvikande tonräcka: fyra toner som sjunker mycket kraftigt i tonhöjd; kan markeras så: eller med bokstäver: "ti ty tö tu".

Fågeln satt i trädtopp i trädgården. Ännu oklart om det är den fågeln som förbereder

häckning i holken på husväggen. Säkert är att blåmesar har ockuperat den holken, efter kontroverser med talgoxar. - Kl 1330-1410 gick jag kort runda via Hardebergaspåret - affären - tillbaka. Väder oförändrat. Såg praktiskt taget inga andra fåglar än några koltrastar på gräsmattorna och några få överflygande ringduvor. Knappt en kråkfågel. - Dubbla eller tredubbla häckar av hagtorn har nu avverkats längs ungefär 700 meter av min vanliga vandringsväg. Jämförande obsar av förekomsten av koltrast m fl arter blir därför omöjliga i fortsättningen.

1992-05-03, söndag. Efter en mycket innehållsrik vecka i Stockholm reste Lena och jag tillbaka till Lund. Från Sthlm 0806, till Lund 1440. Mycket folk på tåget, men vi hade våra sittplatser reserverade. I Lund möttes vi av vår granne, Per-Olof Persson, och fick bilskjuts hem med honom. Vid Tenorgränden 8 sjöng en ärtsångare på granntomten; det var min första för i år.

1992-05-05. Gick till Zootis för att hämta post och kopiera en del anteckningar m.m. Hörde ärtsångare på vägen.

1992-05-06. Några timmar omkring kl 12-15 var det sol och riktigt fint väder. Hade kort ärende till posten. På vägen dit såg jag ett påfågelöga, Vanessa io (eller Inachis io) flygande.

1992-05-07. Mulet och grått hela dagen. Men ett glädjeämne fanns: en gammal fin rödstjärthanne vistades länge i trädgården och tog sig bl.a. ett grundligt bad.

1992-05-10, söndag. For till Malmö med Lena. På Malmö museum skulle öppnas en utställning av svenskā fotografier, nästan enbart i färg, av svenska fotografer. Enbart svenska motiv. Utställningen hade cirkulerat i utlandet; den var av mycket hög kvalitet. Christina Sjöblom, som är t.f. chef för museet, höll ett bra inledningsanförande, varefter en dam vid namn Gardestedt (jag tror hon är ordf. i museistyrelsen) invigde utställningen. Som tredje talare uppträdde Arne Schmitz. Några dussin personer närvarande. Jag träffade flera bekanta. En gammal dam kom fram och hälsade vänligt. Sanningen är att jag inte kände igen henne. Men hjälp kom. Det var Ruth Lovén, änka sedan ett par tre decennier efter Per-Magnus Lovén, som på 30-talet var amanuens på Zootis i Lund och bl.a. fungerade som amanuens på fysiologikursen 1933, där jag gick. Lovén var ingen särskilt trevlig karl, han var komplexfylld och rätt grälsjuk och aggressiv. Men fysiologi kunde han, i motsats till Torsten Gislén, som var (nästan) nyutnämnd professor och hade arbetat med marinbiologi och fylogeni men aldrig med kemi eller fysiologi. - Jag hade säkert inte sett Ruth Lovén på 35 år, unge-fär. Hon måste vara över 80 år gammal, men hon var livlig och vänlig och tillsynes i god form. - Även Margareta Stenkil träffade jag. Hon och Christina Sjöblom var båda två amanuenser på Zootis' museum när jag tillträdde jobbet där i januari 1966. De är mycket prima människor båda två, Christina dock ett betydligt skarpare huvud.

På vägen till Malmö (läs: alltså ner till järnvägsstationen i Lund) gick Lena och jag genom Botanicum. Här hördes ärtsångare, löv-sångare, svartvit flugsnappare, turkduva, hämpling m m. Även hörde jag nästan säkert en törnsångare.

Malmö: i vallgraven runt museet, alldeles nära gatan, låg en jättefin gråhakedopping, sedd av alla intresserade. Vidare låg där en knölsvan ad, 2 sothöns ad med 2 rätt små ungar, en gräsandhona med en enda unge, ganska liten. Därtill på håll ytterligare ett par ~~tre~~ gräsänder i vattnet samt flera par liggande eller promenerande på gräsmattorna i parken. Även ~~ett~~ mandarinad (Aix galericulata) hanne och hona fritt på gräset nära Hovrätten. Jag har nog aldrig ~~förut~~ sett arten i frihet i Sverige. Även ringduva, koltrast, ~~snöskata~~ och vanliga arter. - Lena och jag var tillbaka i Lund 1500.

Det var soligt och mycket klar luft, men kyligt.

Tillägg: Christina berättade för mig att Museet hade fått en ny chef: geologen Sven Laufeld, tydligen till hennes och andra musei-anställdas stora belåtenhet. Namnet skulle inom kort publiceras i tidningarna. Så skedde också. - Jag har ett svagt minne av att jag någon enda gång för längesedan träffat Sven Laufeld.

1992-05-11, måndag.

AB Svedab, det bolag som bildats för att bygga Öresundsbron, hade genom stora annonser kallat till Samråd Öresundsbron. Lokal: Kockum Fritid på varvsområdet i Malmö. Starttid: 0900. Heldagsprogram. Jag lyssnade på förmiddagen. Ett par hundra personer närvarande. Åtskilliga bekanta. Högeligen intressant. Mitt intryck sedan årtal förstärktes ytterligare: bolaget och alla berörda och (troligen) nästan alla myndigheter gör sitt bästa för att bedraga allmänheten. Och detta sker genom att företaget dels framställs som definitivt beslutat, dels som ännu icke beslutat utan beroende på pågående miljöprövning. Vidare förtiges allt som inte gäller själva brobygget på den svenska halvan av Sundet, alltså ökad motortrafik m m i hela Sydsverige och allt vad därmed sammanhör. Och åtminstone en del av de experter som anlitas och anlitas för miljöundersökningar är enligt min övertygelse långtifrån objektiva.

Detta oerhört stora ämne behandlar jag dock inte mera här.

"Kockum Fritid" var ett väldigt stort och välutrustat konferens- och sportcentrum med plats för tusentals personer samtidigt. Jag undrar inte på att Kockums (delvis) ~~myndigheterna~~ måste lägga ner sin verksamhet efter en sådan utgift. Lokalen ~~är~~ är belägen helt nära den nya SAAB-fabriken, som måste kostat några hundra miljoner kronor, byggts på utfyllnadsmaterial (sand) som hämtats i Sundet på danska sidan och som blev en jättestor felsatsning ekonomiskt.

Jag for in till Malmö tidigt på morgonen och gick sakta till angiven adress, Västra Varvsgatan 8. Vackert väder. Mycket stora områden, m l m obebyggd mark, många och breda asfaltvägar, sand, P-platser, mera P-platser, buskar, vägskyltar. Törnsångare och ärtångare sjöng i buskarna, turkduva sågs i ringa antal. 7 tärnor, fisk- eller silvertärnor, drog förbi på avstånd, sågs och hördes länge, men jag blev inte klar över arten.

Jag hoppas kunna skriva en närmare redogörelse för detta möte och för brofrågan, men det måste dröja på grund av mitt arbete med den bok som skall utges på bokförlaget Signum och förhoppningsvis skall hamna på bokhandelsdiskarna omkring 1 oktober.

Jag träffade på mötet bl.a. Berith Cavallin och Clas Wachtmeister på Pilsåker. Vidare naturligtvis Rolf Henriksson, zoolog i Lund för c 15-20 år sedan, som därefter gått snabbt framåt via koncessionsnämnden för miljöskydd - miljöansvarig på Volvo - och nu "utlånad" till Svedab såsom miljöchef eller åtminstone miljö-ansvarig. Jag har varit skeptisk på honom sedan tidiga år och tyckt mig förstå att han i koncessionsnämnden gjort föga för miljön men mycket ~~mycket~~ för miljöförstörarna. Kolleger på Zootis, exempelvis Anders Dahm, har också yttrat sig avgjort negativt om hans biologiska kunskaper. Kort sagt, han måste vara ~~mycket~~ idealisk för Svedab.

1992-05-12.

En tornfalk över Östra Torn på middagen, stod delvis ryttlande på ovanligt stor höjd.

1992-05-15.

Vistades i Lund, mest inomhus trots det härliga vårvädret. Letade förgäves efter tornsvalor men ~~ingen~~ fick höra av Sören Svensson att ett par ex setts över Ekologihuset på morgonen.

1992-05-16.

Mest sol, men delvis molnigt och rätt blåsig och ganska många grader svalare än igår. Letade tornsvalor utan resultat.

1992-05-17, söndag.

Återigen en stabil högtryckssituation, klart och fint och lagom varmt (=ganska varmt!). Vid 12-tiden gick jag ner i staden via Botanicum. Beskådade de blommor som nu står i sitt flor i rabatterna, det är inte så många, mest cruciferer och en del compositéer (Asteraceae lär familjen heta nu). Några humlor, helt få, och inga bin ~~och~~ och inga blomflugor. Inte heller mycket fågel. bara det vanliga.

Men massor med folk på gräsmattorna.- Jag gick nerom stationen, tog en kaffe + en tårtbit på Gräddhyllan och vandrade sedan hemåt, även nu genom Botanicum. Och nu blev utbytet bättre! Satte mig på soffa i halvskugga, spanade uppåt himlen. Och klockan 1350 kom de första tornsvalorna, tre stycken, oväntat högt uppe, flög runt, två förföljde varandra, alla försvann, sedan återkom de, blev fyra, senare fem, glest och högt men dock m l m sammanhållande. Jättekul.

Fortsatte hemåt. Svartvit flugsnappare och bofink och grönfink m m m m, och ett tu tre sjöng en grönsångare, min första för i år. Lövsångare och ärtsångare etc. Snöskator ideligen sedda, en gång 1 ex kortvarigt attackerat av koltrast.

Kom hem c 1430. Någon timme senare såg jag 4-5 tornsvalor även hemifrån ~~trädgården~~ trädgården, även dessa högt uppe. - Ett par timmar senare, vid tillfällig utblick, en kretsande vråk långt bort, jag hoppades på bivråk, men det var en typisk, normalfärgad ormvråk; efter kretsande på ganska måttlig höjd drog den över mot NV.

Något senare kom också två turkduvor tätt tillsammans i snabb flykt mot NO, lågt över hustaken. Och det skall tilläggas, att antalet hämplingar just här i villakvarteren förefaller vara betydande. Denna middag och eftermiddag sågs och hördes åtskilliga par.

1992-05-18.

Lika fint väder, varmt och härligt, svag till måttlig vind, praktiskt taget molnfritt, inte ens på eftermiddagen mer än något enda litet och efemärt stackmoln. Jag satt inomhus hela dagen, gick dock ut på gräsmattan rätt många gånger. Föga att se. Men kl c 1515 fann jag helt oväntat två vråkar kretsande i bra ljus och bara 300-500 meter borta. Den ena var en typisk normalfärgad ormvråk. Den andra var högst remarkabel, jag trodde faktiskt inte att jag skulle behöva bli osäker inför en kretsande vråk på så nära håll i utmärkt ljus. Fågeln såg precis ut som en fjällvråk, klart och välavsatt vitt vid stjärtröten, stora mörka knogfläckar på vingundersidorna. Översidan visade inte ett spår av teckningarna hos en ljus ormvråk. ~~Kroppens undersida~~ Kroppens undersida inte med välavsatt mörk "buksköld" men inte alls heller helljus som hos ljusa eller extremljusa ormvråkar. Dessutom hade fågeln en rätt grund men mycket tydlig "inskränning" i stjärten: de två mellersta pennorna var kortare eller ~~utfallna~~ utfallna. Det var nästan omöjligt att bestämma den till annat än en fjällvråk. Hade den setts på längre håll hade frågan aldrig ens uppkommit.

Vråken gled bort österut, men efter någon minut ~~fann~~ fann jag den - högst oväntat - på nytt: den kretsade med himlens enda lilla cumulusmoln som bakgrund. Avståndet nu var dock kilometerlångt, men den vita stjärtröten glimmade!! Och ett par hundra meter högre kretsade en normalfärgad ormvråk. Jag följde naturligtvis den spännande ~~vråken~~ vråken; den steg något och gled sedan bort ungefär mot norr.

Mycket långt därborta såg jag också några ~~flera~~ glesa tornsvalor, minst 6 ex, troligen flera.

På eftermiddagen och kvällen granskade jag den klara himlen rätt ofta. Det vore ju tänkbart att prutgäss kunde passera i detta varma väder, även om huvudmängden brukar komma först omkring 24-31 maj. Men inga prutgäss ~~sågs~~ sågs; tornsvalor visade sig däremot flera gånger, och de har nog kommit i betydande antal igår och idag.

1992-05-19.

Runt Zootis på förmiddagen mycket tornsvalor, c 12 + 3 + några till. På e.m. hemma, tornsvalor ganska många, föreföll allmänt anlända. Jag spanade efter prutgäss, förgäves, men jag var ej ute mycket. Kl 1810 ringde Anders Dahm: han hade just sett en flock passera. Jag stannade ute en stund, men inga gäss kom.

1992-05-20.

Tornsvalor tämligen allmänna över Lund. Även sedda över Malmö på ~~XXXXXX~~ förmiddagen. - Åter i Lund kl 1310, då såg jag en glada kretsa sakta och mycket högt över staden. Satt sedan ute kl 1350-1530 och 1830-1950 och ytterligare någon stund, såg inga prutgäss men väl tornsvalor.

Kl 2145, en rätt varm och molnfri kväll, sjöng näktergal väl hörbar hemifrån Tenorgränden, trots att ett par koltrastar sjöng på närhåll.

1992-05-23.

Kl 1145 en ruggande glada över Östra Torn, seglade my. sakta, steg, reste sedan österut.

1992-05-24.

Lena och jag for upp till Hallandsåsen för att träffa Gun Böök, liksom förra året. Från Lund 1031 i varmt sommarväder, for via Annelöv - Tågarp - Varalöv - Ängelholm - Rebbelberga (Lenas barndomshem) - Skäldervikens samhälle - Förslöv - Grevie kyrka, ankomst dit 1202. Bara en rovfågel sedd på vägen: en glada norr om Tågarp.

Vi hade en mäkta trivsamt tillvaro uppe hos Gun, dock var det förstås tråkigt att Carin Ehrenberg i sista stund fått förhinder. Vi gick en lång vandring vid stranden i härligaste väder. Men jag skrev ingen dagbok den dagen.

1992-05-25.

Återresa, start 1430, for via V Karup - mot Mälinge - Ängelholm - Vejby - Errarp - Rebbelberga - Ängelholm - Mörrarp - Härslövs kyrka - Vadensjö - ~~XXXX~~ Råga Hörstad - Asmundtorp - Billeberga - Annelöv - Norrvidinge - Kävlinge - Lund, ankomst 1652. Inga märkliga fågelobsar, några hussvalor, några ladusvalor. Men jag noterade att höskörden hade börjat flerstädes.

1992-05-28.

Vombs ängar med Berith. Vi började i söder, vid det hus som jag tror är det gamla "Ängsvattnahuset". Vi obsade delvis tillsammans, men Berith gjorde bl.a. en lång runda där jag inte deltog. Mina anteckningar:

stork
buskskvätta
gravand
storspov h
gulärta
törnsångare
trädgårdssångare

Vi går längs ån.
gök h

Gerris på vattnet
Ytterl. två storkar!!
enkelbeckasin 1 ex
spelar

näktergal sj
vipor

snöskata

båda dessa storkar

saknar ring

kaja

gräsand: 6 ♂♂

ses lyfta

skrattmå 1 ex

vipor många

ängspiplärka

sånglärka

gräsand: ytter-
ligare 2 ♂♂

vipa minst 10-12
samtidigt rund-
flygande

enkelbeckasin
flera ex

gulärta ♂

rödbena 1 ex,
därtill spel

ängspiplärka 2

häger 1 överflyg.

häger 2 till, det

är 1 ad + 1 juv

gök 2 ex, en röd

och en gråblå,

jagade varann

sommargylling hörd
i väster

glada 1 ex kretsar,
liten ruggnings-

lucka

koltrast

gök oförtröttlig
stare

hussvala

kärnsångare

kanadagås 1 ex,
flyger, ropar
sävspurv
törnsångare
2 ex sj

jag går snäv
runda:

ängspiplärka 1
enkelbeckasin

spelar

sånglärka 1 ex

skrattmå 1 ex

Vattenpölar, där
lyfter gräsand ♀
ringduva 1

storspov spel

flickslända ljusblå

stare 1

buskskvätta

sånglärka 1 sj

bivråk 1 ad,

grant fläckad

nu är tre storkar
i luften

brun kärrhök ♂

0845-0905:

fikapaus.

Berith ut på ny
sväng, jag kvar

Agrion puella

2 + 1 + (fler)

Calopteryx virgo

flera ex

Libellula, trol.

quadrimaculata,

bakkropp gulbrun

vid basen, gråbrun

utåt

bofink

fiskmå 2 ad

snöskata 2 ex ad

törnsångare

trädgårdssångare

stare bara 4 ex

På andra (=västra)
sidan ån jättestort

blommande oljeväst-

fält, 500 m långt

På blommorna närmast

ån på 20 m sträcka

c 55 Calopteryx,

dels med blåsvarta
vingar, dels mörka,
dels glänsande gröna
med rödbruna vingar.
Några minuter senare
(0950) bara c 20 ex,
mera spridda. Männe
nykläckta?

Här även en aurora-
fjäril.

En blåsbagge (Mala-
chius) flygande,
fångades med handen.

I vattnet Gerris få,
och Gyrinus få.

En Carabus nemoralis
fallit i kanalen, den
sprattlade och drev
snabbt men nalkades
hela tiden ena stran-
den, stannade (eller
"strandade") på ett
gräsblad i kanten och
räddade sig upp.

2 skogsduvor flygande
över ängarna

Bibio sp flyger,
getingar flyger,
stora flugor också
samt skalbaggar av
flera arter.

1005

undersöker ånyo olje-
växtfältet: nu väl
40-50 Calopteryx
men mer spridda.
50 meter längre bort
längs fältets kant
sågs ej ett enda ex,
ej heller ute i
fältet.

törnsångare: 1 ex
sjunger ute i olje-
växtfältet, c 20-25
meter från kanten.

FORTS

0805

1020

spov varnar, den
spelar väster om ån.
Enstaka Pieris ses,
så ock en stor mörk
dagfjäril.
harkrankar flyger,
en törnsvala sedd

1035

Berith tillbaka
efter lång runda

1050

vi bryter upp
en ormvråk kretsar
hämpling
gulärlor
ladusvalor få.

vi for via Vombs by
- Öbacken

brun kärrhök ♂
flera gulärlor

Jag stannar på
Öbacken, Berith går
runda på ängarna
söder om vägen

Öbacken: mycket insekter,
flugor svärmade massvis,
även skalbaggar.

talgoxe
näktergal
fasan
glada
ladusvala
hussvala

spovar fler än vanligt
lövsångare

Vanessa io sedd

brun kärrhök ♀
med ruggningsluckor

1155

Berith samtalar med ett helt sällskap
folk som kommit hit med bilar och
just vill sätta kanoter i ån, vilket
är förbjudet. Vi får besked att Friluftsförbundet inte givit ~~ny~~ upplysning
härom.

Återfärd till Lund.

Tillägg: på utresan på morgonen såg vi rikligt med hare,
och vid vattenverket i Vomb 2 raphöns.

1992-06-03.

Sten Wahlström hade kommit ner från Sveriges Riksradio i Karlstad. Hade intervjuat några män i Skåne, bl.a. Johnny Karlsson, som berättat att jag arbetade på en bok. Intervjuade mig därom. Vi for från Lund i fantastiskt sommarväder, molnfritt, varmt till hett. Ankomst Vombsjöns NO del, vid gamla järnvägsbanken nedanför Färs härads hembygds-gård. Vistades där c 1000-1200. Glada kretsade, ormvråk sågs, fisk-tärnor i enstaka ex drog förbi längs stranden. Helt få skrattmåsar ad synliga, gråtrutar ad och juv kanske 8-10 ex inalles. 2 storskarvar, längre bort ngt ex därtill. Gräsand hanne och hona sedda. Skägg-dopping minst 2 par på vattnet. Småfågel: en rörsångare sjöng i den mycket magra vassen vid stranden. Vidare i skogen och vid stranden: grönsångare, ärtsångare, lövsångare, trädgårdssångare, svarthätta, bofink, svartvit flugsnapp. Sädesärta. Efter långt och trevligt sam-tal gick vi en runda via Övedsklosters slott och park. Här flög 1 + 1 bålgeting förbi. Vi gick tillbaka till bilen genom den fina skogen mellan sjön och landsvägen: mycket vacker lövskog med oväntat rik tillgång på fallna stammar etc.

For tillbaka via Vombsjöns västra sida, där det som vanligt var mycket tomt på fågel. Rätt högt vattenstånd. Sedan över Vombs ängar: 2 storspovar förföljde en kråka särdeles ilsket. Några vipor. Eljes föga. Några gulärlor. Men vi gjorde bara en hastig rundtitt här.

I Lund gick jag till Zootis, var där 1430 när det ute i trädgården var uppvaktning för Brita Nilsson, som i många många år varit anställd på Zoofysiologiska Inst. Kaffekalas. Jag gav henne en blombukett.

1992-06-05.

Lena och jag for ut till Krankesjön. Huvudärende: att uppvakta Berith Cavallin, som fyller 50 år. Hon har inviterat till mottagning vid Heljesjön (Helgasjön). Dessförinnan stannade alltså Lena och jag vid Krankesjön. Jag i tornet 1820-1835. Väder fint, det har varit likadant alltsedan 15 maj.

Från tornet: glada kretsande 1 ex. Oväntad mängd skrattmåsar, c 150 ex, svärmade över dybanken ute i sjön och slog efter något där men lugnade sig snart. Sävspurv 1 sj, rörsångare 1 sj. Svårt motljus. På närmsta klarvatten några gräsänder och c 25 -30 sothöns samt en-staka skäggdoppingar. 2 knölsvanor ad. Längre ute sågs mycket litet fågel: av svan 2 ad som kanske åtföljdes av en unge, vidare 1 + 2 svanar på andra ställen samt några obestämda änder. - Stare häckar i tornet, kom med mat. Ladusvala några sedda, bofink sjöng, tornsvala några, törnsångare sjöng, buskskvätta hona sedd. Fisktärna sedd.

Vi fortsatte via Silvåkra by - Vombs ängar, dit 1842. Några kajor, enstaka råkor, storspov; 1 rödbena uppe, den varnar. Kråka sedd; en ensam blåduva (=skogsduva!) flyger över. När rödbenan kommit utom hörhåll var det alldeles tyst och tomt i luften! Gräset på ängarna relativt kort, icke skördat. - 1 häger flygande långt borta. En en-sam skrattmåsar.

Vinden som varit rätt frisk och omkring ost är nu svag. - Inga kreatur på området till höger och vänster om vägen. - Ensam ladusvala ad lågt över gräset. Ensam spov ses fälla långt ute.

Ett stort fält närmast Södergård är skördat och bärgat.

Kl 1900 ankomst Heljesjön, uppvaktade Berith med ett stort och vackert fat i trä från Söwekonst (ligger i Sövestad). Här var mycket folk församlat i den ljuvliga sommaraftonen; vi samtalade med Berith och hennes dotter Elin (som snart skall fylla 15 år). Även Hans Källander med Lottie och deras två flickor, och många andra. Berith hade inviterat skriftligen och lovat att stå för lämpliga drycker; mat fick däremot envar taga med efter bästa förstånd. Det blev verkligen en ovanligt mysig stämning, och Lena och jag vände hemåt först när det mörknat (OBS: sommartid).

1992-06-29.

Från Lund 1010, for via S Sandby - Revinge - Harlösa - Öved - Björka - Ilstorp - Snogeholm - Skårby - Krageholmssjöns V sida vid P-platsen, ankomst dit 1121. På vägen: 1 tornfalk nära Lund, ryttlande, 1 glada kretsande vid Harlösa, och 1 ormvråk lågt flygande vid Halarp. Oerhört tunt med fågel. Däremot såg vi mycket Pieris hela vägen, mest var det nog rapsfjäril. Nära Ellestasjön nog 25 ex per kilometer. Även mycket gräsfjärilar och flera nässel-fjärilar. Roligt. Flera obestämda fjärilar förstås. - Tornsvalor sedda, ladusvalor juv likaså. Vid Snogeholm 7 grågäss på landsvägen, därav 1 eller 2 ad, resten var vuxna ungfåglar, kläckta i år alltså.

1 l
Kl 1130-1215 letade jag efter Agapanthia villosoviridescens på kärrtistel och åkertistel, som växer allmänt nära nyssnämnda P-plats, men fann intet. Tistlarna var tunna i stammarna och mycket mera låg-vuxna än vanligt på grund av torkan. - Såg 1 + 1 + 1 glador kretsande, 2 lärkfalkar i sällskap på avstånd, 1 brun kärrhök hanne ad lågt över havrefält. Vidare: kärrsångare sj, sävsångare sj, gulspurv, bofink, trädgårdssångare. Fjärilar: Pieris + gräsfjärilar + andra, kanske s k visslare(??). Såg Libellula depressa och någon dipter som svär-made lågt längs vattnet.

I eller vid vattnet: ett flertal skäggdoppingar, enstaka skarvar flygande och sittande. ~~En~~ Sothöns, grågäss, häger.

For till Snogeholm ~~går~~ efter stopp vid en liten affär som hette "Himmelriket" och annonserade antikviteter m m till salu. Men den innehöll bara skräp.

1311 ankomst Snogeholm. På vägen 1 + 1 + 1 glador och en perfekt observerad bivråk nära Bellinga. ~~En~~ Hussvala, ladusvala, tornsvala. Skarvkolonin i Ellestasjön studerades från landsvägen: massor av storskarv där, träden döende delvis.

Gick en runda i skogen nära Snogeholm, den skog där jag förra sommaren följde med ett par man, bl.a. Rune Gerell, och såg ekoxe. Idag ingen ekoxe tyvärr, men 1 + 1 glador. Gick därefter mycket långsamt i skogen och på ängen vid Källsåker (den gamla mellanspett-lokalen). Fann Leptura maculata och en mindre Leptura-art vars namn jag glömt. Gräsfjärilar, pärlemorfjärilar, Pieris. Gräsfjärilar allmänna. Lövsångare, rödhake, svarthätta.

Från Källsåker 1440, for stora vägen. Nära Lottentorp en storspov ad med två stora ungar, på gränsen mellan dunungar och ungfåglar, de stod på vägen nära kanten och sprang undan sent.

1500 ankomst bron över Klingavälsån vid Kumlatofta. Synnerligen lågt vatten, nog bortåt en meter lägre än vanligt. Calopteryx flög allmänt här.

Ilstorp vid kyrkan: ~~En~~ på plana marken nedanför ett område c 130 x 300 meter fullt med blommande blåklint! ~~En~~ Lena tog fotos. Undervegetation i detta fält: lågväxt Matricaria + Artemisia vulgaris.

Vi fortsatte, såg 1 glada kretsande vid Svansjö och 2 osäkra rovfåglar kretsande mycket högt, kanske var det glador. Ännu 1 glada.

Vombsjön: ej extra lågt vatten. Nordvästra hörnet vid Hjälmared var vattenfyllt, vilket ej är fallet när vattenståndet är lågt. Här minst 15-20 grågäss, några ~~En~~ skrattnåsar, några få skarvar. Vid utloppet ur sjön stod en man. Sade oss att vattnet nu stod 35 centimeter lägre än vid samma tid förra året.

Vombsjöns V sida nästan fågeltomt som vanligt.

Letade Agapanthia på fjolårslokalen vid Vombs by, tistlar oerhört mycket klenare och sämre än i fjol, jag fann efter lång möda ett litet ex, till min glädje. Mycket fjärilar här också. - 1620 fortsatte vi via byn och ängarna. Gräset skördat. Fågel på ängarna noll. 1630 Silvåkra by: sol, my. varmt, men mörkt molnkomplex stod i öster. - På grönt stråk på betesmark nära Kr. Sö en flock på 310 vipor. 1638 Tvedöra. Vi tankar bensen i S Sandby. Därefter till Lund.

TILLÄGG: en tornfalk, ryttlande, sågs vid Ilstorp.

se även mobiliter sid. 56.

1992-07-09.

På morgonen i trädgården 14 nässeljärilar och c 9 Pieris sp.
På e.m. " " 16 " " c 6 " " samt
ytterligare 3 fjärilar, kanske ngn gräsfjäril och annat
Bin var allmänna och småvuxna humlor tämligen allmänna,
bådadera på lavendel.

- - - - -

Lena och jag gjorde en kvällstur:

- 1805 start österut, ser spridda vipor och kråkfågelflockar. Far via S Sandby - Tvedöra. Rågfälten kortvuxna, bleka men förefaller inte glesa. Efter Måryd: kort och my. blekt gräs. - 18 vipor på skördat fält. Öerhört torrt överallt, men träden står gröna och är tillsynes friska. 1 ringduva flyger, 1 koltrast likaså. De stympade (nedsågade) almarna i f d Silvåkra allé dör. - Norr om (f d) allén på torr gräsmark minst 25 betande grågäss.
- 1822 passerar Silvåkra by. Ladusvala. Några gråsparvar, en brun kärrhök hona, 2 vipor.
Öbacken: dödtorrt! 1 kråka, några sädesärlor
Vombs ängar: stopp vid bron över Klingavälsån. Höet skördat. Betande kreatur långt nere i söder. 1 + 1 harar ses på ängarna, därutöver intet. Pieris-fjäril(-ar?)
- 1828 Vombs Södergård. Ej ens en kråkfågel på ängarna!
Vi stannar på den plats där jag förra året fann Agapanthia villosoviridescens. Ser 1 ormvråk flyga. Bofink sjunger och "rullar".
- 1905 Vi vänder hemåt men far via Vombsjöns V sida. I vattnet, på pålar, ses några måsar och trutar, minst 1 tärna samt 3 skarvar varav minst 1 är juv med ljus undersida. Några skrattmåsar ses flyga, enstaka gråtrutar juv också sedda, etc. Summa sedda måsar c 20 m 1 m nära, men på avstånd sitter flera på andra pålrader i sjön. Lågt vattenstånd.
Vid "Fiskar Bergströms" på land ses 8 - 10 skrattmåsar ad, 8 - 10 fiskmåsar, enstaka vipor, en ljus ormvråk flygande helt lågt. Även 1 glada!
- 1920 Vombsjöns NV hörn. Minst 5 skarvar samt en del måsar sittande. Väder: varmt. Slöjig himmel, men inte dålig sikt.
Harlösa: drygt 50 kajor i flock samt enstaka andra kråkfåglar.
Kvinnevad: Kävlingeån innehåller trots allt mer vatten än jag trott.
- 1925 1 tornfalk ryttlar över "stora heden".
- 1927 upp i Silvåkratornet vid Krankesjön. På närmsta klarvatten ligger 53 grågäss, därtill ses några flygande. 90 sothöns i vattnet, även en skäggdopping. 1 koltrasthanne. Änder, knölsvan En brun kärrhökhane, ruggande, flyger lågt.
Långt ute i sjön ses mycket fågel: flock c 100 ex samt en gles flock också på c 100 ex. (ART EJ ANGIVEN, men det måste vara änder). Därtill knölsvan. ~~En brun kärrhökhane, ruggande, flyger lågt.~~
Flera flockar långt i väster (ART EJ HELLER HÄR ANGIVEN, men ordalydelsen visar att det är andfågel, dock absolut inte svan, ty i sådant fall har jag annat ordval).
På dybanken 200 vipor och några fisktärnor. Svarttärna också 1 + 1 ex sedda, därtill hörd från annat håll. Bland änderna skedänder. Mycket fågel. Sothöns med ungar. 2 kärrsnäppor. Många hundra fåglar, kanske bortåt 1000 ex inalles. Många svanar långt bort i väster. Men ingen fågelsång.

Häger: 1 juv sedd. 3 knipor flyger bort. Kärrsångare sjunger Minst 10 fisktärnor. Flock ~~80~~ svalor lågt och långt ute. 1 trädgårdssångare sjunger. En ruggande kråka förföljes av tärnor. - Vassen låg men mycket tät regionalt av olika utseende. Vi fortsätter hemåt.
Klockan 1958 vid Eliselunds gård stora flockar grågäss faller på m 1 m "snaggad" gräsyta. Där går (eller faller?) över 60 ex. Små ~~snaggad~~ vipflockar också där. En rapphöna flyger över vägen. Vi far via Tvedöra och S Sandby.

Klockan 2025: hem. Härlig sommarkväll, fin stämning. Men jättetorrt.

SLUT

1992-07-10.

Omkring kl 1630 gick jag ut i trädgården. Såg: nässelfjäril c 5, Pieris sp. c 7, andra fjärilar 1 ex, en gräsfjäril. Humlor en del, mest mycket småvuxna. Bin mycket få. - Det mulnade ~~mulnade~~ sakta västerifrån, men det var my. varmt, och kl 1430 ännu fullt klart solsken. - På kvällen lätade det västerifrån, och jag såg en kretsande tornfalk.

1992-07-11, lördag.

Det blev intet regn. Soligt och fint, det blev rätt varmt även denna dag. - Kl 1500 i trädgården minst 8 nässelfjärilar, c 8 Pieris, däribland någon bergsäker brassicae. Vidare 1 io (påfågelöga), den första för säsongen; en gräsfjäril, 1 obestämd liten dagfjäril. Humlor och bin allmänna.

1992-07-20.

Idag 1 nässelfjäril, 6 stycken io, 3 Pieris.

1992-07-21.

Hemma i trädgården ~~mm~~ kl 1130 hett och soligt. Jag ser 2 nässelfj. 4 io, 2 Pieris, 1 liten pärlemorfjäril, 1 gräsfjäril, 1 blåvinge, en annan fjäril samt 1 Eristalis sp.

Kl 1450 fortfarande hett. 1 nässel, 5 io, 3 Pieris.

Dessemellan, kl 1340, besökte jag gamla lasarettssområdet och såg på blommande Buddleia 1 nässelfjäril och 10 io! Det var varmt till hett, och starka vindilar så att buskarna slängde hit och dit, men fjärilarna satt kvar.

Kl c 1730 ånyo i trädgården: nässel 1, io 5, Pieris 2.

1992-07-22.

På natten åska och litet regn. På morgonen minst 10 grader lägre temp än igår morse. Halvklart. På dagen blev det mest sol, och jag skattade skuggtemperaturen till c 20° C.

I trädgården

	<u>nässel</u>	<u>io</u>	<u>Pieris</u>	<u>andra</u>
klockan 14	2	5	3	en blåvinge
" 16	2	3	9	en rätt ljus gräsfjäril

1992-07-23.

Hemma i trädgården sågs

	<u>nässel</u>	<u>io</u>	<u>Pieris</u>	<u>gräsfjäril</u>	<u>sp.</u>	<u>annat</u>
klockan 1400	1	3	6	1	-	-
" 1520	1	6	4	-	-	-

Denna dag gick jag också en runda i ~~Botanicum~~ Botanicum. Såg en Eristalis (rimligen tenax eller någon mycket liknande art, men detta icke nämnt) på renfana; och på Lythrum salicaria vid Agardhsdammen flög 2 blåvingar. I trädgården f.ö. sågs 3 io och icke mindre ~~mm~~ än 16 Pieris. På en blommande planta av släktet Perowskia (Lamiaceae) flög rikligt med bin; därutöver nästan inga bin. Humlor var däremot allmänna; på renfana, Nepeta, Origanum, Eryngium planum, Veronica foliosa, Centaurea lycopifolia, Marrubium peregrinum och Cirsium eriophorum, var humlor rentav mycket allmänna.

(Min originalanteckning från denna dag anger att datum för besöket i Botanicum kanske inte är exakt, men det kan skilja bara på någon enda dag. GRck vid renskrivandet 1993-01-07).

1992-07-24.

(54)

plats i	tid	nässel- fjäril	io	Pieris	gräs- fjäril	annat
Lund						
gamla lasa- rettsområdet (på 5 Buddleia, violetteblomm.) i solsken	1050	1	21	0	0	0
samma plats (på 1 violett- och 1 vitblomm. Buddleia i skugga)	1050	0	5	1	0	0
hemma i trädgården	1200	1	6	3	0	0
dito	1400	1	3	4	0	3 varav minst 2 blåvingar
dito	1445	1	3	3	0	0
dito	1600	0	4	4	0	1 extremt liten dag- fjäril, blåvinge??

Humlor därtill i måttligt antal, men inga bin.

Högsommardag, varmt och nästan lugnt.

1992-07-25.

Lena och jag for till Furulund för att gratulera Elin Cavallin på hennes 15-årsdag. Kul kaffekalas i trädgården med Berith och Elin och Elins halvbror och Elins far, Christian Cavallin, samt Elis "bästis". Vi satt i trädgården i finfint sommarväder 1400-1545.

På utvägen vid Nybo 2 skogsduvor uppflygande ur ett grovt alléträd. Ren åkerbruksbygd förstås. På ett stort skärdat fält gick en motorplog; efter den massor av måsar, de fällde sekundsnabbt efter plogen. Antal c 1000 - 1100 ex varav c 700 - 750 skratmåsar varav i sin tur c 200 - 250 årsungar. Resten fiskmåsar, allra mest ad.

På återfärden mot Lund hade plogen och de flesta måsar lämnat fältet, högst 125 ex var kvar.

1992-07-27.

plats i Lund	nässelfjäril	io	Pieris	annat
Gamla lasarettssomr., på 5 violetteblomm. Buddleia, nu delvis utblommade	0	10	0	0
samma plats, på de två andra Buddleia enligt ovan	0	5	0	0
Geografiska inst. kl c 1045	0	7	1	0
hemma kl 1110	0	2	0	1 citronfjäril

Inggerd Rosborg kom till oss på eftermiddagen, när det hade börjat regna.

1992-07-28.

Exkursion med Lena och Ingegerd Rosborg. Från Lund 1150, for via S Sandby till Bosjökloster, ank. 1230. Gick där länge i parken bland ekarna och i trädgården där vi drack kaffe. Det var sol men blåsigt och svalt. Fågelföga: ett fåtal hussvalor, dito tornsvalor; pilfink och gråsparv på stolar och bord vid caféet. Av fjärilar bara 2-3 Pieris samt på Buddleia en enda Vanessa io. Mycket trivsamt trots blåsten. For sedan via Rolsberga - Gårarp (Bourelius' keramik) - Löberöd - Harlösa till Övedskloster, gick i den fina parken men tyvärr bara en knapp kvart, ty parken stängdes kl 1600. Fortsatte via Vombs ängar till Silvåkratornet vid Krankesjön.

På vägen dit, vid Hjälmaröd, flock 80 grågäss vilande på marken mellan väg 104 och sjöstranden. Vid Svansjö 1 glada helt lågt. Vombs ängar: intet!! Vid Öbacken en brun kärrhök.

Krankesjön från tornet: sol och fint ~~men~~ men mycket hård vind, så hård att tallar och grova grenar blåst ner längs vägen. I sjön nära tornet c 65 grågäss och på dybanken därutänför c 130 grågäss, samt flygande mot öster ytterl. c 25 grågäss. Nästan intet annat att se i fågelväg.

Kom hem till Lund 1715.

På utvägen mot Bosjökloster massor av måsar och kråkfågel på skördade fält kort bit utanför Östra Torn.

På hemvägen utöver det nämnda ibland en del ladusvalor vid gårdarna, en gråtrut ad över Silvåkratornet samt några tornsvalor nära Krankesjön.

Utomordentligt magert fågelutbyte alltså, men observera grågässen dominans vid Krankesjön.

1992-07-30.

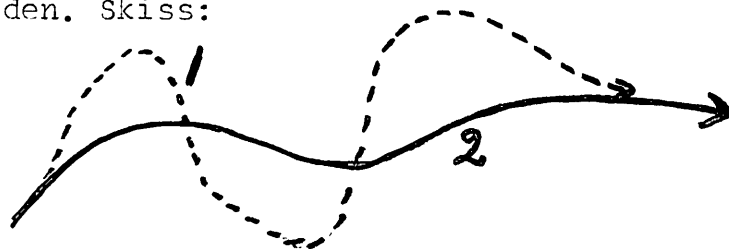
I trädgården bara 1 io och 1 Pieris. Inga bin alls, varken denna dag eller de föregående 8 - 10 dagarna. Humlor däremot synliga i måttligt antal, de avtar från dag till dag i antal, och de är mycket småväxta.

I björnbärsspaljén på husväggen en lövsångare, klar juv, mycket gul ~~mm~~ och grann på undersidan.

På Buddleia på gamla lasaretsområdet två obsar med en stund mellanrum; vid båda tillfällena sågs en io och ett antal humlor, däremot inga bin. På Buddleia vid Geografen däremot 9 io och 1 nässelfjäril samt ett antal humlor, men inte heller här några bin.

Väder idag: helt mulet, ljunt, svag eller mycket svag vind.

Juni 10: på eftermiddagen kom tre strandskator flygande över Tenorgränden, i sällskap, väldigt högljudda. En av dem tog ut svängarna grundligare än de två andra, som höll sig mycket nära varandra hela tiden. Skiss:

Juni 29: en rödstjärt juv i trädgården. Dessutom exkursion denna dag, se särskilda anteckningar.

Juli 2: rödstjärten juv sedd på granntomten.

- " 5: jag gick kl 1340-1445 på Hardebergaspåret och åter. I östra utkanten på den nya bebyggelsen sågs en oväntat stor flock kajor, c 600 - 650 ex med ringa inblandning av råkor. På den plats där jag vände, det var öster om allmänna vägen, lyfte en mycket stor starflock; den flög lågt, delade sig men flög inte bort. Antal ex c 1500, vilket är den största flock jag sett på mycket länge (men jag har ju knappast alls varit ute på exkursioner denna säsong).

På kvällen fyllde min sväger Jan Herslow 80 år. Hade mycket trivsamt fest på en liten krog i Åkarp. Mycket folk.

- " 6: rödstjärten juv ånyo synlig nära huset Tenorgränden 8.

7: varmt, mycket varmt. I trädgården såg jag 15 ex Vanessa urticae, mest på lavendel, vidare 19 Pieris sp. och en annan fjäril, kanske en ~~min~~ liten pärlemorfjäril (?). Dagarna närmast före denna dag har antalet urticae varit 2 - 4 ex samtidigt. Bin och humlor som 8 juli, se nedan.

- " 8: samma väder som igår. Idag max. 14 urticae och c 12 Pieris samtidigt i trädgården, därtill en liten pärlemorfjäril och en gräsfjäril, art okänd. Mycket bin ~~min~~, mest på lavendel. Tämmligen mycket humlor ~~min~~, också mest på lavendel. Humlorna småväxta, med enstaka undantag. Nyckelpigor (C. septempunctata) flera tiotal sedda på odlad prästkrage, som blivit infekterad av bladlöss.

- " 15: Ingegerd Norelius och jag for till Hurva gästgivargård och åt en god och trivsamt lunch. På vägen dit, via Dalby, sågs 1 ormråk vid ~~min~~ Skrylle och 1 brun kärrhök nära Flyinge. Mulet väder. - 1 tornfalk sedd i Lund, sannolikt denna dag.

- " 16: på förmiddagen mulet och rätt svalt; då svärmade c 30 tornsvalor om varandra vid ICA-butiken. Största samling jag sett på länge; men alla dagar, både under värmeperioden och därefter har jag sett tornsvalor i flertal över Östra Torn etc. -

På e.m. idag vid pass klockan 1630 var det sol. Då såg jag i trädgården 7 - 8 Pieris, 2 urticae, måttligt med humlor, i regel småväxta. Men nästan inga bin. OBS: det var inte sol före kl 1600.

- " 17: vid Zootis, i mulet men ljummet väder, var tornsvalorna mycket aktiva, säkert c 25 ex inalles.

- " 18: på morgonen kuttrade en turkduva hemmavid. Ringduvor finns där alltid. Men turkduvor sällan.

1992, augusti 1-6.

(57)

aug. 1 Uttur hemma i trädg.	nässel- fjäril	co	Pieris	andra fjärilar	humlor	bin
	0	1	1	1 blåvinge	?	?
aug. 2 hemma 1230 i trädg	0	0	0	2 blåvingar	några my. små	0
ditto 1250	0	1	3	0	0	0
aug. 3 Gamla las.-omr	2	22	1	1 citron	måttl. antal	0
Botanicum	1	5	12	1 citron 3 blåvinge	rikliga	0
Tunaparken hemma eftermiddag		1	2 många		ja	0
aug. 6. Gamla las.-omr. kl. 1200	1	6	1	1 citron	?	?
ditto, annan del, 1210	1	5	0	0	ja	ett ex
Geogr. 1215	1	9	1	0	ja	0
Botanicum 1230-1305	0	2	>24	1 citron	x/	xx/

x/ Botanicum 6 aug: humlor mycket rikliga
på den blå Eryngium planum

xx/ — " — " — " = bin rikliga på Perowskia
och några andra blommor

→ Ytterl. tillägg: i Tunaparken 3 aug. sågs
två högbå Aeshna och i Botan. ett ex
av Aeshna sp. Även ett ex Aeshna sp.
i Botanicum 6 aug.

Augusti 1992.

(58)

aug. 9: mycket fint väder. Lena och jag var hos Lisen och Stefan, vi satt ute i trädgården. Flera tornsvalor över staden; en lövsångare sedd, och 2 turkduvor.

" 10: måndag. Några tornsvalor över Östra Torn. Lövsångare ofta i trädgården; så har varit fallet alltsedan 2 aug., en dag sågs 4 ex samtidigt.

" 13: 2 tornsvalor sedda, eljes noll. I trädgården dessa dagar 2 - 3 Pieris men inga andra fjärilar.

" 16: söndag. I trädgården 2 Pieris. Men obs. att det sedan c 8 - 10 dagar nästan inte finns några friska blommor där.

1992-08-19.

Annu en granskning av blommor med fjärilar., alla i Lund.

datum? →

Plats och tid	nässel	io	amiral	tistel	Pieris	humlor	bin etc.
Geografen 1220	6	0	3	1	1	ng få	noll
Gamla lasarettso- mrådet 1225 - 1230	7	0	4	1	3	ng få	ng få Eristalis 1
Geografen på nytt 1235	5	0	2	1	0	3-4	? en syrphid
hemma i trädgården	?	1	0	0	2	?	?

Utnyttjade blommor hemma i trädgården oklart; för övrigt var det allra mest Buddlejå, som nu till avsevärd del är överblommad.

1992-08-20.

Lena och jag var hemma hos Kjell och Gerd Ehnbohm kl 17 - 19. Mycket lyckad afton, och av största betydelse för mig, eftersom jag fick låna hela Kjells dossier rörande Kävlingeå-frågan och rättegången mot oss på 30-talet. Och den dossiern var större än jag trott.

Klockan c 1815 såg jag genom fönstret, hur ~~ett~~ ^{ett} mycket glest men minst 300-400 meter långt förband av tornsvalor kom förbi mot S eller SV. Mest på nära håll, och raskt gick det. Uppskattningsvis 10 - 75 meter mellan varje fågel. Över 40 ex sågs, men jag satt rätt dåligt till, och mitt synfält var begränsat. Nästan säkert en flyttande flock. I staden för övrigt ej sedd under dessa dagar.

aug. 22: 1 + 1 tornsvalor sedda över Östra Torn

23: i trädgården flera unga blåmesar i sällskap, jag såg allra minst 5 ex. Alla var juv. Tämmligen nyutflugna kull?
Dessa dagar också lövsångare m l m dagligen i trädgården. Några gråsparvar, 5-6-7 ex, sågs flera dagar i trädgården, de åt lavendel-frön med stor iver.

25: tisdag. I regnväder gick jag till bussen kl 0950. I nypon-buskarna utanför Dahms villa ett stort liv av småfågel; jag trodde på grönfink men tyckte att klangfärgen var något främmande. ~~Men~~ Men det var grönfink, flera tiotal inalles, dock ej alla i tät flock. På återvägen c kl 1115 kom jag förbi samma plats. Grönfinkarna (fast kanske inte lika många) fanns kvar, deras läten var emellertid inte på långt när lika livliga.

Tillägg: många gånger i juli, dock troligen allra mest i månadens senare hälft, såg jag enstaka trollsäländor av släktet Aeshna över trädgården. Så även den 1 augusti. Nästan alltid var det dock bara frågan om något enda ex per dag.

aug. 17: mitt på dagen 1+1 hussvalor över Tenorgränd. På e.m. ånyo några få hussvalor där. - Ses under sommarmånaderna inte här, men i augusti har jag flera år haft hussvalor i ringa eller måttligt antal på kvällarna, oftast mycket högt.

18: -

Datum? 19: mycket vacker och klar morgon. Kl 0815-0820 över Östra Torn hörde jag tornsvalor och fann en gles flock på c 10-12 ex rätt högt, flög om varandra men inte tillsammans i tät formering som de ibland gör på högsomrarna. - Kort därefter, c 0825-0828, vid busshållplatsen c 25 - 28 ex i svärm, bildade kortvarigt en tät flock och for ~~fram~~ lågt omkring, men de "glesnade" snabbt och svärmade om varandra. Övrigt eftersom jag knappt sett en tornsvala sista veckan. Kanske dagens ex. har häckat längre norrut och blivit fär- dig till flyttning först nu. Efter besök på ~~fram~~ förlaget SIGNUM tog jag buss upp mot centrum, start 1016. Då sågs c 6-8 tornsvalor över Kloster- gården.

Fjäril-obsar se tabell nedan.
Vid Zootis en tornsvala rundflygande. *fint*
På kvällen kl 1945, fortfarande mycket ~~mycket~~ väder, flera tornsvalor över Tenorgränd, högt.

Fjärilobsar idag:

plats	tid	nässel	io	amiral	tistel	citron	Pieris
Gamla lasa- rettsomr. S	1050	3	-	1	1	-	-
dito N	1055	1	-	-	-	-	-
Geol.	1105	1	-	-	-	-	-
hemma	c 1300	-	1	-	-	-	2

humlor och honungsbi mycket sparsamma, delvis noll.
Eristalis tenax inte sedd.

Gamla lasarettso-omr. S: flera rikblommande violetta Buddleja; det var en ny blomgeneration, ty alla buskarna hade också mycket rikligt med utblomnade blomställningar, torra och vissna sedan (uppskattningsvis) 3-4 veckor.

Gamla lasarettso-omr. N: likaså, men där är de flesta buskarna vitblommiga.

Geol: ~~minibusk~~ två buskar, violetta, samma sak

Hemma: den lilla Buddleja-busken hade en blomklase under den långvariga torkan, visser ~~minibusk~~ för längesedan, nu har den flera fina blomställningar, som bäst i blom. Men på den busken har jag underligt nog inte sett fjärilar. - I trädgården har det på sista tiden ofta ~~minibusk~~ vistats 2-3 Pieris samtidigt. En dag för c 10 dagar sedan såg jag 7 Pieris samtidigt, annars aldrig över 3.

På kvällen kl 2010 en tornsvala.

I regel idag bara kortvariga eller täml. kortvariga obsar.

Kul att se säsongens första amiral och tistelfjäril!

Fann också att en io satt sig (att övervintra, förmodar jag) i källaren.

1992-08-27.

(60)

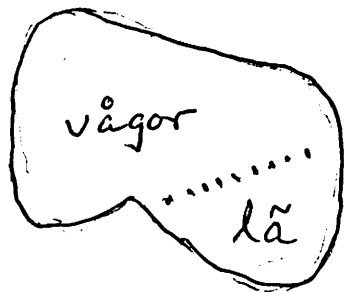
Från Lund 1020. Väder: mest mulet, trasiga moln efter bortdragande regn. Frisk vind omkring V; tämligen svalt.

Mycket mås på en del jordiga åkrar nära Lund. Vid Stensoffa en bivråk, den flög sakta mot vinden på minst 50 m höjd. 1 tornsvala.

På markerna vid Tvedöra etc massor av kreatur, mest liggande.

1045 Vombs ängar. Kort grönt gräs, ingan fågel på marken men en fiskgjuse på stolpe vid vägen! Vi såg den sent, den skrämde upp och flög bort mot SV, steg högre. Vombs Södergård: ladusvalor och en finkflock. Vi forts. genom Furet.

1055 ank. utsiktsplatsen Vombsjön SO. Lä för vinden. På sjön syns genast olikheter i "sjögången", se skiss här. I vattnet sågs bara två skäggdoppingar, men på fisknät med tillhörande pålar sågs:
på nät I 18 storskarvar
" " II 6
" " III noll
dessutom flygande 2 ex.

Över sjön enstaka ladusvalor och hussvalor, och 4 + 1 tornsvalor flög västerut. Ensam backsvala också sedd. Över sjön

en enda mås, troligen gråtrut. nötväcka och koltrast hördes. Det susade i tallkronorna men var stilla i skogen.

1110 forts. via Björka - Ilstorp. 1 ormvråk lågt. Svalor, några tornsvalor också. I lä av dunge vid Spjälla flög c 25 svalor, blandat ladu och hus.

1125 Tågra. Mycket frisk vind omkring SV - V.

Passerar Sövdeborgs f d station, här en fasanhöna.

1130 Vasen. Enstaka svalor

1135 Eriksdal, vi tar mot Röddinge. Ser att industrin som ~~ligger~~ baserar sig på sanden har utvidgats starkt: jättestora gropar. Röddinge: vi tar den enskilda vägen ner i Fyledalen. Svalor. Vägen går genom trevlig tät lövskog; här sitter en jätteljus börringevråk på stolpe; den är gräddvit på undersidan, och från sidan ser huvudet också vitt ut. Nacken delvis blekt gråbrun. Rygg mycket ljus, men vingar mörka. Skuldror och vingtäckare "rost-vita". Stjärten tedde sig i uppfloget randig på längs (!), tydligen måste innerfanen varit ljusa. Ängsmark i dalen: hus- och ladusvalor flyger lågt. Här en normalfärgad ormvråk. Mycket ladusvalor över gräsängarna. 2 örnar kretsar: den ena ruggar starkt i vingarna, den andra mindre (= inte lika starkt ruggande). Undersidan delvis ljus. Ena ex fö/ersvann, det andra kom i snabbglid söderut i riktning mot oss. Art oklar, men färgen (den ljusa undersidan) visar att det inte var skrikörn.

Rikligt med svalor här, både ladu och hus. 1 glada nära. 1155 vi forts. men tar strax kafferast. Inga fler rovfåglar, men ~~gott~~ gott om hussvalor. Liten flock c 10 steglitsor. Nu hundratals hussvalor rundflygande, de fällde ett slag på telefontrådar. Enstaka ladu sedda. Underligt kraxande läte hörs, jag klarade det inte, men kanske var det nötkråka???

En halvljus börringevråk, den ruggar i handpennorna.

1230 Forts. Många Aeshna-sländor flyger, ~~en~~ är blå somliga, andra är grönaktiga.

2 kungsörnar kretsar. 1 juv och 1 ad. 2 ormvråkar ses, lätet "piyyy" hörs. Ena ex ruggar. En glada.

Dessa rader tillskrivna efteråt; återges här vid ren-skrivandet.

En fluga, en pupipar, flög in i bilen när vi rastade vid kvarnruinen. Ytterst sällsynt beteende. Jag misstänkte att det var Lipoptena cervi. Tog vara på exemplaret. Hugo fick det, checkade bestämmningen, sade att arten var allmän på älg m fl arter hjortdjur. Exemplaret bevarades ej.

- Vi stannar på vanliga platsen före Lyckås ~~mm~~ med sikt över dalen och de döda almarna på andra sidan. 1 glada. 2 ormvråkar kretsar tillsammans. Över ängsmarken hus-, ladu- och backsvälar
- 1255 forts. Ännu 1 ormvråk ses, lyfter, har litet ljus på vingarnas översida. Ännu 1 ormvråk.
- 1300 Högestad. Stor flock måsar på håll, ~~mm~~ flygande, säkert 100 ex. Stor markyta i träda är planterad med lövträd. 1 glada. 2 tornfalkar. Mer måsar på fält, det är både fiskmåsar och en del unga trutar. - Vi passerar Sövestad. Grått och svalt väder.
- 1310 Krageholmssjön, stopp på vanliga platsen där vägen går nära sjöns sydspets. Otroligt med skarv långt ute, dels på stolpar, dels flygande lågt över vattnet, dels sittande tätt tätt på ?grynnan. (det ser ut som om de måste sitta på ett grund i sjön). Totalantal över 100. Flock 40 gräsänder, även 1 skedand, och 1 sothöna. 8 grågäss flygande. Långt upp i N 50-75 änder, obestämbara.
- 1330 1 glada kretsar
- Väder: grått och svalt och rätt blåsig, men skönt. Vi sätter full fart mot norr. Lågflygande svälar. Vi obsade över Ellestasjön från vägen och vägs kärningen väster om sjön. Fjärilar av släktet Pieris flög i massor över träda med tistel och Matricaria; ofta var 100 fjärilar synliga samtidigt, men när det blev skugga satte sig alla eller nästan alla.
- Mycket fågel här: storskarv c 100 + 150 ~~mm~~ kom från söder; dessutom naturligtvis fåglar vid kolonin. Grågås: stora flockar vid sjöns östra sida, nedan Ellestahörnet. Svälar lågt och högt, trots vinden. Mest hussvälar, men back och ladu sågs. Även några tornsvälar. 2 ormvråkar lekande. 2 glador över skarvkolonin. Totala antalet sedda skarvar på denna plats säkert 250 - 300. gråtrut 3 i sjön, en brun kärrhök juv, och 1 korp. Summa 2 obestämbara änder.
- 1415 start härifrån. I skogen rätt många m l m döende bokar.
- 1420 passerar Snogeholms slott, stannar ej utan far upp till kvarnruinen.
- Anteckningen om Lipoptena cervi, renskriven på föregående sida, gäller denna lokal.
- Rast och rundvandring här. Icke en rovfågel sedd. Från själva ruinen hade man i gamla dagar fri sikt över Södesjön. Det har man inte nu, eftersom enbuskarna har blivit mycket höga och täta. Svälar + enstaka tornsvälar kom över, och vi fann en stor och långvingad grön vårtbitare. Den flög bra. Ej sedd av mig på flera år. En parasitfluga kom in i bilen, togs. Mycket tyst och alldeles tomt på fågel.
- 1445 rundvandringen slut. Forts. till Södesjöns S sida, med sikt över de vida markerna vid Holmabacken (Frihultsbacken). Här helt otroligt med grågäss, jag räknade dem 2 ggr och fick 1150 resp. 1200 ex. Storskarv 15, måsar täml. allmänna. Svälar. Stor flock sädesörar 40-45 ex. Lövsångare. 1 ormvråk sittande och 1 glada my. lågt flygande. Enstaka ringduvor. Tämligen mycket småsångare. Trevligt landskap.
- 1520 Vi far härifrån på den enskilda vägen S om Södesjön
- 1530 ut på allmänna vägen. 1 glada. Ladusvälar.
- 1535 Blentarp. Svälar hela tiden om ock ofta glest. Svälar mot vinden.
- Veberöd: ~~mm~~ eftermiddagssol.
- 1545 mot Harlösa. Svälar flerstädes. 1 tornfalk nära, kort därefter ännu 1 dito och på vägen ner till Silvåkratornet en tredje.
- 1553 Silvåkratornet. Träffar några danskar här, de färdas i en bil NX 37780, röd GL. De säger sig vara från Århus.
- Rikt fågelutbyte från tornet, se nästa sida.

1992-08-27, forts.

ormvråk 4

glada 2

sparvhök 1

lärkfalk 1

fiskgjuse 7

(danskarna

hade sett 10!)

brun kärrhök 4 juv

62

grågås minst 300

gräsand 150

obestämda änder i V sjön 200 (grov skattn.)

sothöns på närmsta klarvatten 100

" ute på sjön 500 i två "flotttiljer"

svalor mycket få ex

svan (knölsvan) 38 i långsträckt flock,

~~grågässen~~ glest fördelade, därtill

summa 20 på andra håll. Artbestämning

säkert klar, men jag medförde inte

tub idag.

En gjuse sågs långt ute, den störtade i vattnet, jobbade länge i vattenytan eller snarare delvis under ytan, kom upp med mycket stor fisk, flög lågt söderut men lyckades stiga uppåt så att den kom över Silvåkraskogen. En annan ~~gjuse~~ gjuse sågs högt uppe med stort byte, stod mot vinden, steg sakta högre.

Grågässen ~~minst~~ tätt ihop på dybanken och i ~~vattenet~~, summan allra minst 300 ex.

c 1650 Hemvägen Krankesjön - Lund: 1 glada vid Tvedöra.

- 1720 Väder: på f m mest skugga, på e m mest sol, men från c kl 1700 drog det upp ett nytt molnsystem i väster. Vind frisk - hård; på Sövdeshöjden stora vågor.

En del björnbär mogna.

Kråkfågel överhuvudtaget sparsamma idag.

Tabell över rovfågel m m se särskilt blad.

De två obestämda örnarna mycket gåtfulla. Jag har funderat mycket på saken utan att komma till klarhet. Örnarna var på något vis främmande i formen. Storlek: knappast så stora som skrikörnar.

3

1992-08-27 fält.		Lund-Silvåkra	Vombs ängar	Vombsjön SO	Björka-Håstorp	Tågra-Rödd.	Fyledalen NV	Fyledalen SO	Lyckås- Högestad- Sövestad	Krageholms- sjön	Ellestasjön från V sidan	Sövedsjön fr. kvarnruinen	Sövedsjön fr. SV hörnet	Frikult	Blensjö-Veberöd	Veberöd-Krankesjön	Krankesjön från Silvåkra Torner	henvägen nära Tvedöra	summa
ormvråk					1		3	4	2		2		1				4		17
bivråk		1																	1
sparvhök																	1		1
brun kärrhök											1						4		5
kungsörn								2											2
obesö. örn							2												2
glada						1	2	1	1	1	2		1	1			2	1	12
fiskgjuse			1														7		8
tornfalk									2							3			5
lärfalk																	1		1
summa		1	1	1	1	1	6	8	5	1	5	1	2	1	1	3	19	1	54
Tider ↴	1020-1040		c 1045	1055-1110	c 1115	1125-1135	1140-1225	1230-1250	1255-1310	1315-1335	1345-1415	1425-1445	1450-1520	c 1525	1535-1545	1545-1555	1555-1625	c 1635	hem 1700
																			färdlog 139 km

1992-08-28.

(64)

Mulet väder. I trädgården en törnsångare som åt bär av kaprifol. Även sågs lövsångare och blåmes, och en tornsvala flög över.

Jag letade kortvarigt efter ~~en~~ fjärilar och fann följande

lokal	nässel	amiral	tistel	Pieris sp
Gamla Lasarettss- området området, S delen; Buddleja, violettera blr	1	-	2	-
Samma område, N delen, vita blr	1	2	1	1
Samma område, N delen, violettera blr	-	1	-	-
summa	2	3	3	1

Humlor: mycket få ex. Andra insekter ej sedda.

Tid: 1240 - 1245.

Väder: sol, men det hade varit skugga strax innan, och regn någon timme tidigare.

1992-09-05, lördag.

(65)

Enligt överenskommelse för Lena och jag tidigt ut till Krankesjön, kom dit 0630, till Silvåkratornet. Träffade där Ingegerd Rosborg och Jan Danielson samt en tekniker. Jan D. skulle göra ett radioprogram. Han och jag skulle samtala. Det gick bra, ~~men~~ trots att det var tätt dimma på morgonen. Men det bättrade sig. Vi höll kafferast 0805 till 0830 i Jans stora bil. Plötsligt blev det jättefint väder, utmärkt sikt, sjön låg ~~och~~ spegelblank eller med krusningar. Vi var i tornet c 0845 - 1000 och kvar på platsen till 1125. Anteckningarna för dagen blev av naturliga skäl begränsade till en artlista med kommentarer:

- 1 skäggdopping: några ex, bl.a. ett med en stor, men ej vuxen, unge.
- 2 storskarv: enstaka flygande, därtill en flock på 18 ex samt en flock på 5 ex högt uppe
- 3 häger: 1 + 1 + 1 ex plus enstaka flygande sedda
- 4 grågås: nog 300-400 i sjön; men c kl ~~0900~~ 0900 och senare kom väldiga flockar från O eller OSO, summa c 700-900. De fällde i sjön, låg överallt men nog inte mycket i västra delen. Jag har aldrig sett mer grågäss i Krankesjön.
- 5 knölsvan: summa c 40 sedda i sjön; vi letade inte efter ungar eller ungfåglar.
- 6 gräsand: allmän, och flera flockar kom från O - ONO, därav en stor flock.. Summa sedda ex i östra halvan av sjön approx. 500 ex, siffra osäker.
- 7 kricka fåtaligt sedd
- 8 stjärtand flock 8 ex kom från öster, fällde liksom gräsänderna.
- 9 snatterand: på närmsta klarvatten (förkortat: NK) låg bland sothönsen minst 3 ♂♂ och c 3 ♀♀
- 10 brunand sågs i östra delen av sjön, därav minst 5 ♂♂ och ett osäkert antal ♀♀
- 11 fiskgjuse: 1 ex mycket länge över sjön, jag såg den slå efter byte minst 5 ggr, troligen flera ggr, men den missade alla gångerna.
- 12 glada: ett ex över sjön; kanske fanns ännu ett ex.
- 13 sparvhök: på hemvägen, nära Hardeberga, kom en sparvhök förbi mycket nära, med litet byte i klorna.
- 14 ormvråk: det dröjde till c 1110, då hördes vråk svagt, och 3 ex sågs kretsa mycket högt mot molnfri himmel.
- 15 brun kärrhök sedd hela tiden. En hanne ad, dock tämligen mörk, och troligen tre olika ungfåglar; detta är en minimi siffra.
- 16 lärkfalk: 2 ex sågs samtidigt över östra stranden och den gamla järnvägsbanken, kl ~~1120~~ 1120 - 1125.
- 17 trana: flock 11 ex kom högt mot S över sjön c kl 0930. Därefter, c kl 1030, hörde jag en flock när jag gick i skog utan god sikt; och kl 1125 kom en flock på 32 ex med sydlig kurs, dessa kom öster om sjön.
- 18 sothöns: mycket allmän i sjön en grov skattning och snabbräkning gav c 500 ex i östra delen av sjön.
- 19 vipa: flera smärre flockar sedda, inalles c 35-40 ex
- 20 svartsnäppa: ett rundflygande ex sågs, och det lät höra sig länge.
- 21 storspov hörd
- 22 skrattnås: bara ett fåtal över sjön. Nära Lund på vanliga platsen på hemvägen nog c 80-85 ex sedda, därav en hög andel juv.
- 23 fiskmås: en juv + något ex därtill + sannolikt en flock på 8 ex.
- 24 gråtrut: 2 juv kom mot V över sjön
- 25 havstrut 1 ad över sjön
- 26 ringduva sedd flera ggr men inte flockvis
- 27 tornsvala: c 0845 - 0915 var den oväntat riklig över tornet och vassen, summa c 20 ex.

FORTS

1992-09-05 forts.

(66)

- 28 spillkråka hörd vid två
tillfällen i Sälrvåkraskogen.
29 ladusvala } något tiotal ex
30 hussvala } sedda utan att
31 backsvala } vi letade efter
dem. Jag tror
vi såg mest hus.
32 sädesärta? några ex över-
flygande
33 gårdsmyg hörd
34 järnsparv hörd
35 lövsångare ofta hörd
- obestämda små sångare
sedda
36 koltrast sedd i skogen vid
stranden.

- 37 skägges: 6 ex i vassen. Jan
D. fann dem, de satt tätt
tillhopa i morgonsolen
38 nötväcka hörd från tornet etc
39 bofink hörd några ggr
40 skata sedd
41 kaja sedd i flera ex
42 råka: flock sågs flyga söder-
ut
43 kråka: några ex sedda, inte
mera.
- sävsparv troligen hörd,
men säker blev jag inte.

En fin morgon; god stämning,
och Jan D. var högst belåten
med programmet.

1992-09-06, söndag.

Första söndagen i september, den dag då dispens gives från för-
budet att beträda Måkläppen. Förbudet gäller annars fram t.o.m.
31 oktober. Men idag skulle vi ditut, efter vederbörlig föranmälan.
Vi lämnade Lund 0655. Färdväg och utbyte:

- 0655 start. Kyllig och klar morgon. Nära S:T Lars flock c 400 vipor
Staffanstorps: fasaner i vägkanten. Måsar och trutar,
säkert ~~75~~ 75 ex i allt, flyger österut. På vägen
en överkörd mink (inte bergsäker, kan ha varit iller).
1 ormvråk flygande.
Norr om Klågerup många fasaner och harar vid område med
energiskog. Flock 80-90 starar Hyby. Kråkfågelflockar på
fälten.
0716 Yddingen. 1 sparvhök mot V och troligen en brun kärrhök sedd.
Bökeberg intet sett. Svedala: svartfågelflockar vid vägen.
Även liten flock c 10 ringduvor vid vägen. Fiskmåsar. Mer
svartfågelflockar flygande. - Jättefin sikt.
Klörup 100 - 150 fiskmåsar på fält; andra måsar flygande.
Haglösa: fasantupp
0735 vi far via ~~Hammarlöv - Vemmerlöv~~ V Vemmerlöv - Hammarlöv.
På avstånd på fält minst 300 måsar.
Hammarlöv - V Tommarp: en sträcka här har vi veterligen
alldrig kört förut. - 1 sparvhök sedd. 30-40 ringduvor i flock.
Ännu 1 sparvhök, den flyger mot SV.
V Tommarp: massor av mås på fält, säkert 250 ex; kort därpå
c 500 måsar till, det är mycket gråtrut, och vi ser skrattmåsar,
men allt kunde inte bestämmas. - Flera fasaner.
0742 Maglarp: vindkraftverket igång, det viner starkt.
Mer mås, 250 - 300 ex, åtminstone mest skrattmåsar. Flera fasaner.
0745 Nya fasaner. Svartfågel. Sädesärta. Mycket fasaner.
0747 kustvägen. Kråkflock.
Nya väg 100: jättelik röra. På nya bron ses sädesärlor
0757 Ljungen. 2 sparvhökar leker över tallskogen. Falsterbo ännu
1 + 1 sparvhökar
0808 Ankomst Falsterbo stad
0810 " P-platsen.

Forts.

1992-09-06 forts.

(67)

Måkläppsvandringen startade kl 0900 från fyrträdgården. Det var på dagen femtio år efter en av mina finaste toppdagar för rovfågel i Falsterbo, söndagen den 6 september 1942.

Massor med folk hade samlats i det fina vädret. Enligt Arne Schmitz var vi c 260 personer. Naturligtvis träffade jag många vänner och bekanta från gamla tider, bl.a. Louis Rydbeck, som var sig mycket lik, vidare Hillarp, Bertil Nösslin, Göran Mathiasson på Länsstyrelsen, fru Sandström (änka efter Erland Sandström, som var bankdirektör och engagerad i naturvårdsfrågor speciellt på Falsterbohalvön), m.fl.

Det var högt vattenstånd, och vi måste ta av oss stövlarna för att korsa vattnet mellan land och den revel som löper ut till Måkläppen. Detta fördröjde naturligtvis vandringen. Väder: stark sol, utmärkt sikt, ingen cumulusbildning; frisk vind imkring NV.

Med så mycket folk var det naturligtvis otänkbart att göra någon god inventering art för art. Fåglar och fågelflockar lyfte efterhand, och oron inom fågelvärlden blev stor, även om det skall sägas att den ofta var begränsad.

Naturligtvis spred sig folket avsevärt under vandringen. Men i stort sett vandrade de avgjort raskt utåt. Vi som ofta spanade och kikade, det var Lena och jag och många andra, kom därför inte att hamna bland de främsta.

Artlista gällande tiden ~~0900~~ 0900 - 1240:

1 storskarv: oerhörda flockar långt ute, de lyfte så småningom i flera omgångar, fällde på håll. Skattad totalsiffra 2000-2500 ex. Därtill hela tiden flygande enstaka eller parvis eller i småflockar åt olika håll. Ett fåtal ljusbukade ex sedda.2 grågås: inga mängder. Bara några smärre flockar på inalles högst 50 ex sedda; och ej på närhåll.3 knölsvan: c 20 ad låg i vattnet m 1 m nära sjömärket.4 gravand: stor flock på c 30 ex, däri mest juv. Därtill fann jag en död juv.5 gräsand: flockar sågs, men totala antalet ex var nog mindre än 100 (sedda).6 bläsand: flera flygande flockar, många hannar ad. Totalt sees sågs c 75-100 ex.7 stjärtand: några flygande ex sedda8 kricka: ett par småflr <u>sedda</u>9 skedand: <u>ett</u> ex förbiflygande10 vigg: flock 8 ex11 ejder: några honor eller honor honfärgade ex sågs flyga; <u>därutöver</u> en icke sedd.12 småskrak: enstaka flygande13 sparvhök: några ex sågs av mig när vi vandrade ut. De flög lågt. - Före starten	sågs sparvhök flera ggr, och jag tror att morgonsträcket var rätt bra. Men jag träffade inte Gunnar Roos.14 ormvråk: jag spanade flitigt uppåt himlen, särskilt efter kl 1030, men fann bara 2 ex som kretsade högt uppe kl 104515 strandskata: enstaka eller några tillsammans ofta sedda, men inga flockar större än 4-5 ex/flock. Traktens häckfåglar hade redan rest bort, sade Louis Rydbeck.16 roskarl: ett enda ex sågs i liten vadarflock. Snabb obs, men roskarl var det17 kärrsnäppa: jag såg bara ett par tre tiotal ex, men totala antalet kan ha varit det tiobubbla.18 sandlöpare: 3 ex sågs helt jättefint; de släppte oss in på 10 m avstånd, lyfte, fällde igen 50-75 m bort. De sprang <u>inte</u> där vågorna bröt häftigt häftigt utan på S sidan (= läsidan), där sjön var svag. Där letade de föda just där våforn "dog ut". - Andra deltagare hade sett flera sandlöpare.19 gluttsnäppa: några sedda20 myrspov: 1 ad, röd och grann, fällde på torr sand rätt nära. Egendomligt beteende.21 storspov: <u>hörd</u> just vid återkomsten.

Forts.

1992-09-06 forts.

68

- 22 skrattnås få. } oväntat att
23 fisknås få. } måsarna skul-
24 gråtrut få. } le vara så
25 havstrut:några fåtaliga,
ad sedda. } särskilt grå-
trut förstås.
- 26 kentsk tärna: rätt allmän,
stor flock på c 40-50 ex
satt på sanden. En del ex
kom också ideligen överfly-
gande, ensamma eller två
(m 1 m) tillsammans, delvis
med småfisk i näbben. Jag
fick intrycket att de flög ~~mot~~
mot den plats där huvudmassan
satt. Måne de fortfarande
matade sina ungar??
- 27 sädesärla: i ringa antal, ~~ingen~~
högst c 10 ex inalles, sedd
på sanden.
- 28 ladusvala: enstaka ex sedda,
även när vi rastade etc.
- Intet sträck av småfågel kunde
ses på vandringen.

- - -

räv: när vi just startade,
260 personer tätt ihopa,
ropade någon att en räv kom
springande mot oss, alltså
utifrån Måkläppen. Den vände
naturligtvis inför denna
mängd av människor och rusade
utåt igen. Jag såg den inte.
Och trots att människorna
sedan spridde sig vida över

Måkläppens sandtor, återsågs
den inte på hela dagen. Detta
må låta underligt, men ytorna
är större än man tror, och en
tryckande räv blir lätt osyn-
lig även bakom helt små före-
mål (tånggruskor, drivved etc)
Hillarp sade mig, att räv-
grytet på golfbanan fortfaran-
de var bebott och att tre unga
fötts där i år. Kul. (Detta
gryt finns omnämnt i min dag-
bok från juli 1990).

sälar: vid utgåendet såg vi
ett tiotal knubbsälar i
vattnet öster om den revel på
vilken vi vandrade. Dessa
sälar såg jag (och flera med
mig) avgjort bra. - Långt
bort i öster på en revel låg
skattningvis 25 andra sälar;
gråsäl enligt Arne Schmitz.

Senare, när Lena och jag
gick för oss själva, såg vi
gråsälar i vattnet, delvis
ovanligt nära, både söder och
väster om den yta där vi vand-
rade.

Kommentar om gråtruten:

Arten upphörde att häcka när
Måkläppen blev landfast; åtmin-
stone reducerades kolonin
drastiskt i storlek, och jag
tror att praktiskt taget alla
ungar dog vid späd ålder (del-
vis tagna av räv, ~~ingen~~ anses
det). Men även om allt detta
är korrekt, tycker man att
gråtrutar i stort antal borde
vistas i trakten, icke minst
nu när häckningen ~~är~~ är slut
och denna allmänna art kan
väntas ströva omkring och
"fastna" där det finns gott
om mat.

Forts.

1992-09-06 forts.

(69)

Vi återkom till fyren c kl 1300. Fågelstationen (som inte är engagerad i Måkläppsvandringen) har under högsäsongen på hösten en anslagstavla vid fyrträdgården och också ett bord med aktuell litteratur och naturligtvis folk närvarande som kan svara på frågor. Här samlades mycket folk. Jag blev ombedd att signera 23 exemplar av min gamla avhandling. Så skedde också. (Jag har ett svagt minne av att en stor del av restupplagan skänktes till fågelstationen för försäljning, till stationens fromma).

Det var härligt väder, varmt i lä för vinden. Ingen cumulusbildning.

Lena och jag startade hemfärden kl 1405. Såg att mycket folk satt eller stod i "kurvan" vid den öppna Ljungens sydvästra hörn för att spana på rovfågel. Sparsamt med sådana vid detta tillfälle. Vi gjorde kort stopp, såg bara 2 ormvråkar som flög lågt mot vinden.

Därefter vid Höllviken 1 sparvhök och 1 ormvråk. Vi färdades sedan via Vellinge - Östra Greve - väg 101 - väg 108 mot Lund. Såg nära Minnesberg 1 lågflygande ormvråk. På fält c 250 svartfågel och c 100 måsar.

1445 från Svedala österut, Tittinte - stannade vid Fjällfotasjön och gick en sväng i skogen. Såg 2 spar/vhökar, men trots ~~ingen~~ det fina vädret, grann sol, lätta cumuli, frisk vind

1507 sågs inte en enda rovfågel kretsas över skogen. Grå flugsnapp, talgoxe, finkar, eljes noll i fråga om fågel. Däremot fann vi att bokarna bar enormt med bokollon. Såg också att många grova bokar tedde sig dåliga och glesa i toppgrenarna. Efter långt letande en ~~ormvråk~~ vråk sedd, troligen ormvråk.

Norr om Holmeja kretsade 2 ormvråkar, och ännu en vråk sågs, blev ej säkert bestämd.

Vid Hyby 1 glada lågt kretsande.

Vid Klågerup flock c 200 vipor ~~och~~ och 100 starar.

Fin tur. Men aktiviteten på rovfågel avgjort låg.

1535 ankomst Lund.

(70)

1992-09-19, lördag.

Lena gick på kurs som började c 1000. Carin Ehrenberg, som bott hos oss denna natt efter att ha bevistat Udda Lundqvists disputation i Svalöv på fredagen, och jag satt just och åt frukost då telefonen ringde. Det var en vänlig man vid namn Robert Rydbeck som meddelade att en bronsibis (Plegadis falcinellus) gick och promenerade vid Lunds reningsverk vid Höjeå, "vid mellersta dammen"!!! Jag tackade förstås mycket hjärtligt för beskedet. Herr Rydbeck frågade om jag kunde ta mig ditner för egen maskin eller om han kunde hämta mig!! I sanning artigt. Jag svarade att han inte behövde komma, naturligtvis tillade jag många tack för så stor omtanke.

Carin och jag kom kvickt iväg, for ner via stadsdelen Klostergården, där jag bodde i gamla tider. Kom fram till en plats där bilar stod parkerade, mötte två man med kikare och tub, frågade dem, fick besked att ibisen en kvart tidigare, klockan 1000, flugit bort mot väster. Otur, men vi blev inte ledsna. Vi hade redan i förväg bestämt att göra en runda via Krankesjön och att Carin sedan skulle sätta av mig vid en lämplig busshållplats eller järnvägsstation för vidare befordran till Lund, alltmedan Carin färdades norrut till Kärrnäs.

Vi for österut via Dalby - Torna Hällestad - Silvåkratornet vid Krankesjön, ankomst dit c 1050. Utmärkt vackert väder, sikt ovanligt klar. Vind omkring ost, föreföll svag, men uppe i tornet var den ganska frisk. Mest sol, men stunden i tornet övervägande skugga av ett skikt höga "småbulliga" moln, altocumulus föreföll det. Mycket svag cumulusbildning.

Vi mötte ett yngre par nedanför tornet, de berättade att sjön hyste massor av fågel, bl.a. en flock snatteränder på närmsta klarvatten.

Fågel från tornet kl 1050-1135:

skäggdopping enstaka på närmsta klarvatten (förkortat: NK), längre ute sågs ex spridda, glest, delvis bland änder resp. sothöns.

Kanske ett tiotal sedda, men se kommentar efter artlistan.

storskarv: på en miniatyrholme och en död trädstam ett stycke ut satt c 5 + 11 ex, varav några ungfåglar. Därtill enstaka ex eller 2-3 tillsammans flygande på olika håll. Totala antalet sedda säkert 25 ex eller fler

häger: flera stående och/eller flygande, delvis 2 i sällskap, jag såg säkert c 8 ex

knölsvan: summa c 70 vita ex sedda, därav c 45 m 1 m tätt ihopa och på måttligt håll, resten spridda; tydliga par bara något enstaka. Efter letande fann vi 2 årsunga fåglar på NK och 3 andra dito nära varandra längre ute: inga gamla fåglar sågs nära dessa ungfåglar, och inga ungfåglar sågs bland de ovannämnda vita svanarna.

grågås: synnerligen riklig, massvis. I yttre kanten av NK och på eller bredvid de vassruggar som avgränsar NK utåt, låg säkert 300 ex, längre ute flera stora flockar (delvis säkert dolda bakom vassar), och från västra änden av sjön kom flockar flygande. Totala antalet sedda säkert 700-850 ex. På den dybank som saknar hög vegetation stod över 150 gäss bland vipor m.m. Gässen var delvis oroliga, flög kortare stycken etc.

gräsand mycket allmän

bläsand: flock på c 50 lyfte, fällde

stjärtand: 2 flockar på c 30 + 40

skedand: ett ex fällde på NK

kricka: några sedda

snatterand: c 12-14 ex fint på NK

summa m 1 m noga bestämda
simänder c 450-500, dock
mycket approximativ siffra

obestämda änder långt ute: grovt skattat antal c 150-200 sedda

brunand: flock 3 ~~ex~~ varav en fin hanne, flygande. Därutöver ingen dykand sedd.

1992-09-19 forts.

(71)

brun kärrhök: nästan säkert såg vi 3 ex varav 2 årsunga, med orange-bruna hättor, och en äldre fågel. Teoretiskt möjligt att vi bara såg 1 juv.

sparvhök: vid nedfärden till tornet såg jag en sparvhök glida söderut i trädtoppshöjd förbi tornet

fiskgjuse: letandet efter rovfågel i himmelen över sjön gav först intet, sedan fann vi 1 gjuse uppe i NNV, högt, den flög sakta söderut, stannade inte vid sjön

glada: ingen över sjön men 1 ex rätt lågt över Silvåkra by när vi lämnat tornet

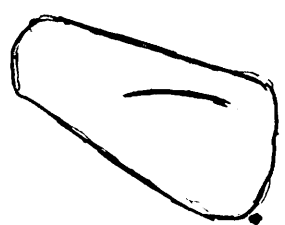
vipa: mycket stor flock på ovannämnda dybank, därtill flockar lågt över sjön. Ett par ggr stora uppflog. En gång steg väl 150 vipor brant upp till stor höjd och flög runt på begränsat område: egen-domligt beteende. På låg höjd över sjön flera ggr 100-200-300 vipor m 1 m rundflygande. Dessutom kom flera små flockar vipor (c 10 - 15 ex/flock) med god fart österifrån och anslöt till de andra. I dessa flockar ett par ggr enstaka starrar medföljande!!

enkelbeckasin: flock på c 6 ex flygande över vassen mycket lågt; senare ånyo några flygande ex sedda, de fällde i vasskant

skrattnås: först bara enstaka ex flygande på håll, senare samlades c 30 på närmsta klarvatten, antalet växte sedan till c 50-55 ex.

fiskmås: jag såg bara 2 ad, senare även 1 ungfågel

sothöns: på NK bara något tiotal, eller kanske 20-25. Men långt ute på sjön, ungefär enligt denna skiss,

låg en oerhört långsträckt flock, delvis smal men delvis tätt samlad. Jag snabbräknade den 2 ggr, fick c 2300 eller 2500. Däri sågs enstaka skäggdoppingar, men kritisk bestämning av alla individer kunde inte ske.

OBSERVERA: trots mycket god sikt var det inte möjligt att bestämma vad som låg på stort avstånd i västra änden och långt uppåt norra stranden västerut. Jag såg svanar i ringa antal, men jag såg ingen stor flock av andra vattenfåglar, (dock med undantag av grågås i måttligt antal)

Småfågel från tornet:

bofink: förvånande gott "baksträck", alltså flykt mot NO ungefär. Pågick hela tiden, jag räknade dem inte, men de kom ideligen, 10 - 20 - 25 ex synliga samtidigt.

grönsiska: flera livliga flockar på c 15 - ~~20~~ 30 ex likaledes på "baksträck". Läten av båda dessa arter ideligen, men inga andra finkfåglar.

ladusvala: enstaka ex kom ofta, alltid lågt och alltid mot vinden, d v s ungefär mot O eller ONO. Inalles säkert flera tiotal sedda, trots att vi inte ägnade oss mycket åt dem.

hussvala: ett enda ex på samma sätt

kråka fåtaligt sedd, även över vassen, fällde etc. *Stare: se ovan!*

råka sedd

ringduva fåtaligt sedd, inga tydliga flockar

Därefter rätt kort stopp på Vombs ängar:

glada 1 ex

tornfalk 1 ryttlande ex nära vägen

ormvråk: 2 lågflygande ex i sällskap över Silvåkrakärret

sädesärta sedd, sågs även vid Krankesjön.

Stopp kl 1203 vid Sjögården på Vombsjöns N sida. Här hördes korp, och ett ex flög förbi. Trevligt. *Ännu en glada här.*

Vi tog kafferast på Sjögården. Nu fint solsken, härligt väder.

Fortsatte kl 1240 till Övedskloster.

1992-09-19 forts.

72

Gick sedan en lång och skön runda i Övedsklosters slottspark, beskådade de mäktiga träden, njöt av solskenet, såg flera ex av Eristalis tenax på maskros och andra gula blommor. Över parken och närmaste omgivningarna sågs c kl 1300 flera glador på olika höjd och minst 6 ormvråkar varav en mycket utpräglad "börringevråk", den lyste vit i solen, sänkte sig brant men rätt långsamt nedåt, "satt på huk" i luften som vråkar gör ibland. - Därefter en rätt lång stund utan rovfågel, trots flitigt letande. Bålgetingar drog förbi ett par par ggr. Inte en enda fjäril sedd, underligt nog. Vanliga fåglar ej närmare studerade, men vi såg kråka, råka, kaja, skata, sädesärta, några få gråsparvar. Nötväcka sedd och hörd i parken, my. vit undertill.

Fortsatte 1340. Kort efter starten, nära Torps gård, en krets rovfågel med c 4 glador och minst 5 ormvråkar, de flesta lågt kretsande.

Efter Torps gård svängde vi till vänster upp på vägen till stenbrottet och vidare till Brandstads kyrka, genom trevlig skogsmark. Därefter på väg 13 norrut. Ytterligare några glador, dock knappt mer än ~~5-4~~ sedda. Någon enda ormvråk. 1 tornfalk nära Brandstad. På gräsmark nära vägen en rätt stor vipflock.

Fortsatte via Hörby - Ludvigsborg till Höör, ankomst dit 1450. Där tog vi farväl vid järnvägsstationen, Carin for mot Kärrnäs, jag väntade vid stationen och studerade sommarhimlen men såg underligt nog inte en enda rovfågel.

Tog pågatåget 1532, ankomst Lund 1558.

Härlig dag. Det skall tilläggas, att vi såg tämligen många Pieris flygande över fälten flerstädes, men inga andra fjärilar. Även en del småväxta getingar ute och flög.

Summa rovfåglar idag:

sparvhök	1	
ormvråk säkert c	17-20	ex, men knappt mer. Öväntat låg siffra tycker jag.
obestämd vråk	2-3	på stora avstånd, ej antecknade ovan
glada	c 15	rätt normal siffra
fiskgjuse	1	
tornfalk	2	
brun kärrhök	3	varav 2 juv (jag anför dessa siffror eftersom vi praktiskt taget säkert såg så många)

Vädret tedde sig mycket bra för sträckande vråk. Den låga siffran sedda ex, och den nästan totala frånvaron av tydligt sträckande ex kan bero på den sydostliga vinden, som medför att de sträckande fåglarna får avdrift mot väster varje gång de ägnar sig åt kretsflykt. Vid sådant väderleksläge blir antalet passerande över Falsterbo lågt; säkerligen korsar de Öresund längre norrut, exempelvis vid Helsingborg eller nära Landskrona. Sådant upplevde jag rätt ofta åren 1946-49, när jag hade mitt föräldrahem vid Hildesborg norr om Landskrona.

1992-09-25, fredag.

(73)

Mulen morgon och förmiddag, men framemot kl 12 sakta ljusnande. Dock fortfarande obrutet molntäcke, dis, milt, vindstilla. Lena och jag startade kl 1330 med kurs mot den betesmark nära Vombsjöns SO hörn, där vi förra hösten fann rikligt med en grå och stor (och högst välsmakande) röksvamp, Calvatia caelata. Se dagboken för 1991-10-09.

For via S Sandby - Revingeled - Kvinnevad - Silvåkra by - Vombs ängar. Kl 1355 ~~upptäckte~~ upptäckte Vombs Nygård en alldeles oerhört långsträckt fågelflock flygande på långt håll, delade sig, en god del försvann mot söder och ~~återsågs~~ återsågs ej, ~~men~~ men de övriga flög rätt lågt, och flocken hade en egendomlig m l m horisontell skiktning som vipor brukar ha i stora lyftande flockar. Det befanns att flocken bestod av ljungpipare (my. approx. 1000 ex) och vipor (ännu mera approx. 200 - 300 ex). Innan flocken delade sig bestod den säkert av 2500 - 3000 ex. Över ängarna f.ö. bara en ryttlande tornfalk. Fortfarande helt grått, disigt, men inte hopplös sikt på c 1 km håll.

Vi fortsatte till Vombsjöns SO hörn, utsiktsplatsen. Spanade ut över sjön: som en grå spegel, några glesa måsar långt ~~ute~~ ute, helt enstaka skäggdoppingar också långt ute. Häger 1 flygande ex.

Letade svamp, gick ner på vallen längs Ö sidan, fann litet bläcksvamp av god kvalitet. Vattenstånd mycket lågt, stora blottade sand- ytor utanför strandvassen. På stranden flock 8 grågäss och flock c 30 vipor, i sjön 1 havstrut, ngn gråtrut, på fiskegarn på närhåll 3 storskarvar, på annat dito långt ute c 23 ex till. Häger 1 ad och 1 juv på stolpar vid fiskegarn. Några fiskmåsar, en skrattnås ad, 2 + 2 gräsänder (= två par, inte flera!), några skäggdoppingar långt ute.

Omkring kl 1440 ljusnande mer och mer. En liten Aphodius med ~~svart och vitt~~ diskret grågul-spräckliga täckvingar flög rikligt i det fullständigt lugna vädret, jag tror den heter A. merdarius. Minns redan från Helsingborgstiden att den flög allmänt på hösten över fälten utåt dåvarande epidemisjukhuset och "Hospitalet". Två Pieris flygande. Sånglärkor enstaka överflygande. - På betesmarken kreatur och hästar, inga svampar. Vi gick upp i Vombs fure igen. Vädet blev ljuvligt, mjuk och mild sol. Småflockar kaja överflygande, några ringduvor, några kråkor, 1 + 1 nötskrika, stark kör av nötväcka 2 ex. Spillkråka länge hörd: "kliäää... Slutligen övergång till andra lätet "prytt prytt...." och 2 spillkråkor flög över, inbördes avstånd ett par tre hundra meter. Större hackspett hörd. Mycket ~~stor~~ stor flock grågäss uppskrämd från fälten öster om sjön, fällde delvis ute i sjön, säkert c 200 ex där, och minst 100-150 måste flugit vidare. Jag tyckte jag hörde bläsgäss i flocken (men inte sädgäss; en högst underlig artkombination, men ~~inte~~ inte otänkbar nu när sädgässen kommer hit så mycket senare och grågässen stannar så mycket längre. En ensam korsnäbb lockande mot Ö!!

Vi fortsatte via Övedskloster till Vombsjöns nordsida, in på den enskilda vägen och stannade vid den fina ängsmarken. Såg 1 + 2 ormråkar lågt. Nötväcka, entita, ett par champignoner och en hel del annan svamp, god skörd. Mer av ovannämnda Aphodius flög över ängen; här gick 6 hästar, Aphodius fällde i riklig mängd på hästspillningen. Ytterligare 1 Pieris och ett par små fjärilar (honor av ~~svart och vitt~~ guldvinge, sade Lena) och flera Eristalis på gula fiblor. ~~svart och vitt~~

Mycket fin stämning här på den gröna ängen i skogen. - Vi fortsatte på enskild väg norrut, vände neråt, nådde allmänna vägen, ~~en~~ väg 104, vid Svansjö gård. For ner längs Vombsjöns V sida, fågel långt ute på blottad mark men vi stannade ej, Fågel i vattnet här som vanligt praktiskt taget noll. Korsade ängarna på nytt, såg bara några kråkor och råkor och en tornfalk som lyfte från ~~träd~~ trädkrona. Hemåt via Stensoffa - S Sandby, hem till Lund 1720. Mycket trivsamt tur. Bra med svamp.

OBS: den ensamma korsnäbben. Sett och hört mycket litet av sådana fåglar denna säsong. Men så har jag ju inte varit mycket utomhus heller.

Enstaka Aeshna flög vid Vombsjön. Serie av my. liten svamp-skalbagge tagen på en svamp, där fanns 50-75 ex. Familj helt okänd för mig.

Sept. 2: solig förmiddag, men mycket frisk vind. Lena fann en amiral på ett nedfallet plommon. Det första ex jag sett i trädgården i år.

Flock c 12-14 gråsparvar i nyponbuske i trädgården. Åt nypon. Stor flock jämfört med vad jag brukar se. På e.m. när det blivit molnigt och svalt kretsade en sparvhök över Östra Torn

4: på Buddleian vid Geol.Inst: 2 nässelfjärilar
" norra " gamla lasarettssomr. : 2 amiraler
" södra " " " : 2 amiraler + 2 nässelfj.

5, lördag: exkursion till Krankesjön för radioprogram: se särskilt papper.

6, söndag: vandring till Måkläppen, se särskilt papper.

6-12: flera vackra dagar, då såg jag alltid en amiral i trädgården varje dag, även vid helt korta observationer. En dag, 8 sept. såg jag dock tre amiraler samtidigt. En dag, nästan säkert 9 sept., satt en sparvhök på Oxelius' villa på takhörnet. Lena fann den. Sakerligen en hane. Lyfte kvickt och försvann innan vi hann studera den närmare.

13: en amiral i grått och delvis regnigt väder }
14: en amiral i grått men torrt väder }
båda snabbt flygande, trots vädret. Måne ökad drift att flyga söderut och därför högre aktivitet än väntat?

15: ostadigt men delvis soligt väder. På Buddleia vid Geol.Inst, som fortfarande har rätt rikligt med små blommande blomställningar sågs en amiral. På gamla lasarettssområdet, norra Buddleiabeståndet inga fjärilar, inga blommor kvar. På södra beståndet en amiral; Buddleian hade bara några få blommande blomställningar.

17: Akupunktur hos Mary i Malmö på morgonen. Åter i Lund 1125. Mycket fint högtrycks-väder. Jag gick sakta hem via Botanicum och Tunaparken, . Bot. kl 1145-1210, rätt mycket blommor, Tagetes, Dahlia Aster, mycket annat. Men jag såg bara två amiraler och en io. Därtill rätt mycket Eristalis tenax och kanske ngn mycket snarlik art bl a på enkla Dahlior. Rätt mycket honungsbin, delvis på blommor som ej alls besöktes av Eristalis. - I Tunaparkens rosenrabatter, som blommade rätt rikt, sågs ej en enda fjäril och knappast andra insekter heller.

20: vid middagstiden i skuggigt väder en amiral i trädgården, den fällde på ett ännu delvis blommande kungsljus. Fann att en geting hade fastnat i spindelnät över björnbärsbusken. Sprattlade vilt. Jag hämtade min håv och petade lös getingen med håvskäftet. Då befanns det att - just under de sekunder jag varit borta - spindeln kommit ut och satt sig på getingen, ovanpå bakkroppens främre del och bet den hårt i bakre delen av thorax. Gadden gick ut och in men nådde inte i närheten av spindeln. Spindeln satt kvar på getingen när jag tursamt fick den just på håvskäftet. Inga rester av nätet följde med. Spindeln satt kvar och bet oförtrutet. Getingen sprattlade, men rörelserna mattades mycket snabbt, och efter någon minut var getingen döende. Spindeln satt kvar. Jag lade båda i en sägs-spånsburk. Först då hoppade spindeln av. Getingen var då (nästan?) död. Spindeln ställde sig död. Se nästa dag.

På e.m. en järnsparv i trädgården vid vattenbrickan, och en turkduva flög över.

Notiser september 1992 forts.

1992

- sept. 23: på f m kl 1130 studerade jag Buddleja-buskarna vid Geol. Inst. Många hundra (kanske c 700) utblommade blomklasar och bara 2-3 små klasar fortfarande i blom. Inga insekter på dessa klasar.
En halvtimme senare satt en amiral på en av dessa små klasar.
På e m sågs en Pieris sp. i trädgården i fint väder.
- sept. 24: varmt väder. I trädgården en amiral, några Eristalis och några andra syrphider.
- sept. 28: måndag. På f m mulet och fuktigt. Bergfink hördes, flög över.
Vid middagstiden uppklärnande, solen kom fram.
kl 1320 sol och finfint väder sedan någon timme. Lena, som sitter ute och skär äpplen, ropar att tranor är inom synhåll. Det befinnes vara 17 tranor, de kretsar rakt över oss på 250-300 m höjd; de "skruvar" uppåt och stiger bra, samtidigt som flocken mycket sakta förflyttar sig mot V eller SV.
Kl 1355 ringer Karin Dahm: 12 vråkar kretsar i norr.
Jag genast ut men finner bara ett ex, som glider mot S, kort därefter finner jag ett annat ex som kretsar på jättestor höjd. - En sparvhök kommer med kurs mot N, den slår brant nedåt men försvinner innan jag ser något resultat.
Kl c 1430 finns 2 amiraler i trädgården, därtill enstaka Eristalis och enstaka honungsbin.

1992-10-04, söndag.

Lena och jag gjorde lång bilrunda. Från Lund 0900. Vid Måryd 1 lågt kretsande ormvråk. Väder: molnigt, men klar luft, torrt, kyligt, god sikt. Redan strax öster om Östra Torn mycket skratt- och fiskmåsar på fälten, så även vid Eliselund. Rastande bofinkflock lyfte delvis från vägen.

0925 Silvåkra by. Stor flock kråkfågel över byn. Granna höstfärger. 3 + 14 flygande vipor. For via Harlösa; vid Vikens gård c 100 vipor och c 50 måsar glest på fält. 1 tornfalk.

Mycket lågt vatten i Vombsjön. I raden av grova ekar längs sjöns norra sida många träd döda. Vi passerar Övedskloster och Torps gård. 1 fjällvråk ryttlar nära och mycket lågt, fäller, lyfter utan byte. Även 1 ormvråk lågt. Därefter lång sträcka förbi Sjöbo och genom Oran utan fågel. Vid Röddinge 2 lågt kretsande ormvråkar och en obestämd rovfågel, dock troligen glada? Några fiskmåsar + flera därtill. Ännu 1 ormvråk helt lågt.

1003 Tomelilla. 1005: det blir sol, grant väder. 1015 en rätt stor ~~vipor~~ men gles vipflock, högst 100 ex, på fält, grönt.

1020 Östra Tommarp. Mycket gles liten flock vipor, c 20 ex., därin- till även fiskmåsar. Ingen rovfågel och märkligt nog inte heller några svartfågelflockar. Litet mås. Enstaka ringduvor. Järrestad: 3 turk- duvor flög nära förbi. 2 ormvråkar lågt, stod mot vinden, det tedde sig som om ryttlade m 1 m tydligt. 40 gråtrutar välsamlade på fält.

c 1035-1050 Simrishamn vid hamnen: på dessa 15 minuter minst 8 stora ejderflockar passerande söderut. Frisk ostlig vind, grov sjö. Vi for söderut längs stranden och fann en helt kort vägbit ner mot stranden, stannade här, satt i bilen med utmärkt utsikt över havet.

1050-1100 noggrann spaning och räkning här. 5 stora ejderflockar med inalles drygt 500 ex passerade söderut. Antalet gudingar högt, var 30 - 50 procent av totalantalet. I en av flockarna hann jag upp- täcka 8 bläsänder och i kanten av flocken 6 prutgäss. En kentsk tärna flög söderut i stadig flykt, och en obestämbär alka kom också söderut alldeles över vågorna. Därefter mycket noggrant protokoll sålunda:

1101 50 ejdrar

1103 280 " och 18 bläsänder

1105 40 "

105 "

ad

3 småskrakar. Enstaka fiskmåsar ses. Gråtrutar ses, 10-20-25 ex samtidigt, men inte ett enda ex flyger söderut; de bara "hänger" över stranden och byggnaderna norrut.

3 lommar mot S, ses mycket bra, en är stor och de två andra är mycket mindre.

1108 100-tals gråtrutar ses norrut, kommer delvis rätt nära, men alla återvänder norrut mot Simrishamns hamn.

30 ejdrar mycket lågt, långt ute (vilket inte varit fallet med tidigare flockar); dessa har vanligen hållit 20-50 m höjd) flock på 27 ejdrar och c 7 småväxta änder passerar

3 obestämda änder likaså.

Några grönfinkar på klipphällen.

Flock på 10 bläsänder, varav 2 hannar ad, och c 22 ejdrar, mest fina gudingar, söderut liksom alla tidigare

Flock 11 gudingar likaså

" 70 ejdrar, varav bara 8 - 9 gudingar, som förut

" 22 ejdrar varav c 7 gudingar, likaså.

1116 14 prutgäss i enkelrad, höjd högst 30 m över havet

40 ejdrar

60 "

ytterligare någon ejderflock

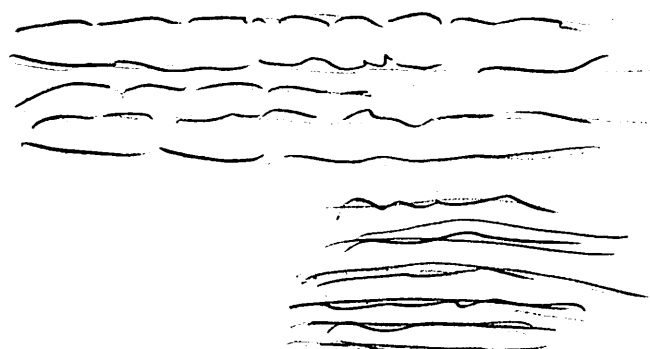
40 prutgäss längs vattnet, alla ~~precis~~ precis som förut

1120 70 ejdrar varav mycket gudingar

55 prutgäss lågt

FORTS

- 14 bläsänder, mest hannar ad, mot S längs kusten som alla de andra. Aldrig helt inpå land, trots den mycket friska ostanvinden, men nästan alltid tämligen nära, så att gamla bläsanddrakar kan ses med blotta ögat.
- 15 obestämda änder
- 1 storlom ad i fin dräkt, djupsvart framhals
- 23 ejdrar varav 5 gudingar
- 1125 6 " , alla är gudingar
- 110 " , mycket gudingar däri
- 28 " , varav 5 gudingar
- 4 småskrakar samma kurs men mycket högre än alla andra flockar
- 8 osäkra änder, precis efter vattnet, ej långt bort men besvärliga i den grova sjön, kanske sjöorre.
- Några kajor och råkor vid stranden eller i närheten
- 1136 c 200 ~~ejdrar~~ andfåglar i flock, därav c 180 ejdrar och c 20 prutgäss
- högst 50 nya ejdrar.
- 1 skrake, ~~storskrake~~ storskrake, sannolikt.
- 1140 vi lämnar denna fina utsiktsplats där vi suttit i bilen och skådat rakt österut över havet. Vi far söderut.
- 1147 stannar i Brantevik. Flock på minst 220 ejdrar passerar just förbi. Det är solsken. Fin sikt, Bornholm syns.
- ~~1~~ 1 ormvråk strax söder om Brantevik.
- 1155-1205 stopp i Gislövshammar. Ejdersträcket fortsätter med full styrka men går här mycket långt ute
- 1210 Skillinge: vi stannar inte. En obestämd rovfågel skymtar bakom träd, mycket sannolikt en fjällvråk
- 1227 ankomst Sandhammaren. Sträcket fortdätter. Vi tar kaffepaus i
- 1250 bilen till 1250, ser därvid ej så mycket av sträcket, men en enkelrad på 40 prutgäss kom relativt högt och sågs fint.
- 1250-1305 summa elva ejderflockar med inalles c 1300 ex passerar, dessutom en flock på c 25 bläsänder och en flock på 12 prutgäss. En ensam ~~storskrake~~ storskrake flyger utanför stranden åt öster-nordost, den enda fågel som gör så. OBS att intet sträck av mås eller trut pågår, däremot ses enstaka strövande trutar ~~och~~ och skratmåsar, dessutom en ung silltrut mycket nära, vingform och färgdetaljer sedda bättre än jag sett på flera år.
- 1308 vi lämnar Sandhammaren.
- 1 ormvråk sedd.
- 1322 passerar avtagsvägen till Kåseberga men far inte dit. Väder: utpräglad cumulus-himmel, molnen ligger i mycket långa bankar tillsynes intill ~~varandra~~ varandra, eller snarare i "rullar", svårt att avbilda bra, gör ett par försök här:
- OBS: inga flockar av svartfågel sedda, egenomligt nog. Men naturligtvis kråka, råka och kaja i spridd förekomst som vanligt.
- 1 tornfalk nära vägen.
- Vi far via Kabusakorset - Köpingebro. Vid Fårarp en glada, dagens första, vilket jag också finner förvånande. - Litet mås flerstädes på fälten.

molnen hade tydlig
cumulus - struktur,
låg i låga, mycket låga
"rullar" flera tiotal grader
i horisontal led.

1992-10-04 forts.

- Före ankomsten till Högestad rätt mycket mås på nakna fält.
1 fjällvråk rätt nära.
Högestad glesa fiskmåsar, även skratmåsar.
- 1344 vi passerar Lyckås. 4 storskarvar flyger över mot NO (ungefär).
1345-1355 stopp i Fyledalen, vanliga rastplatsen. Ovanligt magert utbyte: på dessa 10 minuter sågs bara 1 tornfalk och 1 ormvråk! Vi fortsätter mot NV i Fyledalen: vid Fylan rätt nära varandra 1 + 1 + 1 = 3 ormvråkar, flyger resp. kretsar lågt; därtill 1 glada. Vid Ållskog c 65-70 starar på telefontråd. Kort därpå 1 ormvråk och 1 + 1 glador, alla lågt kretsande.
- 1410 Eneborgs vägskäl: här 1 + 2 + 1 glador nära varandra. - Vi far in på enskilda vägen mot Ellesta gårdar, den väg som kommer fram norr om Ellestasjön, med fin utsikt. På denna sträcka 1 fjällvråk sittande på stort fält, 1 glada rätt högt, 1 ormvråk, 2 glador samt 1 korp. En starflock på håll neråt sjön, antagligen ej över 100 ex. Kort därefter en bofinkflock uppskrämd från vägen, därefter 1 fjällvråk lågt, 1 obestämd vråk (dock troligen fjällvråk) samt ännu 1 fjällvråk ryttlande på nära håll.
- 1425-1440 uppehåll vid ovannämnda plats med god sikt söderut över sjön. Över sjön mycket rikligt med mås, och i sjön massor av gräsand. Även ~~flora~~ några skarvar. 1 sparvhök; 11 + 5 grågäss överflygande. På ~~flora~~ mycket långt håll neråt Bellinga slott ser jag flera kretsande vråkar och någon glada, men dessa räknas inte in i rovfågellistan eftersom vi strax efteråt for dit. Härligt solsken, men skarpt motljus över sjön.
- 1447 Bellinga lagård: här 1 + 1 + 2 fjällvråkar, delvis ovanligt nära, därtill 1 tornfalk som fällde i trädtopp, ~~flora~~ därtill ytterligare 1 + 1 fjällvråkar!!
- 1451-1455 obsar från höga punkten på vägen mellan Bellinga lagård och Knickarp. En blåhök sedd mycket bra, flög på en halv meters höjd över öppet fält, var säkerligen en juv. Fin utsikt mot N men intet annat syntes. Vi fortsätter mot Blentarp. Före ankomsten dit ses fiskmåsflockar. En ormvråk korsar vägen lågt: mycket ovanlig ~~flora~~ färg: ljus undersida, inte märkbart ljus översida, ~~flora~~ men stjärtens bas var påfallande rödbrun med tendens rentav mot rödgult, ytterst ovanligt!! Därtill 1 nor-
~~flora~~ malfärgad ormvråk. Ungefär 2 km före Blentarp händer detta:
Lena finner långt i fjärran och på jättehöjd en fågelflock, mycket stor, så högt att den ej ens ungefärligt kunde bestämmas med blotta ögat. Stopp! Det är en flock prutgäss, c 300 ex, full fart i medvinden, kurs ungefär VSV. Mycket rolig observation, obs beteendet, jämför de lågflygande flockarna som följer kusten! - 1 vråk sedd, orm- eller fjäll, osäker. - Nära ~~flora~~ Everlöf svartfågelflock på fält. Vi far i fin sol och medljus Everlöf - Kumlatofta (här hjul upplagt på husgavel som bas för storkbo). Forts till Klingavälsån men nu lång sträcka utan fågel.
- 1517 Ilstorp. Vi forts. till Björka. 2 glador lågt.
1527 Öved: 1 ormvråk, ett fåtal kajor, några ringduvor. 1 glada alldeles lågt. Ännu 1 fjällvråk. 1 svala flyger förbi, säkerligen ladusvala, dagens enda svala.
- 1531 Svansjö: 1 flygande ormvråk och 1 sittande på telefontråd vid Vikens gård. Glesa vipor och måsar, men vi stannade inte nu. Harlösa: flock 30 starar.
Kvinnevad: 1 glada!
- 1546 Södra Sandby. Ett par km därefter 3 glador nära varandra samt en sista ormvråk.
- 1555 ankomst Tenorgränden 8 i Lund. Härlig tur.
Tabell över iakttagna rovfåglar se nästa sida.

Körsträcka 230 km

X) en fjällvråk skall tilläggas här.

1992-10-04

vägsträcka tid

	orm- vråk	fjäll- vråk	obest. vråk rouf.	sparv- hök	glada	blå- hök	torn- falk	summa roufågel	kommentarer
Lund-Harlösa 0900-0928	1						1	2	
Harlösa-Tomelilla - 1003	4	1	1					6	varav en obest.
Tomel.-Simrishamn - 1035	2							2	
i Simrishamn 1035-1140								—	
Simr.-Gislövs hammar - 1205	1							1	
Gisl.-Sandhammaren - 1308			1					1	obestämd vråk
Sandh.-Kabusa 1308-1335	1						1	2	
Kab.-Högestad - 1335-1355 - Lyckås		1			1			2	
Lyckås-Eneborg - 1410	5				3		1	9	
Eneborg - Ellesåsja - 1440	1	3	1	1	7			13	varav en obest.
Ell.-Bell.-Blenfarp ^{till} c. 1510	2	7	>1			1	1	12	" en "
Bl.-Ilstorp-Björka - 1525					2			2	
Bj.-Öved-Harlösa - 1533	3	1			1			5	
Harlösa-Lund - 1555	1				4			5	
Summa	21	13	>4	1	18	1	4	62	varav 4 obest., säkerligen vråkar, kanske en glada.

(179)

1992-10-08, torsdag.

På morgonen körde Lena och jag ut till Överskottslagret i Löddeköpinge. Lena har länge ivrat för att jag borde skaffa mig en olje-rock, och en sådan köpte jag idag. På utvägen via Värpinge - Önnerup - Bjärred sågs, väster om Värpinge by, c 120 - 130 gråtrutar på ett fält nära vägen. Antecknas eftersom måsar på fälten runt Lund nästan alltid består av skrattnås och/eller fiskmås, sällan gråtrut. Bland trutarna även svartfågel och något hundratal starar. Nära dessa fåglar, på jordigt fält, en gles flock ringduvor, säkert c 75 ex. För övrigt bara en ensam vipa nära Löddeköpinge. Återfärden företogs samma väg, men då var både duvor, starar, kråkfågel och trutar borta.

-10-

1992-10-09, fredag.

10 På förmiddagen bevistade jag en disputation på Ekologihuset: en flicka vid namn Io Skogsmyr försvarade sin avhandling: "Pollination biology, venereal diseases and allocation conflicts in plants". Mycket folk var närvarande. Opponenten - jag vet dessvärre inte hans namn - var mycket klar och redig, och försvaret sköttes också bra och säkert, så länge jag satt där åtminstone.

Gick sedan ett par ärenden på staden och vandrade hem via Botaniska Trädgården. Det var härligt höstväder, mycket skarp sol, molnfri himmel, måttlig vind som dock inte märktes mycket inne i trädgården; svalt, men skönt i solen. Jag gick sakta och i krorar genom Botanicum. På blommande Dahlia, enkla, småblommiga, med diskblommor, sågs både honungsbin och Eristalis, ganska många. Och på ett kraftigt bestånd av högväxt, småblommig och mycket rikblommig Aster med violetta strålblommor fanns mycket rikligt med Eristalis, åtskilliga honungsbin, en nässelfjäril och två amiraler! Eristalis säkert 100 ex där. Såg ut som tenax men många ex hade tydligt glänsande, svart eller brunsvart bakkropp. Även på andra Aster och i någon mån andra compositéer (familjen heter visst Asteraceae numera) såg jag bin och Eristalis, även arter med svart och gul tvärteckning. På det rikbesökta Aster-beståndet flera arter, men stora tenax resp. tenax-liknande var i mycket klar majoritet. - I Dahlia-rabatten var de stora, fyllda, vitblommiga m l m hopfallna. I gamla dagar hörde jag ofta sägas, att Dahlia inte tålde frost. Det kan nog stämma att temperaturen denna natt varit nere på noll. Men de små, icke fyllda Dahliorna stod helt fina.

Hemma i trädgården sågs ännu en amiral ett par timmar senare.

1992-10-10, lördag.

Mycket fint väder liksom igår; men kyligt i skuggan. Kl 1158 gick jag ut i trädgården och spanade upp mot den mörkblå och molnfria himlen. Fann, oväntat, sex högt kretsande ormvråkar, antalet ökade till 8 och därefter till 9, varav en mycket ljus på undersidan. De gled bort i ovanlig kurs, väster eller västnordväst. Därvid fann jag även en sparvhök bland dem. Alla försvann åt angivet håll efter några minuters kretsande. Obsen oväntad eftersom jag knappast alls sett några vråkar från Tenorgränden denna höst. Men naturligtvis har jag inte spanat mycket heller. -

På e.m. var vi hos Ulla och Jan i Åkarp. Både Johan och Märtha var där också, syskonkretsen alltså fulltalig. Mycket trivsamt och minnesrik afton, vi talade både om gamla minnen och om nyare upplevelser.

1992-10-11, söndag.

(81)

12 Annu en dag med strålande väder. Lena och jag beslöt att göra en exkursion redan idag; vi hade annars tänkt oss att vänta till onsdag eller senare i veckan. Alltså start 0940, vi for som vanligt ut via Östra Torn mot S Sandby. Litet kråkfågel och skrattnås och fiskmås på fälten öster om Östra Torn, enstaka måsar flygande. Råkor i ringa antal nära vägen. Före S Sandby annars bara en ormvråk.

0950 S Sandby, Måryd: flock c 110-120 vipor och minst 150 starar (de höll tydligt ihop, även om stararna delvis var glesa) flög mot NV. Liten flock 20 ringduvor; jag har inte sett någon stor ringduveflock i höst. 1 ormvråk lågt kretsande. 1 blåhök sedd, inte hanne ad. På stort avstånd ses gåsflockar, säkert 100 ex eller flera, flyga bort mot öster.

1010 Silvåkratornet vid ~~XXXXX~~ Krankesjön. Mycket fint väder, skarp sol, dock måttlig vind omkring NV-NNV, varför eventuella flockar av vattenfågel långt bort i västra änden av sjön knappast kunde ses. Högst underligt läge: på närmsta klarvatten inte en enda fågel: inga sothöns, inga änder, inga gäss; bara 2 storskarvar som dock lyfte just när jag kom. ~~XXXXX~~ På vassbank på måttligt avstånd 6 hägrar, en sjunde på annan vassrugge. ~~XXXXX~~ 2 dubbeltrastar flyger precis förbi tornet. Över sjön 1 havstrut ad och c 10 glesa skrattnåsar. Inte heller utanför närmsta klarvatten ser jag en enda and. Sothöns: en tät flock på c 40-45 ex uppe i nordost, förefaller nervösa. Inte en gås!! Men svan: c 60 ex spridda på vattnet, varav c 25 m 1 m tätt på medelavstånd och c 15 långt bort i väster. Inga ungfåglar av svan kunde upptäckas. Däremot kom rätt oväntat 3 sångsvanar ad österifrån och fortsatte ut över sjön, mycket gult på näbbarna, och vanliga sångsvanlätet. På låg och m 1 m vattendränkta vegetationsbank stod c 200 vipor, de flög upp och flocken splittrades och for runt men återkom till stor del. Flock c 30 enkelbeckasiner flög i hög fart runt, ~~XXXXX~~ manövrerade my. elegant, splittrades, delade upp sig i flera flockar på c 5 - 8 ex vardera, slöt sig också delvis ihop igen, bl a till en flock på 18 ex. Icke en enda and synlig på eller över sjön!!! Kanske akut skrämsel p g av skjutövningar som förekom på håll, men de var alls inte särskilt störande (och brukar inte störa fåglarna mycket).

1 ormvråk sedd, och mycket oväntat kom en ~~ggr~~ fiskgjuse tillsynes ~~XXXXX~~ rätt nära över SO hörnet, den bar en ganska liten fisk i klorna. My. sent datum. Också oväntat: en duvhök kom snabbt och lågt över vassen och försvann i strandskogen. En skrattnås i närheten gjorde ett kort mobbningsförsök mot den men gav strax upp. - 4 grågäss kom från S-SO. Nu syns 1 ung storskarv på närmsta klarvatten, ljus på undersidan. - Svartmes hörd, bofink hörd, grönsiska hörd ett par tre ggr, 1045 jag ner från tornet. Just då kommer ett storskrakpar i sväng förbi. Tidigt datum, och helt exceptionellt att se storskraken som enda and-art vid Krankesjön!

1045 jag ser mig omkring men finner intet nytt. Lena har letat ~~XXXXX~~ svamp men med mycket klen resultat.

1055 vi far via Kvinnevad till Harlösa, ser en fjällvråk som har fällt på dött djur (katt?) på vägen; den (vråken alltså) hinner med knapp nöd undan en bil framför oss och återkommer efter en sekund till ~~XXXXX~~ bytet, hinner ~~XXXXX~~ på nytt men är bara högst 2 meter bort när vi passerar. - 2 glador kretsar nära Vikens ~~ggr~~ gård.

1 un Vombsjön: mycket lågt vatten. Vi far upp förbi Öveds slottskyrka till höga punkten på Frualid. 1 kråka mobbar en sparvhök. 3 rådjur på fältet. Stor svartfågelflock.

1110-1145 vi rastar häruppe, ser först 3 + 1 ormvråkar kretsas, ~~XXXXX~~ de tycks röra sig sedan sakta ungefär norrut, mot den rätt friska vinden. Därefter ännu 1 + 1 ormvråkar och 1 sparvhök och en ung kungsörn, alla rätt högt, beteende som ovan. - Här kommer baron Hans Ramel, godsägaren själv, vandrande förbi med en vänlig hund i koppel. Vi hälsar och samtalar ett slag. Han verkar mycket trevlig (och jag vet från andra håll att han anses trevlig och är flitigt anlita i olika sammanhang).

- 1125 alla dessa rovfåglar sågs före 1125, därefter bara litet att se och höra: bofink h, ~~rosvärre~~ rödhake s h, gulsparv överflygande h, grönsiska s h några ggr, nötväcka högljudd, hördes på håll.
- 1140 korp hörs, och 2 ex kommer österut längs branten, de leker, ropar, "småpratar", dyker gång på gång mycket elegant, etc. 1 fasan sedd.
- 1200 vi far ner samma väg, forts. till Vombsjön SO, vanliga utsiktsplatsen, men här blåser kallt från N eller NV; vi går en runda och skådar ut över markerna norrut mot 'Stannys affär', salig i åminnelse. Ser föga. Tar kafferast. Ovanligt mycket folk och bilar i Furet. Jag ser minst 2 + 2 ormvråkar och 2 + 2 + 1 glador, alla sakta glidande ungefär norrut mot vinden. Även en obestämbar ~~vråk~~ vråk (?) långt bort. På öppet fält c 35 kråkfåglar. och i kanten, nära vallen mot Vombsjön, 9 stående hägrar. Plötsligt hörs bläsgäss, just när vi går inne i risig skog, men vi hinna ut: 18 ex i fin flock kommer över mot N, jag ser flera gamla ex med mycket svart på buken.
- 1305 Vi forts. via Furet - Vombs by - väg 12 - (numera väg 11 tror jag) - Hasslemölla - vägskalet nära Everlöv - Simontorp. Först intet, därefter 1 sparvhök, 1 ormvråk, 2 glador och 4 korpar och slutligen en ormvråk som är nästan vit undertill.
- 1333 Kläggeröd, vi tar söderut mot Skurup men svänger in mot Genarp.
- 1355 ännu en mycket ljus ormvråk, men my. olik föreg.ex. Flyger lågt. Vi färdas långa sträckor genom tät och hög uppvuxen granskog, ser himlen bara som ett smalt band. Öppet område: härliga färger på lövskogen, 1 sparvhök sedd.
- 1402 bofinkflock på vägen (även sedda tidigare idag). - Häckeberga: vi tar ner till Olstorp, ser 1 duvhök mycket fint över skogen, ses 2 ggr men är högst sannolikt bara ett ex. Här även 2 ormvråkar och 1 glada.
- Vi står på vägen och spanar, då kommer Sam Erlinge med fru cyklande förbi, det blir kort pratstund. - Litet ringduva, bara små flockar; även bofinkflock. Härligt väder, men jag tycker ändå att aktiviteten på rovfågel är rätt låg.
- Vi far tillbaka till Häckebergasjön, här ligger mycket gräs- and, jag ser c 50 + c 200 ex, men detta bara vid hastig blick. Osedvanligt mycket folk och bilar överallt i skogen, folk tror väl (och kanske med rätta) att detta blir sista dagen med sommar- prägel.
- Vi far ner till platsen där vägen går mellan sjön och de s.k. Skoggårds ängar (av mig oftast kallade "Häckebergakärret"), men här är mycket folk och inget parkeringsutrymme, varför vi fortsätter söderut mot gården Degebergahus. Det blir fint här: minst 4 ormvråkar ses samtidigt, flyger lågt, även 1 osäker vråk sedd, och 1 mäktig gammal duvhökhona flyger flera hundra meters sträcka öppet i solen, kör upp ett tiotal ringduvor och gör en blixttattack, duvan och höken brant in ~~bland~~ bland täta träd och snår, återses ej. 2 korpar kommer och ses delvis tillsammans med vråkarna.
- 1450 vi fortsätter mot Hässleberga, ser 1 ormvråk; och efter Hässle- ännu 1 ormvråk samt vid Vismarlöv en fjällvråk. När väg 108
- 1510 ~~vid Klågerup~~ vid Klågerup, far i eftermiddagssol till Lund,
- 1530 ser intet mera på vägen, kommer hem 1530.
- OBS: sällsynt klar sikt idag. Från Kläggerödshöjden, där vi tog en paus, sågs Lund och Malmö och Trelleborg och havet och stora båtar långt ut på havet.

p f

Tabell över rovfågel på särskilt blad.

Mycket sällan jag ser tre duvhökar på en dagstur i Skåne.

Körsträcka idag 119 km.

*Antalet skrämmare vid Kranbergsjön
steg till ≥ 30 ex.*

1992-10-11

vägsträcka	tid	orm- vråk	fjäll- vråk	ob. vråk	sparvök	duvhök	glada	kungsörn	fiskgjuse	blåhök	Σ	kommen- tarer
Lund-Silvåkra	0940-1010	2								1	3	blåhök inte ad.
Krankesjön, fr. Torner	1010-1045	1				1			1		3	
Kr.-Harlösa-Öved	1045-1110		1		1		2				4	
Fruali's	1110-1145	6			1			1			8	kungsörnen juv.
Öved-Vombsj. SO och vandring där	1150-1305	≥ 4		1			5				10	
därifrån till Evertöv	1305-1315										-	
Evertöv-Kläggeröd	1315-1333	2			1		2				5	ena ormvräken my. Ljus
Klägg.-Häckeberga	1333-1405	1			1						2	
nära Olstorp	c 1415	2				1	1				4	
nära Degebergahus	c 1435	≥ 4		1		1					6	denna duvhök ♀ ad
Häcke.-Klägerup	1445-1510	1	1								2	
Klägerup-Lund	1510-1530										-	
summa		≥ 23	2	2	4	3	10	1	1	1	47	varav 45 bestämda

(83)

1992-10-18.

84

Rundtur med Lena. Från Lund 0905. Väder: sol, stilla, en del låga moln grå, svagt dis, fina höstfärger. Träden fortfarande lövade till 90-95 procent. Vi far mot Kävlinge. På fält efter harv c 250 måsar, fisk- och skratt-, på avstånd ytterl. c 200 måsar flygande och c 100 stående på åker. Ännu längre bort flera hundra måsar efter ~~harv~~ harv. Nära Kävlinge 50-75 måsar på harvat fält. Södervidinge: litet mås. Kråkfågel sparsamt; en lång sträcka utan fågel.

0930 Marieholm. Vi mot Eslöv. Vid Reslöv flock 40 kajor. Vi gör uppehåll: Lena fotograferar ett grant träd, hästkastanj.

0937 forts. 25 skrattmåsar på betfält som just skördas. - Väg mot Selarp som jag aldrig befarit förut: här 35 kråkfågel, blandat kaja och råka. Därefter glesa måsar och kråkfåglar. Västra Strö, vi mot Trolleholm.

0950 fasan ses. Vi ~~sees~~ (skogsmark, blandat löv och gran. Nu gråväder, stilla. Trolleholms slott passerar. Därefter stor bokskog, här ses bofink. Vägvisare: Ask 3 km, vi ditåt. Ny skog, trevligt landskap men inte ett liv att se f.ö.

1001 Ask. 15 kajor. Flock c 100 måsar och trutar, många med jordiga fötter (vilket är lätt att se när de flyger). - Stora marker i träda.

1010 Knutstorps slott. Stopp. Fin ekskog. Tycho Brahes staty vid slottet. Vi går en runda, ser på slottet. Delvis blek sol nu. Nötväcka, några ringduvor, litet bofink. Massor av ekollon. Mycket kul rast!

1040 vi forts, passerar Kågeröd, mot Stenestad 1047. Nästan bara skog här. 1 obestämd vråk sedd. Grått och disigt.

1055 länsgräns. Jättestor grustäkt. Vi far mot Krika. Soligt men disigt. Den mäktiga åsen hela tiden till höger. Bonarp passerar, här ses en glada som flyger rätt högt. Vägskäl: Ljungbyhed och Spången.

1112 mot Norra Rörum. Nu solsken. 1 ormvråk på hög stolpe, jag ser att stjärten är röd med vit fläck vid basens mitt (som rätt ofta är fallet). Vråken skriker i ett kör, vilket är ovanligt särskilt på hösten.

Passerar Färingtofta kyrka som jag aldrig tidigare sett. Fortsatte via Forestad - Hallaröd. Ådalen (Rönneån) trevlig. Anderstorp 1130. Sedan Djupadal. Väldigt tjusig sträcka, jag har aldrig färdats denna väg förut. 1 glada lyfter från stolpe my. nära vägen 1145. Nu sol och fint, alldeles stilla, inte disigt som det var på morgonen.

1152 korsar ånyo länsgränsen. Oerhört trevlig ådal. 1 häger flyger, 1 ormvråk kretsar.

1203 vi korsar ån. En ormvråk lyfter. Billinge 1 kretsande glada. Det mulnar.

1208 Röstånga, vi ner till Röstånga mölla, där vi tar kaffe med dopp på caféet. Går litet omkring nära husen. Kvar till 1310, då vi forts. mot Billinge. Färdats 138 km hittills. Solsken ~~och~~ och stilla höstväder. - Stockamöllan: 1 glada kretsar, faller. Rönner här har en oerhört rik bärskörd. Vi forts. mot Stehag men tar av mot Rönneholm fram till kl 1335. Jag hoppades vi skulle komma fram till Rönneholms mosse, men den fann ~~vi~~ aldrig. - Stort nytt bostadsområde här. Kråkfågel. Sjöholmen. Ormanäs. Far stora vägen.

1350 en fjällvråk. Vi mot Sätöfta - Fulltofta. Här ännu en fjällvråk, den sitter på ~~kråkfågel~~ ledning. En Aeshna (trollslända) flyger.

Lyby. Norrto: mycket mås. Söderto kl 1420. Flock c 50-65 svartfåglar kretsar högt uppe. 1427 Löberöd. Stort oljeväxtfält i blom!!! 1 glada my. lågt kretsande. Glesa fiskmåsar. 1435 Harlösa vid kyrkan. Svartfågelflock. Ännu 1 fjällvråk, sitter. -

1444 ankomst Silvåkratornet vid Krankesjön. Märkvärdigt fågelfattigt på närmsta klarvatten: bara 2 knölsvanar, inget annat där. En häger syns på avstånd. På vattnet utanför närmsta klarvatten,

1992-10-18 forts.

på någorlunda nära håll, ligger sothöns men inga änder. Långt ute, så att artbestämningar inte kan ske noga, ligger ett jättelångt band av fågel, ungefär enligt denna skiss (men den blir nog nästan alltid m l m felaktig på grund av ~~perspektivet~~ perspektivet). Antalet fåglar i det "bandet" är minst 2000, och det består av sothöns. Jag kunde inte upptäcka en enda and (men alla ex ej granskade kritiskt):

Väder nu: stilla, mycket mörkt i riktning SV - V, ljust i Ö.

1455 svagt regn

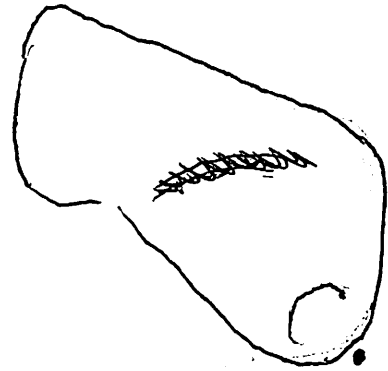
1457 starkt regn. Jag ner från tornet. Vi far hem via

Silvåkra by. Ösregn till kl 1510, därefter snabbt klarnande.

På sträckan S Sandby - Lund blev det delvis solsken. Ankom Lund 1525.

Föga att tillägga: på sista sträckan sågs intet. Ringduvor har idag setts ofta men bara få exemplar i sällskap. Alla måsar och svartfåglar och finkar inte antecknade, men inga stora mängder alls sedda, utom måsar på morgonen. - Nötväcka sedd vid Knutstorp. Turens längd 220 km.

Mycket roligt att se delar av Rönneåns dalgång som jag tidigare aldrig besökt.

1992-10-18

ermvärk

hällvärk

oberst. värk

glada

summa

Lund - Kävlinge -
Marieholm - V. StröV. Strö - Ask -
Knutstorp -
KågerödKåg. - Stenestad
- länsgränsen

länsgr. - Bonarp

Bonarp - Anders-
torp - länsgräns.därifr. - Billinge
- StockamöllanStock. - Ormanäs
- Fulltofta - Lyby

Lyby - Harlösa

Harlösa - Krankesj.

därifrån - Lund

summa

3

3

1

5

12

(86)

1992-10-22, torsdag.

Gick kl 1330-1430 vanliga vägen österut på gamla Hardebergaspåret. Söder om spåret, utanför hittillsvarande bebyggelse, har det växt upp en stor nybebyggelse mest av låga hus. Själva banvallen inte förändrad, men trädraden och buskar etc längs södra kanten delvis borttagen.

Planteringen av "de tusen ekarna" norr om banvallen hade vårdats, ogräs borttagits etc., och många av de unga träden tagits bort. (Jag har inte kommit förbi här på ett par månader, men jag minns att många ekar hade dött, vilket väl också var att vänta.)

Väder: mulet och mörkt, delvis småregnigt, och bara ett fåtal plusgrader. På hemvägen tyckte jag mig se enstaka snöflingor i det svaga regnet, och efter hemkomsten snöade det glest under kanske 10 minuter, men naturligtvis blev ingen snö liggande.

Ytterst fågelfattigt! Jag räknade 11 koltrastar utefter en begränsad sträcka, men siffran är föga värd, ty buskarna (bl.a. hagtorn rikligt) var forffarande lövade. Några skator, några kajor, ett fåtal flygande ringduvor, en ensam ungtrut rätt högt uppe. Därutöver intet, möjligen hörde jag grönsiska.

1992-11-08.

Start från Lund 1010 i jättefint väder: molnfritt, ovanligt starkt ljus, mycket svag vind. Enstaka måsar i luften: skrattnås, fiskmås. På nyupptaget betfält c 150 måsar inalles, däri även gråtrutar. Fortfarande enstaka måsar flygande.

1019 S Sandby. Öster om samhället 60-70 kråkfåglar, mest kaja och råka, på skördat jordigt fält. Helt oväntat springer 17 smågrisar rakt över vägen nära Måryd. Vi stannar vid närmsta gård och rapporterar händelsen. Den mottages med stor sinnesjämvikt, sådant har tydligen hänt flera ggr förut här. - En glada kretsar lågt över gården där vi stannat. Vi forts. mot Tvedöra. Flock c 30 glesa kråkfåglar flyger mot O - SO. 1 ormvråk flygande.

1030 Stensoffa. Kort därpå Silvåkra by: 2 kajor, skata sedd.

1035-1055 Silvåkratornet vid Krankesjön. Oväntat kallt. Svag vind omkring N eller NV. - På närmsta klarvatten ingen fågel! Men i vasskant står 5 + 1 hägrar. - I sjöns östligaste del, där det brukar vara mycket tomt på fågel, ligger idag en flock på c 800 sothöns, därtill 20 storskrakar. Långt borta utanför norra stranden ligger massor av gräsand, räknas två ggr, jag får c 1000 ex, därtill kommer minst 150-200 obestämda eller osäkert bestämda änder.

I sjön räknas inalles 82 svanar, mycket spridda, dock m 1 m tydliga ansamlingar på ett par ställen. På ett ställe 2 ad plus 2 juv intill varandra, annars inga juv sedda. Ensam grågås lyfter ur sjön, flyger bort. Flock 12 sädgäss flyger söderut. Enstaka kråkor.

Fågel långt bort i väster kan inte bestämmas säkert. OBS: icke en rovfågel sedd vid sjön.

Vombs ängar: 1 fjällvråk och 2 tornfalkar. - På jordigt fält väster om Södergården står en jätteflock gäss, vi hinna komma i gott ljus och hinna se (och höra) att det mesta är sädgäss, men av okänd anledning lyfte allihopa och for bort m 1 m mot norr. Antalet gäss: c 1700. På annat ställe betar 8 sångsvanar. 2 obestämbare rovfåglar upptäcktes på väldig höjd när jag granskade de flygande gässen; dessa 2, eller någon av dem, kan ha varit någon örn, men helt osäkert. Sånglärka hörd över ängarna. Fortsätter kl 1133.

Vi fortsätter till Heljesjön (Helgasjön), stannar där vi firade Beriths femtioårsdag i juni. I sjön ligger c 60 gräsänder, 12 storskrakar varav flera fina hannar ad, samt någon oklar and, kanske brunand. I kanten 2 + 1 hägrar.

En småfågelflock faller brant ner i vassen, jag hör svagt ett underligt läte. Finner flocken, det är 18 skäggmesar, jättekul. Sitter nära varandra i vassviipporna, minst 3 fina hannar ser jag. De flyger upp och stiger brant i underlig, "stel" formation, men kastar sig ner igen efter att ha nått kanske 75-100 m höjd, högst. Satt länge. - En bil stannar på vägen, en man kommer ner till oss, det är Patrick Meurling! Han kommer i rätt ögonblick, får se skäggmesflocken utmärkt, fortsätter sedan till sitt hus i Sövde.

Lena och jag far vidare 1142 mot Veberöd, därifrån på stora vägen mot Skurup. Ser en koltrast men inga andra trastar.

Stopp på P-platsen vid Kläggeröd. Rundspaning ger 3 kretsande ormvråkar och 1 obestämd kretsare my. långt bort. 2 + 1 korpar kommer förbi, grant som alltid.

1156 vi tar in på vägen mot Blentarp, ser ännu en kretsande ormvråk och 1 + 1 glador ~~låg~~ lågt flygande. - In på mindre väg skyltad Slimminge. På gräsmark en mycket stor flock kråkfågel c 450 ex, mest råka, de är mycket orädda.

1203 upp mot plats skyltad Hindberget (vid enskild väg, jag har aldrig kommit här förut). 1206 stannar på my. hög punkt. 25 + 37 ringduvor lyfter. Vi stannar till 1230 här, äter medförda smörgåsar och god kaka, och dricker varmt kaffe. Fantastisk vy söderut. Finner en ormvråk sittande i litet träd, 3 kråkor kommer dit, faller. På annat håll 1 flygande ormvråk och 1 kretsande glada. Vi fortsätter, brant utför. På litet plöjt fält 180 måsar. 1 glada kretsande. Björk med häxkvastar. Ytterligare 2 kretsande glador + 1 ormvråk lågt.

1992-11-08 forts.

Från enskild väg ut på liten allmän väg. Passerar Ekarp. Här 1 lågflygande ormråk. Vi far inte via Rydsgård utan via Trunnerup. Här, på en lång sträcka, en fjällvråk kretsande tämligen högt, men därutöver intet. Passerar Rödde. Flock c 120 kråkfåglar på fält; och måsar på avstånd. 1 glada lågt. 1 ormråk. Halarp kl 1250; vi far norrut. Flock c 100 kajor nära Amalielund.

Stannar vid vanliga utsiktsplatsen på vägkrönet där man har fin utsikt över Ellestasjön. 1 lågflygande ormråk. Några skarvar över sjön. Rättmycket småfågel i rörelse här, men inte många kom på rimligt håll. Ett par smärre gåsflockar flygande på långt avstånd. I träd ses

1310 passerar Snogeholm men stannar ej.

ej mindre än 13 hägrar, nere vid sjön.

~~Ytterligare~~ Ytterligare minst 5 hägrar ses här! - 1320 - 1330 vid Kvarnruinen.

En varfågel skräm, flyger upp i högsta trädtoppen. Ett tu tre flyger ett ex av stora fladdermusen förbi; högst oväntat, men för många år sedan såg jag faktiskt en sådan fladdermus flyga en kall och snöig och solig vinterdag! - 1 + 1 ormråkar lågflygande. ~~Flock~~ Flock på 12 storskrakar passerar västerifrån. Gäss, säkerligen sädgäss, hörs nästan hela tiden men på långt håll, och inte en gås ses. Kort därefter kommer dock faktiskt några gåsflockar my. långt borta, och strax därpå 4 bläsgäss ad rakt över mot SO!

Det är nu vindstilla, vilket inte var fallet vid Krankesjön. Vi fortsätter. Skådar ut över Sövedesjön 1335-1345. Gäss hörs hela tiden, småflockar ses flyga på håll. 20 fiskmåsar kretsar över sjöns SV vik, f ö ingenting. Ej en rovfågel sedd. Vi far på enskilda vägen, stannar, skådar ut över sjön ännu en gång, då kommer en havsörn juv sakta och fint söderifrån. Stor grupp danskar står här med bilar, ser örnen och blir tydligen mäktat förtjusta. ~~Ytterligare~~ Ytterligare 3 hägrar ses! Gäss oroliga. Många små gåsflockar i rörelse, mest över sjön. Storskrak några sedda. 1 + 1 ormråkar + ännu 1 lågflygande ormråk innan vi kommer fram till stora vägen mot Blåntarp.

1405 Blentarp, ej stopp. 1408 Everlövs kyrka. Därefter flock på mer än 100 kråkfåglar. Stannar sedan före bron över Klingavälsån. ~~Gåsflockar~~ Gåsflockar mot V längs ådalen, summa approx. 200 ex sedda, mest sädgäss men bläsgås hörd. Vattenstånd i ån ~~måttligt~~ måttligt högt.

1415 fortsätter vi, ser en ormråk sitta på stolpe. ~~Den lyfter,~~ är faktiskt mörkfärgad men har ovanligt väl avsatta ljusa (vita) fält på vingarnas undersida, se skiss: Sällan sett sådant mönster! - Ilstorp: gäss ej sedda. 1427 Björka by. Vi stannar. Lena tar foto av mycket välväxt hästkastanj med skatbo.

Vombsjöns SO hörn, utsikten: bläsgås hörd, och måsar rätt allmänna över sjön, eljest noll.

Stannar vid f d Stannys affär. En ormråk faller på marken. 45 kanadagäss kommer från NO i snygg plog, som löses upp delvis, snart helt, alla i flocken ropar mycket, och flocken faller på Vombsjön kl 1450. - Vi ser en koltrast och en annan trast, taltrast eller rödvinge. Ej fler!

1454 Övedskloster. I skogen my. nära vägen sitter en ormråk, rätt mörk, med välavsatt bröstband. Avstånd till vägen under 10 meter, lyfte ej.

1500 Svansjö. - Kort därefter Hjälmared: kajor och kråkor. En ormråk sitter på marken. Ett antal måsar kretsar högt uppe. Småflockar av gäss flyger åt olika håll, ~~mest~~ mest mot SO och NO tycks det.

Södra Sandby: flock 35-40 kajor rundflygande. Fiskmåsar på fälten, även ser jag några gråtrutar stående.

1525 ankomst Lund. Färdväg idag 140 km.

Sedda arter: skratmås, fiskmås, gråtrut, obest.mås, kråka, råka, kaja, skata, korp, obest.kråkf., ormråk, fjällvråk, obest.vråk/rovf., glada, ~~havsörn~~ havsörn, tornfalk, häger, sothöns, storskrak, gräsand, obest.and, knölsvan, sångsvan, grågås, sädgås, bläsgås, kanadagås, sånglärka, skäggmes, koltrast, ob.trast, ringduva, varfågel, skäggdopping, obest.småfåglar; rovfåglar se tabell.

Även rådjur 2+2+2 → uteglömd i fältanvänden, sedd Krankesjön.
stor fladdermus

1992-11-08				90				
sträcka / lokal	ormvråk	hällvråk	obest vråk / röv.	glada	Havsörn	Törnfallk	Σ	anm.
Lund-S. Sandby - Kr.	1			1			2	
vid Krankesjön							-	
Vombs ängar		1	2			2	5	
Heljesjön							-	
Veberöd-Hindberg.	4		1	2			7	
rasten Hindberget	2			1			3	
därifr. till Trunnerup	2			3			5	
Trunn.-Ellestasjön	1	1		1			3	
vid Ellestasjön	1						1	
Kvarnruinen, Sövdesh.	2						2	
Sövdesh. SV vik och omgivn.	3				1		4	örnen ung.
Blenarp-Hlsörp	1						1	
Hlsörp - Björka	1						1	
Övedskl. - Harlösa	2						2	
Harlösa - S. Sandby - Lund							-	
Summa	20	2	3	8	1	2	36	
							↑	härav 3 obestämnda

1992-11-22, söndag.

Bilrunda med Bertil Nosslin, start från Lund 0940, återkomst 1625. For via Råby - Bjällerup - Kyrkheddinge - ~~Staffan~~ Staffanstorp - väg 108 söderut - svängde österut via Mosssheddinge - Kongsmarken kl 1005 - Lyngby - Toppeladugård - genom skog och därefter på rätt lång sträcka på enskild väg till Häckeberga, stod vid övergången mellan Häckebergasjön och Häckebergakärret (de s k Skoggårds ängar) c 1030 - 1045; därefter tillbaka längs sjön till slottet, stopp där rätt kort; sedan söderut på vägen öster om sjön mot Kullaröd, vek in via Gyllebo till stora vägen nr 102 mot Skurup men tog av mot väster på den lilla trevliga vägen till Rockarp - Svarteshö - Iglesjö - via Slätteröd strax söder om Björkesåkrasjön fram till väg E 65 (denna har tills nyligen hetat E 14). For kort bit västerut, vred ner via Lemmeströ till Havgårdssjön. Stopp strax före sjön, träffade Folke Köhler och en bekant till honom. Se Nedan. Vände vid Havgård, for tillbaka via Gärdslov till Näsbyholm (det s k Saritslövs sjöland). Helt härligt utbyte här c 1240-1415, incl. matpaus före avfärden. Fortsatte via Skurup - in på E 65 (f d E 14) österut till i ~~hög~~ höjd med Marsvinsholm, där vi tog norrut till Skårby - förbi Ellestasjön - Snogeholm - ner till Sövdesjön, stopp vid Tockarp, for inte upp till kvarnruinen utan gick ner till sjöstranden. Fin stund här, men inte mycket fågel. For längs Sövde flygfält - Ilstorps gård (delvis riven) - Ilstorps by - bron över Klingavälsån - Kumlatofta by ~~kl~~ kl 1540 - Hasslemölla - Vombs by - Vombsjöns V sida kort stopp; vände här och for via Vombs ängar där vi stannade några ögonblick, slutligen därifrån via Silvåkra by - Stensoffa - Torna Hällestad - Dalby - Lund.

Väder: trots mycket god prognos blev det dimma en kort stund före starten. Usel sikt fram till Toppeladugård; där bättrade det sig ~~avsevärt~~ avsevärt men förblev molntäckt en stund till. Vid ankomsten till Häckebergasjön snabbt sol och klar luft och mycket fint om ock rester av dimman låg kvar en liten stund. Därefter utmärkt fint tills vi lämnat Näsbyholmstrakten: då blev det molntäckt och rätt mörkt men fortfarande god sikt. Skymning ~~när~~ när vi (en helt kort stund) stod vid Vombsjöns V sida, därefter snabbt mörknande.

Nosslin, som kör bil mycket bra, höll ~~hög~~ hög fart från början, när inget nämnvärt var att se. Därefter mycket lugnare fart i det fina vädret; men senare, fr o m avfärden från Näsbyholm, ånyo starkt forcerat tempo. Dock tid för en liten promenad vid Sövdesjön vid Tockarp från P-platsen ner till sjön över sandig och trivsamt ängsvegetation med kort gräs.

Forts.

1992-11-22.

forts.

(92)

Bilrunda med Bertil Nosslin som ovan sagts. På den krokiga färdvägen sågs före Lyngby bara, på olika ställen, en fasantupp, senare 4 fasaner, därefter ytterligare en tupp.

Toppeladugård: sikten bättras men blir bara måttlig, och ljuset är ganska svagt. Ser vita fläckar långt bort på ett fält, såg underligt ut; vi dit, och det lönte sig bra, ty det var 62 svanar, allihopa tillsynes rent vita. Stod på fält med höst-oljevaxter. Till min häpnad fann jag att näst yttersta fågeln på ena flanken var en knölsvan, alla de andra (som väntat) sångsvanar. Art: Cygnus cygnus, stora och granna med mycket gult långt ut på näbbens sidor. Blandflockar av dessa arter är som bekant sällsynta, och jag tror aldrig jag sett en knölsvan beta på land bland sångsvanar tidigare!!

Vi fortsatte 1015. Allt bättre sikt, men fortfarande grått. - På dammen vid Toppeladugårds gods var det is! - Genom skog på delvis enskild väg: granskog av växlande täthet, lärkbestånd, lövskog.

Utsiktsplatsen vid Skoggårds ängar (kallad "Beriths hörna") 1030-1045: bara entita sedd, nötväcka hörd, mesflock hörd, så småningom kom dock 1 häger tillsynes. Gräsand hörd. Mycket stilla!

Häckebergasjön, delen nära utloppet; hyste bara c 25 gräsänder samt en storskrake, icke hanne ad. - I viken nära slottet låg däremot en verkligt stor gräsandflock, c 800 ex, inte tätt utan m 1 m likformigt fördelade över stor yta. Mesar hördes, och en korp hördes på nära håll.

Vi fortsatte. Nära den gamla kejsarörensplatsen kl 1120 lyfte en flock på c 50 pilfinkar ur små buskar vid vägkanten: ovanligt stor flock!!

På gräsmark 1 + 1 ormråkar. Kråka sedd, 2 gulspårvar också, en bofinkhona likaså. - Det är nu sol och klart och stilla, men rester av dimman ligger kvar lågt på ett par ställen, försvinner snabbt. Detta nära Gyllebo. - Innan vi når väg 102 kommer vi förbi stora områden som nyligen planterats med gran. 1 ljus ormråk på ledningstråd. - Mot Rockarp. 2 lågflygande ormråkar varav en klar Börringevråk med mycket ljus stjärt. Den uppvaktas av några kråkor och en korp. - 1 kråka och 1 glada vid död kanin precis i vägkanten. 1 blåhök hanne ad mycket lågt, flyger söderut över öppna backar, patrullerar tillbaka, faller kvickt, blir sittande. 2 rådjur, det är vuxna hondjur. Fasanhöna. Småfågel. Fasantupp. 1 ormråk sittande och 1 dito flygande, strax därpå ännu en sittande nära, lyfte ej.

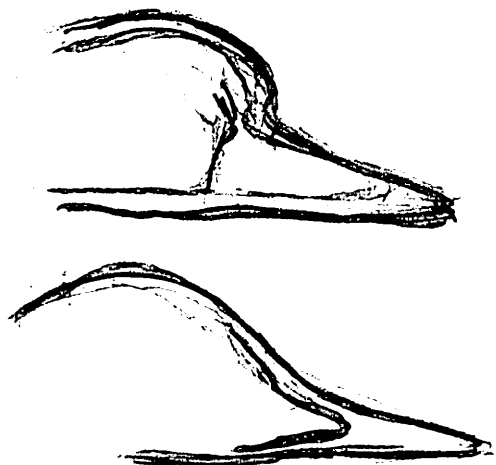
1150 Rockarp. På betesmark tät svartfågelflock, c 300 ex. Där i närheten 1 sittande ormråk, oerhört utpräglad Börringevråk, tedde sig (praktiskt taget) helt snövit.

Havgård: 25 kajor faller i trädtopp. Folke Köhler och en kollega till honom kommer farande, stannar; spanar tillsammans, pratar en stund. 1 obestämd vråk sittande på avstånd, och 1 ormråk sittande på ledning rakt över väg E 65 (tidigare benämnd E 14), lyfte ej.

1204 mot Grönby - Lemmeströ. 2 ormråkar på marken, springer!! Tar sannolikt daggmask. Detta nära järnvägsövergången S Lemmeströ.

Vi hade redan från början bestämt att fara till Näsbyholm. Nu meddelade Folke att han just kom därifrån, där hade bl a setts två

Knölsvan: stor svart näbbknöl; näbben f.ö. nästan säkert inte livligt orange, snarast mörk

Sångsvan: gul "kil" långt ut

ingen

x/ av Bertil Nosslin

1992-11-22 forts.

unga kungsörnar. Vi for dit, Före ankomsten dit kom två fina flockar
ljungpipare över oss, ~~ca~~ c 130 + 40 ex.

Långt uppehåll vid Näsbyholm, med utmärkt utbyte i finaste solsken:

vipa flock c 300 + någon småflock

ljungpipare c 200; dessa kan dock ha varit delvis samma som nyss
skrattmåss

fiskmåss

gråtrut några icke utfärgade ex

skogsduva ett ensamt ex

fasan massvis, i kanten av trädvegetationen och i parken etc nära
godset säkert 50-55 ex sedda, vilket är väldigt mycket emot vad
jag är van vid på senaste decennierna.

gräsand: tätt packade i dammen i parken

ormvråk minst 10 varav minst 2 Börringevråkar

Fjällvråk 3 ex

havsörn 3 juv, först 1 mot S rätt långt bort, någon timme senare
kom 1 från öster och en ungefär söderifrån

kungsörn: 4 ungfåglar, satt mest på kraftledningsstolpar rätt långt
bort (3 ex), men dessförinnan hade ett ex, också ungfågel, flugit
söderut och försvunnit

glada bara 1 ex här

blåhök 2 ex, ingendera var hanne ad

tornfalk 2 ex rätt nära, det ena var en fint utfärgad hanne.

For kl 1415 vidare österut. Mycket mås efter plog på ett par stäl-
len. ~~ca~~ 1 fjällvråk sittande nära vägen. 1 ormvråk. Rådjur

1437 vi tar in till vänster vid Marsvinsholm. Skårby intet. Elle-
stasjön svartfågelflockar, bl a 150 kajor. Mycket småfågel flygande
på håll.

Nära Snogeholm: 1 obestämd vråk och 1 ormvråk. Saxeröd: 5 hägrar i
trädtopp. En duvhök, klar hanne, kommer fint förbi när vi nalkas
kvarnruinen.

Sövdesjön: c 28 - 30 skäggdoppingar sedda. Småflockar storskrak.
En del obestämbara andfåglar långt bort. Små flygande gåsflockar.
Ungefär 25 fiskmåsar ad rundflygande över Sövdesjön nedanför Saxeröd.
Ensam skrattmåss ad där också. - Vi ~~går~~ far nu snabbt mot Ilstorpsgården
förbi stora granplanteringar. vidare Ilstorps kyrka - Kumlatofta bro.
Här sitter 1 ormvråk i träd, och flock 7 ~~ca~~ sädgäss flyger över.

Forts. 1538. Vombs by 1 ormvråk sittande. - Ute i Vombsjön i svagt
ljus (dessvärre!) massor av fågel, jag tror det var c 1500 gräsänder
relativt glest fördelade, därtill en del obestämbara änder. En ensam
skäggdopping i sjön vid V sidan.

Via ängarna, som var oväntat mycket översvämmade, for vi hem.

Tillägg: vi gjorde en sväng ner till Havgårdssjön också. Här kom
4 gäss över, nästan säkra blåsgäss, vidare sågs knipa hanne och hona,
rikligt med gräsänder, några storskrakar och minst 15 salskrakar.
Andfåglarna i sjön låg rätt nära, och vi hann bestämma det mesta, men
tyvärr lyfte de innan vi hunnit med allt. Roligt med salskrakarna.

Total artlista, incl. arter som inte alltid noterats i "löpande texten":

- skäggdopping	- knipa	- glada	- entita
(storskarv: bon	- storskrak	- blåhök	- talgoxe
i Ellestasjön	- salskrak	- tornfalk	- blåmes
men inga fåglar)	obest. änder	- fasan	- nötväcka
- häger	- ormvråk	- vipa	- gulsparv
- sädgås: my. få!!	- fjällvråk	- ljungpipare	- bofink
obest. gäss	obest. vråk	- skrattmåss	- pilfink
- sångsvan	- duvhök	- fiskmåss	obest. småfågel
- knölsvan	- havsörn	- gråtrut	- skata
- gräsand	- kungsörn	- skogsduva	- kaja
		- gärdsmyg	- råka
		- koltrast	- kråka
			- korp.

Summa 38 säkert bestämda arter

forts.

sträcka/lokal	tid	ormvråk	fjällvråk	ober. vråk	havsörn	kungsörn	glada	duvhök	blåhök	tornfalk	summa
Lund-Bjällerup -Kyrkheddinge- Staff.-Lyngby- Toppeladugård	0940-1015										1
Toppel. - fram till Häckeberga	1015-1030										1
Häckeberga, sjön och kärret	1030-1105										1
via Gyllebo - Skönabäck	1105-1135	2									2
-Rockarp-Svarte- sjö-Lemmeströ	1135-1205	8		1			1		1		11
Lemm.-Havgård- till Näsbyholm	1205-1230	2					1				3
Näsbyholm	1230-1415	10	3		3	4	1		2	2	25
-Skurup - Marsvinsholm	1415-1437	1	1								2
- Skårby - Snogeholm	1437-1456	1		1							2
Sövdesjön nära Tockarp	1456-1516							1			1
Sövdesjön-Ilstorp - Kumlatofta bro	1516-1538	1									1
-Everlöv-Blentarp -Hasslemölla - Vombsjön V sida	1540-1602										-
Vombs Södergård	c 1608			1							1
summa	-	25	4	3	3	4	3	1	3	2	48

Kommentarer:

- 1 siffrorna för ormvråk och fjällvråk vid Näsbyholm är minimisiffror
- 2 av ormvråkarna var 4 exemplar utpräglade "börtingevråkar" (en av dem extremt ljus, mest vit); och ett femte ex var också ljust, särskilt på stjärten
- 3 de flesta ormvråkarna sågs sitta i träd eller på stolpar; 4 ex på marken, delvis springande (!!), troligen efter daggmask
- 4 blåhöken nära Rockarp var en hanne ad, flög lågt, patrullerade över betesmarken, svängde skarpt, fällde tvärt, blev sittande. De två andra var honor eller ungfåglar
- 5 alla havsörnarna var i ungdräkt, mörka
- 6 alla kung~~s~~örnarna var också i ungdräkt, med vit stjärtrot och stora vita vingfläckar
- 7 den ena tornfalken var hanne ad med blågrå stjärt
- 8 duvhöken var en hanne
- 9 gladan nära Rockarp lyfte jämte en kråka från en död kanin i vägkanten. Övriga glador: en i träd, en seglande .

A

(45)

1992-11-30, måndag.

Start från Lund 0920. Mulet och grått väder, men svag vind och intet regn. Måttlig sikt. Strax utanför Östra Torn en ryttlande tornfalk, därefter 1 ormvråk sittande vid Fågelsångsdalen och ännu en dito strax öster om S Sandby.

På betesmarken väster om Revingeby, både norr och söder om den långa raksträckan, gick oerhört mycket fågel, kråkfågel (kråka, råka, kaja, inbördes proportioner ovissa) och måsfågel (fiskmås och skrattmås, sannolikt mest fisk). De gick glest och påfallande likformigt fördelade över stora ytor, en del mås flög också helt lågt. Säkert över 1000 måsar och kanske 300 - 1000 kråkfåglar, summa vid pass 2000 inalles. Aldrig sett något liknande här. Kanske dagmaskar tvingats upp till ytan, eller till ytlagret, på grund av det myckna vattnet överallt. En flock på c 20 obestämbara gäss kom över mot sydost.

Ankomst Silvåkratornet vid Krankesjön 0950. 1 fjällvråk lyfte vid tornet, några fasaner likaså. Jag stod i tornet 0950-1015. Det var i början grått och rätt mörkt och disigt, men efter få minuter lättade det avsevärt, blev ljusare men inte molnfritt, inte sol.

På närmsta klarvatten bara 2 ad + 2 ad knölsvanar samt 2 viggas (inte hannar ad) och 2 storskrakar (inte hannar ad). I yttre kanten 9 andra knölsvanar, alla ad. 1 häger fällde på uppstickande gren, en annan häger flög lågt över mot N. Ensam kråka flygande, ensam koltrast likaså, ensam havstrut ad sedd, det var enda måsen här. Den fällde på isen. Avsevärd yta av närmsta klarvatten och norr därom täckt med ytterst tunn is, som dock faktiskt ~~var~~ bar havstruten.

Långt ute i NV mycket stor andflock, flera hundra. Den lyfte turligt nog, det var c 500 gräsänder, men inte på långt när alla kunde ~~bestämmas~~ bestämmas kritiskt. Annan flock, gles men stor, låg något närmare, minst 200-250 ex, delvis sothöns, delvis oklart. Gräsand även hörd i närheten en gång. Mycket långt bort i V änden sågs väldig flock vattenfågel, art oklar, därtill (spridda men delvis i m 1 m tydliga flockar) c 50 svanar, relativt nära även c 20 storskrakar varav många granna hannar. Även kom 2 ad och 2 mörka juv knölsvanar ganska nära framsimmande. Och minst 30 viggas nära östra vasskanten. Sädgås hörd tydligt men bara en gång.

Vi fortsatte över Vombs ängar, Nu ånyo svagt ljus men tämligen ~~hygglig~~ hygglig sikt. Litet kråkfågel på ängarna, som fallet är nästan ständigt. Dessutom såg jag en ensam snöskata på gräset och 4 vipor likaså. Letade noga med kikare men inte en gås att se. Några få fisk-
mäsas.

I Vombs by vred vi norrut för längs Vombsjön. Utanför dess västra strand inte en fågel att se förrän uppe nära nordvästra hörnet, här låg minst 400-450 gräsänder. ~~En~~ En ormvråk, tillsynes rent vit på undersidan men praktiskt taget normalfärgad på rygg och vingar ovan till, stjärten däremot nästan vit vid basen och kontinuerligt mörkare utåt, den lyfte från litet träd nära utloppet. Intressant dräkt. Vid vägskalet vid Hjälmaröd en ryttlande vråk, nära men kortvarigt sedd, praktiskt taget säkert var det en ormvråk.

Därefter färd via Svansjö - Öved - Tulesbo - väg 13 norrut kort bit - skarpt till vänster ner till Bjärsjälagårds slott. Julmarknaden besågs kl 1100-1225, mycket gedigen och trevlig som vanligt. Vi drack kaffe med hembakat bröd, köpte litet bröd, senap etc

Just vid ankomsten hit kl 1057 drog en glada lågt över parken, och minuten därefter kom en sparvhök sakta och lågt över den öppna marken nära P-platsen. Kråkfågelflockar av måttlig storlek sedda i närheten.

Kl 1225 startade vi hemåt, för via Öveds gamla skola (trodde här pågick en konstupställning, men här var stängt). Väder nu ljusare igen, sikt ganska bra.

Vombsjön mycket högt vatten! Och Vombs ängar med ovanligt stora vattensamlingar,.

På översvämmad gräsmark nära Björkaåns mynning i sjön låg 8 sångsvanar, 7 vita och en blekbrun ungfågel. De letade föda, de flesta hade huvud och hals djupt ner i vattnet. Ett tu tre kom en ung havsörn över, mycket fint och alldeles fritt, flög på c 50 m höjd över svanorna, då reste ett par tre ex på halsarna men några fortsatte lelandet efter mat, och ingen skrämselreaktion kunde ses. Örnen gjorde inte heller minsta försök till angrepp. 1 häger här. En del kråkfågel

1992-11-30 forts.

på ängsmarken här. - Vi for upp till utsiktsplatsen vid Vombsjöns 30 hörn. Noggrann spaning över sjön gav summa 5 gräsänder någorlunda nära samt 2 obestämbara änder långt bort, eljest inte ett liv, inte heller någon ~~rovfågel~~ rovfågel etc etc. Slutligen en havstrut ~~mm~~ (på påle i sjön i fjärra)

Vombs ängar på hemvägen kl c 1315:

på rätt nära håll fann jag c 18 vipor och kanske c 25 starar på gräset samt på varierande avstånd c 20 - 25 fiskmåsar, lågt flygande över markerna. Letade gäss förgäves. Fann däremot 1 ryttlande fjällvråk, 1 förbiflygande häger. Plötsligt blev fåglarna oroade, av okänd anledning, då blev det 30 vipor, c 70 starar; och antalet fiskmåsar, enbart ad, steg snabbt till c 75 ex, kanske fler.. En mörk ormvråk lyfte också. Viporna flög västerut, stigande.

Kråkfågel en del, c 50 sedda på rimligt håll.

Vi for hem via Tvet-korset - V Tvet - Torna Hällestad. Nästan ingen fågel förrän kort ~~mm~~ före Torna Hällestad. Då rörde sig ett tiotal råkor och några kajor lågt över ett stort fält med tämligen högvuxet ~~mm~~ ogräs. Ett tu tre blev det oro där, och då yrde det upp väl 80-90 kajor och ungefär lika många råkor/kråkor, alla dessa helt osynliga innan de lyfte trots att landskapet här var fullkomligt öppet.

Mycket stor och tät hjord kreatur på markerna V om Tvet-korset. Vi passerade Torna Hällestad kl 1335. Grått väder, lätt dis. Mer fiskmåsar över betesmarker på ett par tre ställen. Skator sedda, Även svartfågelflock(-ar) sedda någon gång utan att noteras. Även nära ~~mm~~ Tvedöra-korset och vid Eliselund stora hjordar av kreatur på markerna.

Ankomst Lund 1355.

Rovfågel:	torn-falk	orm-vråk	fjäll-vråk	obest vråk	sparv-hök	glada	havs-örn	summa	anm.
Lund-Silvåkratornet	1	2	1					4	
Vombsjöns V sida + Hjälmaröd		1		1				2	
Bjärsjölagård					1	1		2	
Vombsjöns Ö sida							1	1	örn: juv.
Vombs ängar på hemvägen		1	1					2	
Tvet - T:a Häll. - Lund								0	
summa	1	4	2	1	1	1	1	11	

Rovfågel:	torn- falk	orm- vråk	fjäll- vråk	obest vråk	sparv -hök	glada	havs -örn	summa	anm.
Lund- Silvåkratornet	1	2	1					4	
Vombsjöns V sida + Hjälmared		1		1				2	
Bjärsjölagård					1	1		2	
Vombsjöns Ö sida							1	1	örn: juv.
Vombs ängar på hemvägen		1	1					2	
Tvet - T:a Häll. - Lund								0	
summa	1	4	2	1	1	1	1	11	

Rovfågel på
ekunnen till
Bjärsjölagård
1992-11-30
Gde

(97)

1992-12-08.

Bilrunda med Peter Larsson. Han är konstnär från Österlen. Jag har bara träffat honom en gång tidigare: han och jag följde med Berith Cavallin, när hon hade ett ärende till Forsakar; det var i våras om jag minns rätt. - Nu hade Peter Larsson ringt och frågat om vi kunde göra en gemensam tur. Han var särskilt intresserad av Klingavälsån. Han hämtade mig idag kl. 0900, och vi gjorde följande runda.

I mulet och regntungt väder startade vi; och vädret förblev mulet och delvis småregnigt hela dagen, dock var det milt och svag vind och inte särskilt dålig sikt. Men svagt ljus även mitt på dagen.

Vi for Lund - S Sandby - Tvedöra - Silvåkra; här lyfte en ormvråk.

0950 Vombs ängar: ovanligt mycket kråkfågel, minst 300 på rimligt avstånd, fler långt bort. Liten flock stare, högst ~~25~~ 25 ex tror jag, över ängarna. En ~~glada~~ 25-30 fiskmåsar. Ännu mer svartfågel långt bort i diset. Några få obestämbara gäss flygande långt bort. Några kråkor vid Södergård.

glada.

Vi for via Vombs by - ner till Heljesjön (Helgasjön)1 stannade här och såg i sjön:

gräsand 300 - 350, vigg 5, storskrak c 70 varav rätt hög procent gamla hannar. Skäggdopping 5 + 4. Häger 2 eller 3. Överflygande flock av gulsparv, även grönfink hördes däri. Summa småfågel c 40-45. Gärdsmyg också hörd här, vi tyckte båda att vi sett och hört den arten relativt ofta i höst.

Vi for via väg 12 (som just bytt nummer) - Ilstorp - mot Kumla-tofta bro. Dessförinnan, norr om landsvägen, massor av gäss gående på fält (delvis grönt, delvis plöjnad). Ägnade mycket lång stund åt dessa gäss: det var säkert c 2500 inalles, sågs mycket bra men inte på långt när alla kunde gränskas kritiskt. Närmast oss flera hundra bläsgäss, längre bort mest sädgäss, de senare åtm. delvis på jordigt fält. My. approx tror jag på ungefär hälften av vardera arten; dessutom gick c 40 vitkindade gäss i samlad flock i utkanten av den stora gåsmängden. 1 glada och 2 ormvråkar här samt ännu en glada. Vi for länge på en my. dålig och blöt markväg, kunde inte undvika att skrämma upp gässen. De flög delvis åt öster. Vi for tillbaka österut via Spjälla till Tågra. Här fikarast. En kungsörn juv satt på högspänningsmast av metall, inte högst uppe. 6 steglitsor flög förbi.

Fortsatte via Snogeholm, här 1 fjällvråk. Utsiktsplatsen vid Ellestasjön flock c 80 grönfinkar på telefontråd. Vidare söderut: 2 blåhökar, inte hannar ad, nära varandra, lågt, därefter vid Nyåkra ytterl. 2 blåhökar lågt varav en hanne ad. Ännu en fjällvråk.

Krageholmssjön S: salskrak hanne och hona, sothöns c 15 sedda, ej fler. Gräsand massvis på vattnet även långt ut, jag räknade c 1500 ex, därtill minst 200 obest. änder längst uppe i norr (hela sjön ej synlig härifrån). Storskarv 5 - 6 varav 3 ungfåglar, ljusa undertill.

Före Eneborg ytterl. 2 ormvråkar. For N om Ellestasjön - förbi Snogeholm - in till kvarnruinen. Gulsparv; och ett par tre kungsfåglar fällde helt nära i stor enbuske. Fö lång sträcka utan fågel

Sövdesjön SV vik: liten flock c 15 gräsänder, en häger, ~~separat~~, en ormvråk. - Därefter vidare ut till stora vägen Ystad - Blentarp. På vägen dit lång sträcka men bara en fjällvråk sedd.

Blentarp - Veberöd noll, det blev my. svagt ljus. Vi tog (efter Veberöd) in mot höger till Torna Hällestad, här 2 ormvråkar rätt nära varandra, ~~separat~~ båda sittande; och därefter till vår stora överraskning en stenfalk, blågrå ovan, lyftande kvickt från vägkanten. Sällsynt vintertid. (fin hanne ad)

Ankomst Lund 1540. Mycket trivsamt tur, ~~separat~~ och jag är glad att vi beslöt att resa trots det grå vädret.

Se artlista och tabell över rovfågel.

Alla iakttagna arter ej nämnda härövan; se artlistan.

1992-12-08 forts.

(99)

Artlista:

skäggdopping: Heljesjön 5 + 4,
Krageh - sjön 1 ex bland
gräsänderna

storskarv: Krageh: 5-6 ex,
varav 3 juv. - Bokolonin
på de två öarna i Ellesta-
sjön sedd, men inga fåglar
där.

häger: flerstädes

sädgås } se föreg. sida. Där-
bläsgås } utöver bara helt få
vitkin- } små gåsfl:r sedda.-
dad gås } OBS att stora flocken
inte flög till Tågra.

knölsvan: 1 juv i damm nära
Eneborg.

sångsvan: några svanar i Ell.
var sångsvanar, bestämda av
Peter L med tub.

gräsand: alla obsar nämnda ovan.
obest. änder: kan ha funnits i
stort antal i Krageh:sjön.

vigg: bara 5 ex Heljesjön

knipa: endast en hanne i Sövde-
sjön SV.

storskrak: bara de c 70 Heljesj.
salskrak: bara hanne+hona Sövd.

ormvråk }
fjällvråk } se tabell →
kungsörn }
glada }
blåhök }
stenfalk }

fasan: Vomb m fl ställen, men
inte många idag

rapphöna: flock 10 ex på fält
nästan helt utan vegetation
nära Ilstorp.

sothöna: bara ringa antal och
bara Krageh:sj.

fiskmås: Vombs ängar c 25-30,
därtill några ex några platser

gärdsmyg hörd Heljesjön och
nära rastpl. Ellestasjön

kungsfågel: bara ng ex kvarnr.

koltrast: något enda ex sett
(inga andra trastar!!)

entita kvarnruinen

nötväcka ropade ljudligt både
vid Ell. och Krageh:sj S.

gulsparv Heljesjön och Ell.

pilfink nära Ellestasjön

grönfink Heljesjön och stor
flock Ell.

stare c 25 Vombs ängar

kaja }
råka } sedda idag men ej
kråka } nog bokförda

= 35 bestämda arter.

lokal	art	ormvråk	fjällvråk	kungsörn	glada	blåhök	stenfalk	summa	anm.
Silvåkra + Vombs ängar		1			1			2	
nära Kumlatofta		2			2			4	
vid Tågra				1				1	örnen juv.
Snogeholm - Krageholm			2			4		6	en blåhök ♂ ad
nära Eneborg		2						2	
Sövdersjön SV		1	1					2	
Veberös - Torna Hålleröd		2					1	3	stenfalken ♂ ad
Summa		8	3	1	3	4	1	20	

1992-12-18.

Annu en exkursion med Peter Larsson. Han hämtade mig 0905, och vi for följande runda. Det var dimma vid starten, men efter tvekan beslöt vi i alla fall att fortsätta.

Nära Östra Torn: 1 tornfalk flygande

" Tvedöra: 1 tornfalk sittande och 1 ormråk sittande på marken Öbacken på V sidan av Vombs ängar: 1 ormråk ~~överhörd~~ flygande och 1 obestämd vråk i träd, mycket sannolikt ormråk.

Vombs ängar: lågflygande flock c 75 starar, och i närheten c 100 vipor, fördelade m l m tydligt på ett par tre flockar. Som vanligt rikligt med svartfågel, faktiskt flera hundra ex sedda. Några fiskmåsar överflygande. Sädgås hörd. - Massor av vatten i Klingavälsån, och även på ängarna ovanligt rikligt med vatten.

På halmstackarna nära Södergård, som nu var delvis upprivna och tycktes innehålla gödsel, fanns en mängd kråkfågel.

Kl 1025 passeras Södergård. 1 glada kretsar över Heljesjön. Vi far igenom Vombs by. Diset har lättat något. - Vombsjöns V sida: som vanligt tomt på fågel, idag icke en enda fågel sedd här (men sikten fortfarande måttlig). - Markerna väster om Vombsjön var oerhört översvämmade, vattnet i nivå med vattnet i ån. I Kävlingeåns fåra låg storskrak, dels två par, dels flock c 10 ex; vidare 4 knipor, alla gamla fina hannar, och till vår stora glädje 2 smådoppingar! Sågs nära, dök, kom upp igen delvis bakom ~~träd~~ nedhängande grenar av sälk etc. - På kanten av översvämmad jordig mark stod rätt mycket ~~träd~~ fiskmåsar, men i själva översvämningarna låg bara 18 sångsvanar, alla ad. - Vi for västerut på lilla vägen längs ån här. Blåmes sedd i buskarna vid ån. Flera hägrar höll till här eller i kanten av översvämning, och från träd och buskar lyfte två normalfärgade ormråkar och en börringevråk och kort därefter 1 tornfalk på närhåll, inte gammal hanne.

I vattnet i sjöns NV hörn (Hjälmarödshörnet) högst 50 gräsänder, men i sjön ~~träd~~ därutanför låg massor av gräsand, mestadels m l m glest fördelade, totalt c 500 ex. Här lyfte ännu en tornfalk från telefontråd, det var en gammal hanne med blågrå stjärt. Ungefär 50 + 30 sädgäss flyger över

Vi forts. österut på väg 104, passerar Svansjö kl 1105; här ännu 1 ormråk och 1 glada.

Väder: nu blå ~~träd~~ eller snarare mattblå himmel, matt solsken! Dagens femte tornfalk.

Övedskloster: 2 glador kretsar tillsammans, mycket lågt över fältet.

1 sittande ormråk. Kort ~~träd~~ därefter, vid Öveds f d station, en sittande och en flygande ormråk samt en häger flygande nära.

På översvämningar mellan Vombsjöns östra strand och landsvägen låg 3 knölsvanar ad och 8 storskrakar varav 5 hannar ad. Grönsiska flyger över, så ock en ensam ringduva. Några tiotal kråkfåglar på denna betesmark.

Nära Björkaåns inflöde: en sittande ormråk, börringevråk! Även en flock på c 20 gulsparvar fällande nära, delvis i vägkanten. Ute över sjön en mäktig havstrut ad

Sedvanliga rastplatsen på utsiktsplatsen vid Vombsjöns SO hörn (egentligen sjöns sydligaste vikt): här är lä och solsken, men disigt.

I sjön 1 + 1 skäggdoppingar, 1 + 2 storskrakar, alla hannar, samt en ensam salskrak, hona eller årsung ~~träd~~ fågel. Därtill c 200 gräsänder. En gråtrut ad över sjön. Vi tar ~~träd~~ kafferast här.

Kl 1205 vidare västerut på den s k Norra Vomb? ängen genom furet (den väg vi nästan alltid använder). 1 ormråk lyfter i skogen. Det är solsken men fortf. disigt. Svag vind.

Kl 1215 Vombs by. Nu molnfritt!! Far över ängarna igen, nu västerut. 5 steglitsor lyfter eller flyger förbi. 4 sångsvanar betande.

(101)

1992-12-18 forts.

Norr om vägen, i gott ljus, ser vi rådjur beta på avstånd; ser först några ex nära varandra, därefter andra ex mest m 1 m glest, aldrig många i flock; men vi får en slutsumma på minst 35 ex, kanske 37 eftersom några ex ligger ner och är svåra att räkna exakt. Absolut det största antal rådjur jag sett samtidigt på många år, kanske 20 år eller mer. När jag var mycket ung, exempelvis sommaren 1930 på Hildelund och åren närmast därefter i samma trakt, såg vi flera gånger välsamlade flockar på 25-30 rådjur, men det är tveksamt om jag sett sådant i Sverige sedan dess. ("Vi" härövan syftar på att jag då var i sällskap med Ernst Herslow och hans son Nils och kanske några därtill). Rådjuren gick eller rättare stod, resp. låg, på fält med höst-oljeväxter. - Även nu rikligt med kråkfågel på ängarna.

Här även 1 sittande ormvråk. Kort därefter, när vi stannat nära Öbacken, kom en havsörn i motljus i väster-sydväst, följdes alldeles fritt i kikare väl 500 m, men jag kunde inte avgöra åldern säkert, tror dock att det var en juv. Ett stycke härifrån 2 ormvråkar vid Silvåkrakärret.

Kl 1235 Silvåkra by. Vi far mor Stensoffa. 1 ormvråk lyfter i solskenet i vägkanten med tungt byte, nästan säkert en kanin. Orkar bara flyga precis lågt så att bytet nästan släpar.

Vi tar in på enskilda vägen via Sandby mosse, en vägsträcka som jag numera befar bara sällan. 1 ormvråk lyfter här; och en blåhök, mycket lättbyggd, säkerligen hanne juv, flyger nära förbi, passerar inne bland glesa höga buskar i bästa belysning.

Passerar Södra Sandby. Strax därefter 1 mörk ormvråk sittande på öppet fält. Och därefter, nära Hardeberga, en lågflygande glada! Vid Östra Torn flyger en skrattmåås ad nära förbi.

Kl 1315 åter hemma.

Tillägg: i Björkaån nära mynningen 3 knölsvanar varav 1 ad 2 juv. Dessutom talgoxe sedd vid Silvåkra m fl ställen, och vid uppehållet i Furet hördes entita och bofink.

Summa rovfågel: ormvråk 17 varav 2 börringe-dito
obestämd vråk 1
glada 5
havsörn 1, ålder oklar
blåhök 1, säkert hanne juv
tornfalk 5 varav en hanne ad, övriga oklar ålder.

1992-12-23.

Liksom föregående år avsåg Lena och jag att tillbringa julen i Rättvik, eftersom Lenas dotter Kristina arbetar där. Vi reste dit 23 dec., start från Lund 1113, bytte tåg i Mjölby och Borlänge, och anlände till Rättvik 2032. Taxi till Stiftsgården, där vi beställt rum.

1992-12-24, -25, -26, -27.

Julafton och följande dagar tillbragtes dels på stiftsgården, dels hos Kristina, som bor i ett litet hus i Vikarbyn. Hon har numera också en pojkvän vid namn Gunnar Mannby, som arbetar i Skinnskatteberg; men nu på julen bor även han i Vikarbyn tillsammans med sin mamma.

Det var [redacted] sköna dagar. Stiftsgården, där Kristina tidigare har arbetat, har en mycket trivsamt prägel, religiös naturligtvis men samtidigt tolerant. Oerhört riklig mathållning, så att man kan fråga sig om inte matkontot kunde bantas till förmån för andra verksamheter, exempelvis hungersnödens avhjälpande i Somaliland.

Dagarna i Rättvik, respektive Vikarbyn, var lugna och behagliga. Vädret först mulet, lätt frost, rimfrost men ingen snö. Siljan öppen så när som på en smal zon närmast stranden. Sista dagen klart och mycket grant, fin sikt. Vi for upp till Hantverksbyn i utkanten av Rättvik, där arbetar Kristina tillsammans med ett par kolleger.

Vi gjorde ett par [redacted] helt korta promenader resp. bilfärder, staderade Vikarbyn. Oerhört fågelfattigt. Kristina matar fågel utanför huset; hit kommer talgoxar och någon gulsparrv, och hon har haft upprepade besök av nötväcka. För övrigt såg jag faktiskt ingenting utöver kråka och skata, samt följande:

26 dec. på lunchen: en flock sidensvans fällde i en ränn utanför stiftsgården; där fanns rönnbär, men flocken yrde upp igen sekunden efter det att den fällt. Jag skulle tro att antalet ex. var minst 30, kanske fler.

Samma dag någon timme senare Hantverksbyn: flock c 12 snöskator i björktopp. Fler trastar sågs inte.

27 dec. Reste med tåg söderut, start från Rättvik 0732. I Säter, när tåget gjorde uppehåll och det blivit halvljust, flög en tät flock sidensvans förbi på närhåll, verkade just uppskrämd. Säkert 50-60 ex. Vi återkom till Lund kl 1641, nu i sällskap med Kristina och Gunnar, som skall stanna hos oss i två dagar och därefter fortsätta till Skepparkroken nära Ängelholm, där Lenas frånskilda make, Manne, bor med sin andra fru, Inga.

29 [redacted] dec. Manne och Inga kom till oss. Lunch tillsammans alla sex. Trivsamt stämning. Därefter for Manne och hans Inga samt Kristina och Gunnar till Skepparkroken i en bil sprängfylld med packning och grejor.

1992-12-31, nyårsafton.

En stor dag, inte bara nyårsafton utan också min dotter Lisens 40-årsdag. Hon och hennes Stefan hade öppet hus på kvällen. Synnerligen trevlig kväll. Lena och jag kom dit, Stefans föräldrar och bröder likaså, vidare naturligtvis min frånskilda maka Inga med Thomas Alerstam och så åtskilliga arbetskamrater till Lisen.

Många kul gåvor. Inga och jag hade kommit överens om en gemensam penninggåva att användas på valfritt sätt, men vi vet att Lisen och Stefan vill skaffa möbler och annat till bostaden.

Lena och jag gick hem redan efter ett par timmar, omkring ~~kl. 20~~ klockan 20. Vi gick verkligen hem, ty denna kväll var busstrafiken inställd efter klockan 18. Promenaden tog 45 minuter, i lugn takt. Men festen hos Lisen höll säkert på till efter midnatt.

Skjutandet och fyrverkerierna började redan någon timme före midnatt. Men dessförinnan var det helt obegripligt folktomt på gatorna. När vi gick hem, mötte vi kanske en person var trehundra meter!

Efter någon timmes vila var vi uppe och såg på fyrverkeriet just vid midnatt. Det var mycket grant. Jarl Kulle läste "Nyårsklockorna" i TV.